ISSN 1725-2415

Επίσημη Εφημερίδα C 192
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Έκδοση στην ελληνική γλώσσα

Ανακοινώσεις και Πληροφορίες

54ο έτος
1 Ιουλίου 2011

Ανακοίνωση αριθ. Περιεχόμενα Σελίδα

I *Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις*

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ

Επιτροπή των Περιφερειών

90ή σύνοδος ολομέλειας της 11ης και 12ης Μαΐου 2011

2011/C 192/01 Ψήφισμα της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Αντιμετώπιση του αντίκτυπου και των συνεπειών των επαναστάσεων στη Μεσόγειο» 1

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

Επιτροπή των Περιφερειών

90ή σύνοδος ολομέλειας της 11ης και 12ης Μαΐου 2011

2011/C 192/02 Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Εκσυγχρονισμός της πολιτικής δημοσίων συμβάσεων της ΕΕ — Προς μία αποτελεσματικότερη ευρωπαϊκή αγορά δημοσίων συμβάσεων» 4

2011/C 192/03 Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Η αναπτυξιακή πολιτική της ΕΕ προς όφελος της χωρίς κοινωνικούς αποκλεισμούς και αειφόρου ανάπτυξης αύξηση του αντίκτυπου της αναπτυξιακής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης» 10

EL

Τιμή:
3 EUR

(Συνέχεια στην επόμενη σελίδα)

Ανακοίνωση αριθ. | Περιεχόμενα (συνέχεια) | Σελίδα

2011/C 192/04 Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Αναβάθμιση της ευρωπαϊκής αντιμετώπισης των καταστροφών» 15

2011/C 192/05 Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Η ΚΓΠ με χρονικό ορίζοντα το 2020: η αντιμετώπιση των μελλοντικών προκλήσεων όσον αφορά τη διατροφή, τους φυσικούς πόρους και το έδαφος» 20

III *Προπαρασκευαστικές πράξεις*

Επιτροπή των Περιφερειών

90ή σύνοδος ολομέλειας της 11ης και 12ης Μαΐου 2011

2011/C 192/06 Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Προς μια φιλόδοξη ευρωπαϊκή πολιτική για τα συστήματα ποιότητας των γεωργικών προϊόντων» 28

2011/C 192/07 Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Δέσμη μέτρων για τον τομέα του γάλακτος» 36

EL

I

(Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις)

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

90Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΗΣ 11ΗΣ ΚΑΙ 12ΗΣ ΜΑΪΟΥ 2011

Ψήφισμα της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Αντιμετώπιση του αντίκτυπου και των συνεπειών των επαναστάσεων στη Μεσόγειο»

(2011/C 192/01)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Ανθρωπιστική κρίση εν εξελίξει

1. παρατηρεί με ανησυχία τις αλλαγές και την αβεβαιότητα στη Νότια Μεσόγειο και υποστηρίζει πλήρως τη διαδικασία κοινωνικής, οικονομικής και πολιτικής μεταρρύθμισης που θα πρέπει να οδηγήσει σε πραγματικό εκδημοκρατισμό, σε νέο κλίμα σταθερότητας εντός των επίμαχων χωρών και σε πραγματικές ευκαιρίες για τους άνδρες και τις γυναίκες της περιοχής να επιτύχουν ειρήνη και ευημερία· εκφράζει τη λύπη και την έντονη αποδοκιμασία της για όλες τις μορφές βίας και παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που σημειώνονται σε ορισμένες χώρες της περιοχής και καλεί επειγόντως την Ευρωπαϊκή Ένωση να ανταποκριθεί στην υποχρέωση που έχει να υποστηρίξει την ειρηνική αλλαγή και τη δημοκρατική μετάβαση·

2. ανησυχεί για το κύμα προσφύγων εξαιτίας των πρόσφατων γεγονότων στη Βόρεια Αφρική, το οποίο επηρεάζει άμεσα τα κράτη μέλη και τις τοπικές κοινότητές τους που βρίσκονται πλησιέστερα στη συγκεκριμένη περιοχή· τονίζει συνεπώς την ανάγκη να διασφαλισθεί πάραυτα η επίδειξη απτής αλληλεγγύης και η παροχή της απαιτούμενης υποστήριξης, σύμφωνα με τη δέσμευση που ανελήφθη από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη στη δήλωση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 11ης Μαρτίου 2011 και στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 24ης και 25ης Μαρτίου 2011·

3. υπενθυμίζει τη δήλωση στην οποία προέβη η Προεδρία της ΕτΠ στις 4 Μαρτίου 2011 ([1]) προκειμένου να εκδηλώσει την υποστήριξη της Επιτροπής των Περιφερειών στις προσδοκίες των λαών της ευρύτερης περιοχής και να εκφράσει την αλληλεγγύη της στις εκκλήσεις τους για πραγματική δημοκρατία, πολιτικό πλουραλισμό, κατοχύρωση των θεμελιωδών ελευθεριών και σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων·

4. διαπιστώνει επίσης ότι μεγάλος αριθμός ατόμων μεταβαίνει στην ΕΕ για οικονομικούς, πολιτικούς ή κοινωνικούς λόγους· αναγνωρίζει ότι ορισμένα από τα άτομα αυτά εγκαταλείπουν τη χώρα τους λόγω της κατάστασης έκτακτης ανάγκης που επικρατεί στη συγκεκριμένη περιοχή και δικαιούνται ενδεχομένως να εγείρουν νόμιμες αξιώσεις για την παροχή ασύλου ή διεθνούς προστασίας· υπενθυμίζει ότι το δικαίωμα ασύλου διασφαλίζεται, μεταξύ άλλων, από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και συνάδει με τις υποχρεώσεις της ΕΕ και των κρατών μελών που απορρέουν από το διεθνές δίκαιο·

5. αναγνωρίζει ότι η πολιτική και κοινωνική αστάθεια στις χώρες της Νότιας Μεσογείου, σε συνδυασμό με τα μέτρα καταστολής, τις οικονομικές δυσχέρειες σε πληθώρα διαφορετικών τομέων και τη συνεχιζόμενη υποβάθμιση του περιβάλλοντος, αποτελούν τα κυριότερα γενεσιουργά αίτια της μετανάστευσης πληθυσμών τόσο εντός όσο και εκτός της εν λόγω περιοχής που θεωρείται πιθανό να συνεχιστεί, καθώς ολοένα και περισσότεροι άνθρωποι εγκαταλείπουν τη χώρα τους για να αποφύγουν τις πολιτικές αναταραχές και τη φτώχεια·

Άμεση αντίδραση στην κρίση

6. εξαίρει την ανάγκη άμεσης και επείγουσας αντίδρασης για την αντιμετώπιση της επιδεινούμενης ανθρωπιστικής κρίσης με συνεκτίμηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων και της εκάστοτε μεμονωμένης περίπτωσης των ενδιαφερομένων ατόμων· εκτιμά ότι η αντίδραση αυτή απαιτεί συντονισμένη προσέγγιση από την ΕΕ, τα κράτη μέλη και τις αρχές του υποεθνικού επιπέδου διακυβέρνησης και επαναλαμβάνει ότι η εμπειρία των πόλεων και των περιφερειών σε ολόκληρη την επικράτεια της ΕΕ όσον αφορά την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης και την προστασία των πολιτών βρίσκεται στη διάθεση των θεσμικών οργάνων και οργανισμών της ΕΕ και των κρατών μελών· η προσέγγιση αυτή θα πρέπει επίσης να εμπεριέχει τη συμμετοχή της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών, με στόχο την αξιοποίηση των διαπροσωπικών επαφών που διατηρεί στις εν λόγω χώρες·

([1]) CdR 113/2011.

7. απευθύνει έκκληση για την επίδειξη πραγματικής και αμιγούς αλληλεγγύης προς τα κράτη μέλη και τις τοπικές κοινότητες που επηρεάζονται αμεσότερα από τις μεταναστευτικές ροές, βασισμένης στη δίκαιη κατανομή των επιχειρησιακών και δημοσιονομικών ευθυνών όπως κατοχυρώνεται από τις Συνθήκες, σύμφωνα με άρθρο 80 της ΣΛΕΕ· προτρέπει σθεναρά την ΕΕ και τα κράτη μέλη να συνεχίσουν να προσαρμόζουν τα εν λόγω μέτρα αναλόγως των συντελούμενων εξελίξεων, με παράλληλη συνεκτίμηση των αναγκών τόσο των μεταναστών ή των εκτοπισμένων πληθυσμών όσο και των τοπικών κοινοτήτων που τους συνδράμουν·

8. καλεί όλες τις τοπικές και περιφερειακές αρχές της ΕΕ να υποστηρίξουν ένα σχέδιο δράσης για τον επιμερισμό των βαρών, με στόχο την παροχή βοήθειας για την επανεγκατάσταση των προσφύγων που προέρχονται από την εν λόγω περιοχή, και να προβούν στη σύσταση ταμείου αλληλεγγύης για την αντιμετώπιση των επιτακτικών ανθρωπιστικών αναγκών που προκύπτουν λόγω της κρίσης, προκειμένου να παρακινήσουν τα κράτη μέλη να ενεργοποιήσουν τον μηχανισμό που προβλέπεται στην οδηγία 2001/55/ΕΚ του Συμβουλίου σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές παροχής προσωρινής προστασίας σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων και μέτρα για τη δίκαιη κατανομή των βαρών μεταξύ κρατών μελών όσον αφορά την υποδοχή και την αντιμετώπιση των συνεπειών της υποδοχής αυτών των ατόμων, σύμφωνα με την αρχή της αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών, και συγχρόνως να καταδείξουν την ειλικρινή δέσμευση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην αρχή της αλληλεγγύης και την κατανομή των ευθυνών·

9. εν αναμονή της χορήγησης ειδικών πόρων, ζητά να αξιοποιηθούν υφιστάμενα χρηματοδοτικά μέσα για την ταχεία διάθεση πόρων στις εν λόγω περιοχές, ούτως ώστε να αντιμετωπιστούν οι καταστάσεις έκτακτης ανάγκης που προκαλούνται από την εισροή μεταναστών·

10. προτείνει να ληφθούν αντισταθμιστικά μέτρα υπέρ των περιοχών που πλήττονται περισσότερο από την κρίσιμη κατάσταση, προκειμένου να εξισορροπηθούν οι τεράστιες απώλειες και οι αρνητικές επιπτώσεις στις τοπικές οικονομίες, ειδικότερα σε βασικούς τομείς όπως ο τουρισμός και η αλιεία·

11. στο πλαίσιο αυτό, συνιστά την αναθεώρηση της οδηγίας 2001/55/ΕΚ του Συμβουλίου προκειμένου να προσδιοριστεί με μεγαλύτερη σαφήνεια τι ακριβώς συνιστά «μαζική εισροή» μεταναστών, ενδεχομένως σε συνάρτηση με τον πληθυσμό των χωρών υποδοχής·

12. τονίζει ότι όλα τα μέτρα που λαμβάνονται από τα κράτη μέλη πρέπει να είναι σύμφωνα προς τη νομοθεσία της ΕΕ, να τηρούν το κεκτημένο του Σένγκεν που εγγυάται την ελεύθερη κυκλοφορία των πολιτών εντός της ΕΕ αποτελώντας συνεπώς ουσιαστικό στοιχείο των επιτευγμάτων της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, καθώς και να σέβονται τα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα, όπως ορίζονται στις πράξεις του διεθνούς δικαίου και στις Συνθήκες της ΕΕ, ιδίως δε στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων·

13. χαιρετίζει τις προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τις οποίες επιδιώκεται να διαφυλαχθεί ο κοινοτικός χαρακτήρας του συστήματος Σένγκεν, ούτως ώστε οι απαραίτητες απαντήσεις σε εξωτερικά γεγονότα από το σύστημα Σένγκεν να βασίζονται σε διαφανείς, κοινούς ευρωπαϊκούς κανόνες και να μην περιορίζουν αδικαιολόγητα την υφιστάμενη διασυνοριακή συνεργασία·

Μακρόπνοη αντίδραση

14. έχει, περισσότερο παρά ποτέ άλλοτε, επίγνωση του γεγονότος ότι αποτελεί επιτακτική ανάγκη να χαραχθούν συνεκτικές κοινές πολιτικές σε θέματα μετανάστευσης και ασύλου, βασισμένες στην αλληλεγγύη και στη δίκαιη κατανομή των ευθυνών· επισημαίνει ότι η συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στις πολιτικές για τη νόμιμη μετανάστευση και την ένταξη των μεταναστών θα πρέπει να αποτελέσει ζήτημα προτεραιότητας·

15. τονίζει ιδιαίτερα ότι θα πρέπει να καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια για την καταπολέμηση της παράνομης μετανάστευσης και των ανεπιθύμητων επιπτώσεών της, ιδιαίτερα δε της εμπορίας ανθρώπων· τάσσεται υπέρ της σύναψης συμφωνιών επαναπατρισμού μεταξύ της ΕΕ και των χωρών της εν λόγω περιοχής· ζητά να αναθεωρηθεί η εντολή και η αποστολή του Οργανισμού Διαχείρισης Εξωτερικών Συνόρων (FRONTEX) ενόψει, μεταξύ άλλων, της ενίσχυσης των χρηματοοικονομικών, τεχνικών και ανθρώπινων πόρων που διαθέτει για την αστυνόμευση των συνόρων της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων και των ακτών της Μεσογείου·

16. συμμερίζεται τα αιτήματα σχετικά με την αναθεώρηση της ισχύουσας νομοθεσίας σε θέματα ασύλου και κυρίως του μηχανισμού για τον καθορισμό του κράτους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση των αιτήσεων παροχής ασύλου, και καλεί τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και τα κράτη μέλη να εξακολουθήσουν να επιδιώκουν ενεργά την πλήρη καθιέρωση ενός κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου· ευελπιστεί ότι η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο (ΕΥΥΑ) θα προσφέρει πολύτιμη βοήθεια προς τα πλέον εκτεθειμένα κράτη μέλη όσον αφορά τη διαχείριση της μετανάστευσης·

17. είναι πεπεισμένη ότι ένα δημοκρατικό πολίτευμα εδραζόμενο στη διεξαγωγή ελεύθερων και δίκαιων εκλογών και στην επικράτηση του κράτους δικαίου, καθώς και μια αποτελεσματική και δημοκρατική τοπική και περιφερειακή διοίκηση, αποτελούν προαπαιτούμενα για την επίτευξη σταθερότητας αλλά και πολιτικής και οικονομικής ανάπτυξης στις εν λόγω χώρες και διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο προκειμένου να έχουν οι πολίτες τη δυνατότητα να αξιοποιήσουν τις ικανότητές τους στην ίδια τους την πατρίδα·

18. προβάλλει την πρακτική χρησιμότητα των προγραμμάτων ανάπτυξης ικανοτήτων στο πλαίσιο της πολιτικής για τη διεύρυνση και της ευρωπαϊκής πολιτικής γειτονίας και –παραθέτοντας ως απτό παράδειγμα το πειραματικό πρόγραμμα για το Μέσο Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Local Administration Facility - LAF) [2]– προτείνει να αναληφθούν παρεμφερείς πρωτοβουλίες στις χώρες της Νότιας Μεσογείου με στόχο να προαχθεί η ανάπτυξη ικανοτήτων τους σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο·

19. επισημαίνει την ύπαρξη αλληλεπίδρασης μεταξύ μετανάστευσης και αναπτυξιακών πολιτικών και θεωρεί αναγκαία τη χάραξη πολιτικών με σκοπό να δημιουργηθούν στην εν λόγω περιοχή οι οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες που μπορούν να διασφαλίσουν ένα βιώσιμο μέλλον στους τοπικούς πληθυσμούς, περιορίζοντας κατ' αυτόν τον τρόπο τους λόγους που ευνοούν τη μετανάστευση· θεωρεί ειδικότερα ζωτικής σημασίας τη μείωση της φτώχειας και τη δημιουργία θέσεων εργασίας για τη νεότερη γενιά και ζητά, κατά συνέπεια, την πλήρη αξιοποίηση των πόρων και της εμπειρίας που διαθέτει η ΕΕ για την προαγωγή της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης σε αυτές τις χώρες·

[2] Η ΕτΠ συνεργάζεται ήδη στενά με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την υποστήριξη αυτού του πειραματικού προγράμματος, το οποίο περιορίζεται επί του παρόντος στις υποψήφιες και στις εν δυνάμει υποψήφιες χώρες.

20. υπογραμμίζει τη σημασία της τόνωσης του εμπορίου και των επενδύσεων στις χώρες αυτές καθώς και της παροχής μικροπιστώσεων για τη δημιουργία μικρών επιχειρήσεων, ούτως ώστε να μπορέσουν οι χώρες αυτές να ενισχύσουν την οικονομική τους ανάπτυξη και να επιτύχουν τη μείωση της φτώχειας· οι αυξημένες εμπορικές συναλλαγές με τη Βόρεια Αφρική μπορούν επίσης να αποδειχθούν ωφέλιμες για την Ευρώπη και να οδηγήσουν στη δημιουργία πολλών θέσεων εργασίας και σε οικονομική ανάπτυξη στην ΕΕ· συνεπώς, καλεί να καταβληθούν κοινές προσπάθειες για την εξάλειψη των εμπορικών φραγμών που απομένουν·

21. είναι πεπεισμένη ότι η Ένωση για τη Μεσόγειο (ΕγΜ) θα μπορούσε να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο για τη διευθέτηση του ζητήματος της μετανάστευσης και των επιπτώσεών της, εάν υπάρξει η απαραίτητη πολιτική βούληση και της χορηγηθούν τα αναγκαία μέσα από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη· εξαίρει εν προκειμένω τη συμβολή που δύναται να προσφέρει η Ευρωμεσογειακή Περιφερειακή και Τοπική Συνέλευση (ARLEM) διευκολύνοντας τη συνεργασία και την ανταλλαγή τεχνογνωσίας μεταξύ τοπικών και περιφερειακών αρχών· προτείνει να εξετάσει η ARLEM προσεκτικά την κατάσταση, να συμπεριλάβει στις προτεραιότητές της τις δέουσες αντιδράσεις στα τρέχοντα γεγονότα, καθώς και να λάβει τα απαραίτητα μέτρα στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της για την υποστήριξη της διαδικασίας εκδημοκρατισμού στις εν λόγω χώρες·

22. σημειώνει ότι η διπλωματία σε επίπεδο πόλεων και περιφερειών μπορεί να συμβάλει στην προαγωγή και στην εδραίωση των εν εξελίξει διαδικασιών εκδημοκρατισμού, να προωθήσει τη συμμετοχή του ευρέος κοινού και να βελτιώσει τις σχέσεις μεταξύ των πολιτών και των κυβερνήσεών τους·

23. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να διασφαλίσει ότι, στο πλαίσιο των μελλοντικών πολιτικών πρωτοβουλιών ([3]) της, θα τεθούν οι βάσεις για την εξεύρεση συνολικών λύσεων, συμπεριλαμβανομένης και της επίδειξης ευαισθησίας έναντι της αποστολής και της συμβολής των τοπικών και περιφερειακών αρχών, καθώς και ότι θα αναπτυχθούν περαιτέρω συνεργίες μεταξύ των πολιτικών σε θέματα μετανάστευσης και ασύλου, εξωτερικής δράσης και ανάπτυξης, σε στενή συνεργασία με το τοπικό και το περιφερειακό επίπεδο διακυβέρνησης·

24. εξουσιοδοτεί την Πρόεδρο της ΕτΠ να υποβάλλει το παρόν ψήφισμα στον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στην Ουγγρική Προεδρία του Συμβουλίου της ΕΕ, στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης, στην Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση της ΕγΜ και στην ARLEM.

Βρυξέλλες, 12 Μαΐου 2011

Η Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Mercedes BRESSO

([3]) Όπως παραδείγματος χάρη: η αναθεώρηση της ευρωπαϊκής πολιτικής γειτονίας, η ετήσια έκθεση για τη μετανάστευση και το άσυλο, η ανακοίνωση για την ενίσχυση της αλληλεγγύης στο εσωτερικό της ΕΕ, η ανακοίνωση για τη μετανάστευση και την κινητικότητα για την ανάπτυξη, καθώς και η παγκόσμια προσέγγιση της μετανάστευσης.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

90Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΗΣ 11ΗΣ ΚΑΙ 12ΗΣ ΜΑΪΟΥ 2011

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Εκσυγχρονισμός της πολιτικής δημοσίων συμβάσεων της ΕΕ — Προς μία αποτελεσματικότερη ευρωπαϊκή αγορά δημοσίων συμβάσεων»

(2011/C 192/02)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ:

— διαπιστώνει με ικανοποίηση ότι η Επιτροπή θεωρεί τις ΜμΕ ραχοκοκαλιά της οικονομίας της ΕΕ και είναι της γνώμης ότι η καλή πρόσβαση των ΜμΕ στις διαδικασίες ανάθεσης δημόσιων συμβάσεων έχει ουσιαστική σημασία για τη διασφάλιση της απασχόλησης. Γι' αυτό και πρέπει να αρθούν, στο μέτρο του δυνατού, τα εμπόδια που συναντούν οι ΜμΕ για να δηλώσουν συμμετοχή στις διαδικασίες ανάθεσης δημόσιων συμβάσεων·

— συνιστά στην Επιτροπή να μεριμνήσει ώστε να προβλεφθεί σε εθνικό επίπεδο η δυνατότητα να ζητούν οι υποψήφιοι την έκδοση «διαβατηρίου δημόσιων συμβάσεων» (κατά προτίμηση υπό τη μορφή ηλεκτρονικού συστήματος καταχώρησης) και να εναρμονιστεί το περιεχόμενο και η χρήση του. Το διαβατήριο δείχνει ότι ένας επιχειρηματίας κατέχει τις δηλώσεις και τα τεκμήρια που απαιτούνται συχνά από τις αναθέτουσες αρχές για τις δημόσιες συμβάσεις. Υποβάλλοντας αίτηση για διαβατήριο, οι επιχειρηματίες δεν θα είναι πλέον υποχρεωμένοι να προσκομίζουν κάθε φορά τις ίδιες δηλώσεις και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται. Έτσι, οι επιχειρηματίες που συμμετέχουν συχνά σε διαδικασίες διαγωνισμών εξοικονομούν χρόνο και πόρους·

— αποδίδει μεγάλη σημασία στην αξιοποίηση των δημόσιων συμβάσεων για την υλοποίηση των στόχων που σχετίζονται με την καινοτομία, τα κοινωνικά θέματα, την αειφορία και το περιβάλλον. Η δυνατότητα υλοποίησης των στόχων αυτών περιορίζεται από το κριτήριο ότι οι απαιτήσεις και οι επιθυμίες που καλούνται να ικανοποιήσουν οι προσφέροντες πρέπει να σχετίζονται με το αντικείμενο της σύμβασης. Γι' αυτό και δεν πρέπει να ισχύει το κριτήριο αυτό ως προϋπόθεση.

Εισηγητής	ο κ. Henk KOOL (NL/PES), Δημοτικός σύμβουλος Χάγης
Έγγραφο αναφοράς	Πράσινη Βίβλος σχετικά με τον εκσυγχρονισμό της πολιτικής δημόσιων συμβάσεων της ΕΕ - Προς μια αποτελεσματικότερη ευρωπαϊκή αγορά δημόσιων συμβάσεων COM(2011) 15 τελικό

I. **ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1. Η ΕτΠ χαιρετίζει την έκδοση της «Πράσινης Βίβλου σχετικά με τον εκσυγχρονισμό της πολιτικής δημόσιων συμβάσεων της ΕΕ - Προς μια αποτελεσματικότερη ευρωπαϊκή αγορά δημόσιων συμβάσεων» εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Στο έγγραφο αυτό η Επιτροπή συνεκτιμά τις απόψεις των αυτοδιοικητικών αρχών και άλλων αρμόδιων για την ανάθεση δημόσιων συμβάσεων αρχών σχετικά με τον περιορισμό του κόστους, τον εκσυγχρονισμό, τη διασαφήνιση και την απλούστευση των οδηγιών περί ανάθεσης δημόσιων συμβάσεων.

2. Η ΕτΠ κρίνει ότι η οδηγία 2004/18/ΕΚ, στο εξής «Οδηγία», είναι υπερβολικά λεπτομερής σε ορισμένα σημεία και συνιστά στην Επιτροπή να την απλουστεύσει στο μέτρο του δυνατού.

3. Από την άλλη πλευρά, η ΕτΠ συνιστά τη διασαφήνιση της Οδηγίας, οπουδήποτε αυτό είναι απαραίτητο. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο έχει ήδη ερμηνεύσει ορισμένα βασικά σημεία της. Ωστόσο, η ΕτΠ θεωρεί ιδιαίτερα σκόπιμη την κωδικοποίηση των σημαντικότερων νομοθετικών διατάξεων της νομολογίας χωρίς τούτες να γίνουν πιο αυστηρές και επιμένει ότι δεν πρέπει να ισχύει η υποχρέωση προσκλήσεων υποβολής προσφορών ή η υποχρέωση διαφάνειας για υπηρεσίες τύπου Β, επιχορηγήσεις, μεταβιβάσεις γης και αναθέσεις συμβάσεων κάτω των ορίων, εφόσον δεν υφίσταται διασυνοριακό διακύβευμα.

4. Η ΕτΠ θεωρεί ότι η προώθηση του επαγγελματισμού των αναθετουσών αρχών, αλλά και των παραγόντων της αγοράς, έχει ιδιαίτερη σημασία για τη βέλτιστη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Συνιστά δε στην Επιτροπή να ιδρύσει ή να συμβάλει ώστε να ιδρυθούν κέντρα γνώσης, καθώς και ένα αντίστοιχο ευρωπαϊκό συντονιστικό κέντρο γνώσης. Τα κέντρα αυτά πρέπει να συσταθούν στο πλαίσιο των υφιστάμενων εθνικών πλαισίων. Επίσης, τα κέντρα γνώσης μπορούν να βοηθήσουν τις αναθέτουσες αρχές να προσδιορίσουν τους στόχους όσον αφορά την καινοτομία, την ανάθεση κοινωνικών δημόσιων συμβάσεων και την περιβαλλοντική βιωσιμότητα. Η χρήση των κέντρων αυτών δεν πρέπει να είναι υποχρεωτική. Οι τοπικές αρχές θα πρέπει να μπορούν να επιλέγουν ελεύθερα.

II. **ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ**

Μικρές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜμΕ)

5. Η ΕτΠ διαπιστώνει με ικανοποίηση ότι η Επιτροπή θεωρεί τις ΜμΕ ραχοκοκαλιά της οικονομίας της ΕΕ και είναι της γνώμης ότι η καλή πρόσβαση των ΜμΕ στις διαδικασίες ανάθεσης δημόσιων συμβάσεων έχει ουσιαστική σημασία για τη διασφάλιση της απασχόλησης. Γι' αυτό και πρέπει να αρθούν, στο μέτρο του δυνατού, τα εμπόδια που συναντούν οι ΜμΕ για να δηλώσουν συμμετοχή στις διαδικασίες ανάθεσης δημόσιων συμβάσεων.

6. Είναι σημαντικό να μειωθεί όσο το δυνατό περισσότερο το κόστος που πρέπει να καταβάλουν οι επιχειρήσεις για να διεκδικήσουν μια σύμβαση. Η ΕτΠ υποστηρίζει συνεπώς την πρόταση της Επιτροπής να γίνονται δεκτές στο μέτρο του δυνατού οι υπεύθυνες δηλώσεις και να καλούνται να υποβάλλουν τα πρωτότυπα έγγραφα μόνο οι προεπιλεγέντες υποψήφιοι ή ο επιλεγείς ανάδοχος.

7. Η ΕτΠ συνιστά στην Επιτροπή να μεριμνήσει ώστε να προβλεφθεί σε εθνικό επίπεδο η δυνατότητα να ζητούν οι υποψήφιοι την έκδοση «διαβατηρίου δημόσιων συμβάσεων» (κατά προτίμηση υπό τη μορφή ηλεκτρονικού συστήματος καταχώρησης) και να εναρμονιστεί το περιεχόμενο και η χρήση του. Το διαβατήριο δείχνει ότι ένας επιχειρηματίας κατέχει τις δηλώσεις και τα τεκμήρια που απαιτούνται συχνά από τις αναθέτουσες αρχές για τις δημόσιες συμβάσεις. Υποβάλλοντας αίτηση για διαβατήριο, οι επιχειρηματίες δεν θα είναι πλέον υποχρεωμένοι να προσκομίζουν κάθε φορά τις ίδιες δηλώσεις και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται. Έτσι, οι επιχειρηματίες που συμμετέχουν συχνά σε διαδικασίες διαγωνισμών εξοικονομούν χρόνο και πόρους. Το εν λόγω διαβατήριο δημόσιων συμβάσεων ισχύει για ορισμένο χρονικό διάστημα, επειδή τα υποκείμενα πιστοποιητικά είναι περιορισμένης ισχύος, πράγμα που αυξάνει την αξιοπιστία του. Το σύστημα αυτό εφαρμόζεται ήδη σε τοπική κλίμακα και οι εμπειρίες που έχουν προκύψει είναι θετικές. Εκ φύσεως, το «διαβατήριο δημόσιων συμβάσεων» δεν πρέπει να προκαλεί σημαντική αύξηση του κόστους.

8. Ο άσκοπος συνδυασμός συμβάσεων μεταξύ των αναθετουσών αρχών και η ομαδοποίηση συμβάσεων διαφορετικού χαρακτήρα δεν είναι επιθυμητοί, επειδή οι μεγάλες συμβάσεις μπορεί να συνοδεύονται από αυστηρότερα κριτήρια. Η ΕτΠ προτείνει, επομένως, να αυξήσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή την σχετική ευαισθητοποίηση για τις ΜμΕ και να τονίσει τη σημασία του συστήματος της υποδιαίρεσης σε παρτίδες στην αιτιολογική έκθεση ή σε κάποιο παρόμοιο έγγραφο προσανατολισμού.

9. Η ενίσχυση των δυνατοτήτων προσφυγής σε διαπραγματεύσεις ωφελεί τις ΜμΕ. Η διαδικασία παρέχει στις αναθέτουσες αρχές και στους προσφέροντες κάποια ευελιξία. Όντως, το επίκεντρο του ενδιαφέροντος των ΜμΕ είναι η γνώση του προϊόντος ή της υπηρεσίας που προσφέρουν και όχι η διαδικασία υποβολής προσφορών. Η ΕτΠ καλεί την Επιτροπή να επιτρέψει τη χρήση της διαδικασίας με διαπραγμάτευση ως κανονικής διαδικασίας. Τούτο πρέπει να ρυθμιστεί όπως και στην οδηγία ΕΚ/2004/17 (περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών) σύμφωνα με την οποία οι αναθέτουσες αρχές επιλέγουν τη μορφή δημόσιας σύμβασης που ενδείκνυται για κάθε περίπτωση. Η ΕτΠ συνιστά την απλοποίηση όλων των παράλληλων διαδικασιών.

10. Η τρέχουσα, κλειστή διαδικασία μπορεί να αποβεί μειονέκτημα για τις ΜμΕ. Κατά την πρώτη φάση του σταδίου επιλογής, με κλειστή διαδικασία, επιτρέπεται προς το παρόν η προβολή αξιώσεων και απαιτήσεων που αφορούν την επιχείρηση. Οι απαιτήσεις επιλογής αναφέρονται κυρίως στο ιστορικό και στην πείρα ενός οικονομικού παράγοντα στην εκτέλεση έργων. Σε γενικές γραμμές, οι μεγαλύτερες επιχειρήσεις έχουν αναλάβει περισσότερα έργα από τις ΜμΕ. Έτσι, οι μεγαλύτερες εταιρείες έχουν να επιδείξουν πιο σχετικά έργα αναφοράς και έχουν μεγαλύτερες πιθανότητες να επιλεγούν. Η ΕτΠ συνιστά συνεπώς να επιτρέπεται από τον πρώτο γύρο της κλειστής διαδικασίας η συνεκτίμηση (ορισμένων) κριτηρίων ανάθεσης.

Ευελιξία

11. Η ΕτΠ συνιστά να επιτραπεί μεγαλύτερη ευελιξία για τις διαδικασίες ανάθεσης δημόσιων συμβάσεων.

12. Η νομοθεσία περί δημοσίων συμβάσεων είναι περίπλοκη και οι δυνατότητες που έχει ένας προσφέρων να διορθώσει παραλείψεις στις προσφορές είναι περιορισμένες. Αυτό συμβαίνει, μεταξύ άλλων, για λόγους που σχετίζονται με την (εθνική) νομολογία και με τις επιλογές της αναθέτουσας αρχής στα έγγραφα που αφορούν την εκάστοτε δημόσια σύμβαση. Η ΕτΠ συνιστά, συνεπώς, να συμπεριληφθεί στη νέα οδηγία ή στην αιτιολογία της μια πληρέστερη περιγραφή των παραλείψεων που μπορούν να διορθωθούν από τους προσφέροντες και των συμπληρώσεων ή των προσαρμογών που επιτρέπονται.

13. Μια αναθέτουσα αρχή μπορεί, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας για την ανάθεση μιας δημόσιας σύμβασης, να χρειαστεί να επιφέρει τροποποίηση ή προσαρμογή στην εντολή της, με αφορμή ερωτήσεις των προσφερόντων. Εάν πρόκειται για ουσιαστική τροποποίηση της εντολής, η διαδικασία ανάθεσης πρέπει να διακόπτεται προσωρινά και να επαναλαμβάνεται στη συνέχεια. Για τον λόγο αυτό, η ΕτΠ συνιστά να καθιερωθεί μια απλή μέθοδος με την οποία να μπορούν οι αναθέτουσες αρχές να τροποποιούν την εντολή τους, όπως για παράδειγμα μια επίσημη διόρθωση με σύντομη παράταση της προθεσμίας για την κατάθεση των δικαιολογητικών των προσφερόντων.

14. Στην πορεία της υλοποίησης, ενδέχεται να προκύψει ότι η αναθέτουσα αρχή παρέβλεψε κάποιο στοιχείο το οποίο και επιθυμεί να προσαρμόσει, χωρίς όμως να πρόκειται για κάτι που μπορεί να χαρακτηριστεί απρόβλεπτο και αναγκαίο. Γι' αυτό και η ΕτΠ συνιστά την περισσότερο ευέλικτη διατύπωση της ισχύουσας διάταξης για τις πρόσθετες εργασίες. Μία λύση θα ήταν να επιτρέπεται να αναγνωρίζεται ένα συγκεκριμένο ποσοστό της εντολής ως πρόσθετη εργασία για τον αρχικό ανάδοχο, χωρίς να υπάρχει υποχρέωση συμμόρφωσης με τις προϋποθέσεις του άρθρου 31 της Οδηγίας.

15. Η ΕτΠ καλεί την Επιτροπή να συμπεριλάβει στη νέα οδηγία πιο ευέλικτες διατάξεις για τις συμφωνίες-πλαίσιο. Οι συμφωνίες-πλαίσιο θα πρέπει να ρυθμίζονται όπως και στην οδηγία περί των επιχειρήσεων κοινής ωφελείας. Οι συμβατικοί όροι, καθώς και η πρόβλεψη ότι σε μια συμφωνία-πλαίσιο μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις απαιτούνται δύο προμηθευτές, αποτελούν περιττές ρυθμίσεις που πρέπει να διαγραφούν.

Διαδικασίες ανάθεσης δημόσιων συμβάσεων, προαγωγή της καινοτομίας, συνεκτίμηση κοινωνικών κριτηρίων, αειφορία και προστασία του περιβάλλοντος

16. Η ΕτΠ επικροτεί το ενδιαφέρον που δείχνει η Επιτροπή στην Πράσινη Βίβλο για την υλοποίηση στόχων που σχετίζονται με την προστασία του περιβάλλοντος, την προαγωγή της κοινωνικής ένταξης, τη βελτίωση της πρόσβασης των ατόμων με ειδικές ανάγκες και την ενίσχυση της καινοτομίας.

17. Η ΕτΠ τονίζει ότι η επιτυχία της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από το πόσο καλά οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές θα καταφέρουν να εφαρμόσουν τις νέες καινοτόμες λύσεις που έχουν τεθεί ως στόχοι στο πλαίσιο των εμβληματικών πρωτοβουλιών. Οι νέες καινοτόμες πρακτικές δεν δημιουργούνται αφ' εαυτών. Ο εκσυγχρονισμός των κανόνων της ΕΕ για τις δημόσιες συμβάσεις πρέπει να αυξήσει τη στρατηγική ευελιξία και τις δραστηριότητες των δήμων και άλλων δημόσιων φορέων ως δημιουργών νέων λύσεων.

18. Η ΕτΠ τονίζει ότι ο εκσυγχρονισμός των κανόνων περί δημοσίων συμβάσεων πρέπει να ενισχύσει τον ρόλο του δημόσιου τομέα για την προώθηση καινοτομιών. Πρέπει να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις που να επιτρέπουν μεγάλα αναπτυξιακά έργα ύψους πολλών εκατομμυρίων ευρώ για την αντιμετώπιση σύνθετων κοινωνικών προκλήσεων με τη μορφή κοινοπραξιών για την ανάληψη των κινδύνων. Θα πρέπει οι δήμοι ή άλλοι δημόσιοι φορείς να μπορούν, με δικά τους έξοδα, να συγκεντρώνουν την απαραίτητη τεχνογνωσία από επιχειρήσεις και άλλους οργανισμούς. Η συνήθης πρόσκληση για την υποβολή προσφορών είναι δύσκολη, αν όχι αδύνατη. Παρά την πρόσκληση υποβολής προσφορών, όταν δημιουργείται κάτι εντελώς νέο πρέπει να είναι δυνατή, μέσω διαπραγματεύσεων, η συγκέντρωση διαφορετικών δεξιοτήτων και, ειδικότερα, να καθίσταται δυνατή η συμμετοχή των μικρών επιχειρήσεων.

19. Η ΕτΠ αποδίδει μεγάλη σημασία στην αξιοποίηση των δημόσιων συμβάσεων για την υλοποίηση των στόχων που σχετίζονται με την καινοτομία, τα κοινωνικά θέματα, την αειφορία και το περιβάλλον. Η δυνατότητα υλοποίησης των στόχων αυτών περιορίζεται από το κριτήριο ότι οι απαιτήσεις και οι επιθυμίες που καλούνται να ικανοποιήσουν οι προσφέροντες πρέπει να σχετίζονται με το αντικείμενο της σύμβασης. Γι' αυτό και δεν πρέπει να ισχύει το κριτήριο αυτό ως προϋπόθεση. Έτσι, οι αναθέτουσες αρχές θα μπορούν οι ίδιες να κρίνουν αν θα εφαρμόσουν το κριτήριο της σχέσης με το αντικείμενο της σύμβασης για συγκεκριμένες πτυχές ή κάποια άλλα κριτήρια, δεδομένου ότι οι συνθήκες διαφέρουν ανά κράτος μέλος. Η ΕτΠ συνιστά να συμπεριληφθεί το στοιχείο αυτό στη νέα οδηγία.

20. Η ΕτΠ συμφωνεί με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι οι δημόσιες αρχές μπορούν να συνεισφέρουν στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», χρησιμοποιώντας την αγοραστική δύναμή τους για την παροχή προϊόντων και υπηρεσιών υψηλότερης «κοινωνιακής αξίας», για παράδειγμα σε επίπεδο προώθησης της καινοτομίας, σεβασμού του περιβάλλοντος και καταπολέμησης της κλιματικής αλλαγής, μείωσης της ενεργειακής κατανάλωσης, βελτίωσης της απασχόλησης, της δημόσιας υγείας και των κοινωνικών συνθηκών, προώθησης της ισότητας και βελτίωσης της ένταξης των μη προνομιούχων ομάδων. Μεταξύ των προαναφερθέντων στόχων θα πρέπει να επιτευχθεί ισορροπία, καθώς και αντικειμενικότητα και ίση μεταχείριση, με στόχο τη δημιουργία ισότιμων όρων ανταγωνισμού και την εξασφάλιση ισότιμης πρόσβασης για τις ΜμΕ. Επιπλέον, οι τοπικές και περιφερειακές αρχές θα πρέπει να είναι σε θέση να ζητήσουν κατά τη διαδικασία δημόσιων συμβάσεων αυστηρότερα κριτήρια από τις ελάχιστες προδιαγραφές της ΕΕ, χωρίς να θέτουν σε κίνδυνο τον ελεύθερο ανταγωνισμό. Η ΕτΠ

καλεί ωστόσο την Επιτροπή, κατά την εκπόνηση των νέων οδηγιών περί δημοσίων συμβάσεων, να προβλέψει μια ορισμένη ελευθερία επιλογής στις αναθέτουσες αρχές. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί ως εξής: αφενός οι δημόσιες αρχές θα πρέπει να προωθήσουν ορισμένες υπηρεσίες «κοινωνιακής αξίας» στις δημόσιες συμβάσεις τους, αφετέρου θα πρέπει να έχουν την ελευθερία επιλογής μίας ή περισσότερων λύσεων από έναν σχετικό κατάλογο.

21. Η ΕτΠ προτείνει στην Επιτροπή να αυξήσει την ευαισθητοποίηση και να αναπτύξει νέους τρόπους προώθησης των προσλήψεων μακροχρονίως ανέργων, ατόμων με ειδικές ανάγκες και ασκούμενων σε επίπεδο ΕΕ. Έτσι, οι αναθέτουσες αρχές θα μπορούν, εφόσον το επιθυμούν, να συμπεριλαμβάνουν στα έγγραφα της προκήρυξης ενός διαγωνισμού ως κριτήριο ή προϋπόθεση ότι η επιχείρηση στην οποία παραχωρείται η σύμβαση θα πρέπει να χρησιμοποιήσει ένα μέρος του συνολικού προϋπολογισμού της σύμβασης για την αξιοποίηση αυτών των ομάδων-στόχων για την υλοποίηση της σύμβασης ή κάπου αλλού στην επιχείρηση. Αυτές οι απαιτήσεις πρέπει να έχουν εθελοντικό χαρακτήρα σε επίπεδο ΕΕ, ενώ οι τοπικές και περιφερειακές αρχές πρέπει να έχουν μέγιστη ευελιξία για να προσδιορίσουν τους πολιτικούς στόχους που επιθυμούν να επιτύχουν σε μια σύμβαση, επιδιώκοντας ταυτόχρονα τη βέλτιστη σχέση ποιότητας-τιμής.

22. Η ΕτΠ θεωρεί ότι το κριτήριο ανάθεσης της πλέον οικονομικά συμφέρουσας προσφοράς αποτελεί κατάλληλο μέσο για την υλοποίηση στόχων που σχετίζονται με την καινοτομία, τη συνεκτίμηση κοινωνικών πτυχών, την αειφορία και το περιβάλλον. Η ΕτΠ απαντά αποφατικά στο ερώτημα της Επιτροπής, αν το κριτήριο της «κατώτατης τιμής» πρέπει να καταργηθεί για ορισμένες κατηγορίες και θεωρεί ότι οι κατονομασθέντες στόχοι μπορούν να συνεκτιμηθούν στο εν λόγω κριτήριο, συγκεκριμένα με τη μορφή βασικών απαιτήσεων. Εδώ οι αναθέτουσες αρχές πρέπει να μπορούν να κάνουν τις επιλογές τους ανάλογα με τη σύμβαση. Παράλληλα, πρέπει συχνά να υλοποιήσουν και κάποιο στόχο περικοπής δαπανών, ο οποίος και πρέπει να λαμβάνεται υπόψη στο σκεπτικό στο οποίο στηρίζεται η ανάθεσης μιας σύμβασης.

23. Οι αναθέτουσες αρχές δεν μπορούν πάντα να ελέγχουν το εάν τηρούνται οι όροι της σύμβασης σε ολόκληρη την αλυσίδα εφοδιασμού. Παραδείγματος χάριν, είναι δύσκολο να ελεγχθεί ενδεχόμενη χρήση παιδικής εργασίας στην παραγωγική διαδικασία σε μια τρίτη χώρα. Η ΕτΠ προτρέπει την Επιτροπή να εξετάσει αυτό το ζήτημα.

Νέες διαδικασίες

24. Η ΕτΠ συνιστά να συμπεριληφθούν στη νέα οδηγία ορισμένες νέες διαδικασίες. Πρόκειται για την επονομαζόμενη «αγορά υπηρεσιών τύπου Α», ένα μοντέλο επιλογής καθοριζόμενης από τους πολίτες και μια διαδικασία ανάθεσης δημόσιων συμβάσεων με ταχείες διακυμάνσεις των τιμών.

25. «Αγορά» υπηρεσιών τύπου Α. Σε ορισμένα κράτη μέλη, το σύστημα για τις υπηρεσίες τύπου Β έχει σήμερα ως εξής: δεν προκηρύσσεται γενική σύμβαση-πλαίσιο, αλλά κάθε δημόσια σύμβαση δημοσιεύεται μεμονωμένα σε μία (ηλεκτρονική) «αγορά». Στην αγορά αυτή υπάρχουν συνεπώς πολλές μεμονωμένες συμβάσεις. Για καθεμία από αυτές γίνεται και μια κατάταξη με βάση την τιμή προσφοράς. Στη συνέχεια, εξετάζονται και αξιολογούνται οι ποιοτικές πτυχές της προσφοράς των πέντε μειοδοτών. Εξ αυτών, η από οικονομική άποψη περισσότερο συμφέρουσα προσφορά κερδίζει και τη σύμβαση. Το πλεονέκτημα της αγοράς υπηρεσιών τύπου Α είναι ότι το σύστημα αυτό αυξάνει τις πιθανότητες των ελεύθερων επαγγελματιών που δεν απασχολούν τρίτους. Γι' αυτό και προτείνεται να αναπτυχθεί ένα παρόμοιο σύστημα για τις υπηρεσίες τύπου Α.

26. Μοντέλο επιλογής καθοριζόμενης από τους πολίτες. Το μοντέλο αυτό είναι μια διαδικασία η οποία προσφέρει τη λύση για την ανάθεση συμβάσεων στις οποίες ενδιαφέρει η ελευθερία επιλογής των πολιτών για μια συγκεκριμένη επιχείρηση. Αυτό ισχύει, μεταξύ άλλων, για συμβάσεις παροχής προσωπικών υπηρεσιών. Πρόκειται για ένα σύστημα στο οποίο καταχωρείται μια σύμβαση-πλαίσιο σε όλους τους προσφέροντες που πληρούν τους ποιοτικούς όρους και συμφωνούν με την (ανώτατη) τιμή που καθορίζεται από την αναθέτουσα αρχή. Στη συνέχεια, οι πολίτες επιλέγουν την οργάνωση που επιθυμούν για την παροχή προσωπικών υπηρεσιών.

27. Διαδικασία κυμαινόμενης τιμής. Σε ορισμένες αγορές, όπως αυτή της ενέργειας, οι τιμές εμφανίζουν ταχείες διακυμάνσεις. Στις συμβάσεις αυτού του είδους, θεωρείται σκόπιμο οι προθεσμίες για την κατάθεση προσφυγής να είναι όσο το δυνατό συντομότερες. Όντως, οι προσφορές βασίζονται στην τιμή που ισχύει στην ενεργειακή αγορά την ημέρα που υποβάλλονται. Προτείνεται να προβλεφθεί στη νέα οδηγία μια προσαρμοσμένη προθεσμία για την κατάθεση προσφυγής.

Τροποποίηση των ορίων

28. Η ΕτΠ επιδοκιμάζει την εξέταση των ορίων από την Επιτροπή. Συνιστά δε, πριν από τον καθορισμό των νέων ορίων, να εξεταστεί από ποια όρια και πέρα υπάρχει ενδιαφέρον από άλλο κράτος μέλος. Αυτό θα συνεπάγεται τον καθορισμό ορίων για τις προμήθειες και τις υπηρεσίες σε επίπεδα πολύ υψηλότερα από εκείνα που χρησιμοποιούνται σήμερα. Σε περίπτωση που θεωρηθεί απίθανο να υπάρξει διασυνοριακό ενδιαφέρον, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αποφύγουν τα έξοδα μιας ευρωπαϊκής διαδικασίας για την ανάθεση δημόσιων συμβάσεων. Η ΕτΠ είναι της γνώμης ότι η ανάγκη για πολύ υψηλότερα όρια πρέπει να επισημαίνεται σε κάθε επαναδιαπραγμάτευση της συμφωνίας του ΠΟΕ για τις δημόσιες συμβάσεις.

Η αρχή της διαφάνειας

29. Γενικές παρατηρήσεις: Δεν είναι πάντοτε σαφές πότε τίθεται θέμα διασυνοριακού ενδιαφέροντος. Σε πολλές περιπτώσεις χρειάζεται μελέτη της αγοράς, με πρόσθετο κόστος για τις αναθέτουσες αρχές. Θεωρείται επιθυμητό να παρέχονται λεπτομέρειες που να προσφέρουν στις αναθέτουσες αρχές περισσότερη βεβαιότητα σχετικά με την έννοια της «διασυνοριακότητας». Για το λόγο αυτό, η ΕτΠ συνιστά στην Επιτροπή να καταρτίσει κατάλογο των θεμάτων ή των αγορών στις οποίες υφίσταται διασυνοριακή συνιστώσα. Στο ίδιο πνεύμα, πρέπει να καθοριστεί αν αυτό ισχύει για το σύνολο του εδάφους ενός κράτους μέλους ή στις παραμεθόριες περιοχές και μόνο.

30. Η ΕτΠ απαντά αποφατικά στο ερώτημα της Επιτροπής, δηλ. εάν σε ορισμένες συμβάσεις υψηλής αξίας πρέπει να επιβάλλεται στις αναθέτουσες αρχές η συγγραφή υποχρεώσεων σε δεύτερη γλώσσα ή η αποδοχή προσφορών σε ξένη γλώσσα. Αυτό θα είχε ως αποτέλεσμα την σημαντική αύξηση των διοικητικών εξόδων και θα είχε μόνο περιορισμένο αντίκτυπο στην προβολή προσφορών από άλλες χώρες.

31. Συμβάσεις κάτω από τα όρια που ισχύουν στην ΕΕ: η ΕτΠ πιστεύει ότι οι συμβάσεις κάτω από τα όρια της ΕΕ δεν θα πρέπει να καλύπτονται από την έννοια της «διασυνοριακότητας». Πράγματι, η τρέχουσα πρακτική διδάσκει ότι είναι πολύ λίγες οι συμβάσεις άνω των ορίων που ισχύουν στην ΕΕ τις οποίες διεκδικούν υποψήφιοι από τρίτες χώρες. Η ΕτΠ προτρέπει την Επιτροπή να διεξαγάγει μελέτη για να παράσχει ακριβή στοιχεία σχετικά με σημείο αυτό. Ανάλογα με τα πορίσματα της μελέτης αυτής, θα είναι δυνατό να διαπιστωθεί κατά πόσον είναι αναγκαίο να υπαχθούν στην έννοια της «διασυνοριακότητας» οι συμβάσεις κάτω των ορίων που ισχύουν στην ΕΕ.

32. Συμβάσεις που δεν εμπίπτουν στην οδηγία: δεν είναι προφανές σε ποιο βαθμό η αρχή της διαφάνειας διαδραματίζει κάποιο ρόλο στην περίπτωση των συμβάσεων που δεν εμπίπτουν στην οδηγία. Υπάρχουν ορισμένες εξαιρέσεις, στις οποίες αυτό είναι πιο εύκολο όπως, για παράδειγμα, στις παραχωρήσεις υπηρεσιών. Σε άλλες περιπτώσεις που αποτελούν εξαιρέσεις, όπως οι συμβάσεις απασχόλησης και οι μεταβιβάσεις ακινήτων, η αρχή της διαφάνειας δεν πρέπει να εφαρμόζεται. Η ΕτΠ ζητά από την Επιτροπή να διευκρινίσει για ποιες συμβάσεις που εξαιρούνται από την οδηγία ισχύει η αρχή της διαφάνειας.

33. Υπηρεσίες τύπου Β: η ΕτΠ συνιστά να μην υπαχθούν στην αρχή της διαφάνειας οι υπηρεσίες τύπου Β οι οποίες, μετά την αξιολόγηση των υπηρεσιών τύπου Α και Β, προστίθενται στον κατάλογο των υπηρεσιών τύπου Β και προτείνει στην Επιτροπή να συμπεριλάβει το στοιχείο αυτό στη νέα οδηγία.

Ανακατάταξη των υπηρεσιών τύπου Α και Β

34. Η ΕτΠ επιθυμεί να διατηρηθεί ο σημερινός διαχωρισμός μεταξύ υπηρεσιών τύπου Α και τύπου Β. Ο κατάλογος των υπηρεσιών τύπου Β προορίζεται για τομείς που δεν αφορούν τον διασυνοριακό ανταγωνισμό ή που περιλαμβάνουν ένα προσωπικό σκέλος τέτοιας φύσης, ώστε να μην θεωρείται σκόπιμο να κινηθεί διαδικασία υποβολής προσφορών σε ευρωπαϊκή κλίμακα π.χ. στην παροχή ιατρικών και κοινωνικών υπηρεσιών. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, η σχέση εμπιστοσύνης μεταξύ εντολέα και εντολοδόχου κατέχει θεμελιώδη σημασία. Συνήθως, πρόκειται για υποκειμενικά κριτήρια που δεν ταιριάζουν σε διαδικασία υποβολής προσφορών. Η ΕτΠ καλεί την Επιτροπή να μεταφέρει τις υπηρεσίες τύπου Α, που δεν προσφέρονται για διασυνοριακό εμπόριο, στην κατηγορία Β. Η ΕτΠ ζητά επίσης από την Επιτροπή να αναπτύξει εργαλεία που διευκολύνουν τις τοπικές και περιφερειακές αρχές να διασαφηνίσουν κατά πόσο συγκεκριμένες προσφορές καλύπτονται από το παράρτημα περί υπηρεσιών τύπου Α και τύπου Β.

35. Η ΕτΠ καλεί την Επιτροπή να αξιολογήσει την κοινή ονοματολογία για τις δημόσιες συμβάσεις (CPV). Οι κωδικοί CPV και οι συναφείς υπηρεσίες είναι δύσκολο να κατανοηθούν και εγείρουν διάφορα ερωτήματα. Η ΕτΠ απευθύνει επίμονη έκκληση για τη διασαφήνιση ή την έκδοση επεξηγηματικού σημειώματος για τους κωδικούς CPV.

Εξαιρέσεις

36. Η ΕτΠ συνιστά να δοθεί προσοχή στις διατάξεις που ισχύουν για τις δημόσιες συμβάσεις που εξαιρούνται. Πρέπει να εξεταστεί η διασαφήνιση αλλά και η συμπλήρωση των εν λόγω διατάξεων. Για παράδειγμα, δεν είναι σαφές ποιες είναι οι χρηματοοικονομικές υπηρεσίες που εμπίπτουν στην εξαίρεση που περιέχεται στο σημείο δ) του άρθρου 16 και πότε πρόκειται για παροχή υπηρεσιών τύπου Α στις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες (κατηγορία 6).

37. Η ΕτΠ ζητά να συμπεριληφθεί στη νέα οδηγία μια πρόσθετη εξαίρεση για τις συμβάσεις μεταξύ των αναθετουσών αρχών. Δεδομένου ότι οι δημόσιες αρχές πρέπει να χρησιμοποιούν με υπευθυνότητα τα χρήματα των φορολογουμένων, θεωρείται επιθυμητό να μπορούν να χρησιμοποιούν σε αμοιβαία βάση τις γνώσεις και τις ικανότητες που διαθέτουν με αντάλλαγμα την επιστροφή των εξόδων που πραγματοποιήθηκαν, χωρίς να υφίσταται υποχρέωση κίνησης διαδικασίας για την ανάθεση δημόσιας σύμβασης. Η εξαίρεση αυτή θα επιφέρει σημαντική βελτίωση στη συνοχή του νομικού πλαισίου της ΕΕ και θα αποτελέσει τη λύση για ένα από τα πιο πιεστικά προβλήματα στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων που αντιμετωπίζουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές.

38. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν μεγάλα προβλήματα με την ανάθεση συμβάσεων για συστήματα ΤΠΕ. Πράγματι, ένα περιβάλλον ΤΠΕ αποτελείται από πολλά αλληλένδετα συστήματα. Πρόσθετες αγορές, όπως για επιπλέον άδειες και τα αντίστοιχα λειτουργικά υποσυστήματα, δεν μπορούν πάντοτε να υπόκεινται σε διαδικασία υποβολής προσφορών χωρίς να προκύψουν σοβαρά μειονεκτήματα, τόσο από πλευράς τεχνολογίας όσο και κόστους. Για τον λόγο αυτό, η ΕτΠ συνιστά στην Επιτροπή να εξετάσει εάν θα μπορούσε να προβλεφθεί δυνατότητα εξαίρεσης των περιπτώσεων αυτών στη νέα οδηγία και/ή αν είναι δυνατόν να καθιερωθεί μια νέα διαδικασία για τα συστήματα ΤΠΕ στην οποία ο ανταγωνισμός δεν εμφανίζεται σε επίπεδο παραγωγού, αλλά προμηθευτή, και ζητείται ρητά συγκεκριμένη μάρκα.

39. Η ΕτΠ, όπως και η Επιτροπή, θεωρεί ότι είναι απαραίτητο να προωθηθεί η καινοτομία. Η νομοθεσία για τις δημόσιες συμβάσεις είναι διαμορφωμένη έτσι ώστε οι αναθέτουσες αρχές δεν μπορούν να αποκτήσουν νέα, καινοτόμα προϊόντα. Η ΕτΠ προτείνει να εξετάσει η Επιτροπή το ενδεχόμενο εξαίρεσης η οποία θα ισχύει, π.χ. για δύο έτη μετά τη χορήγηση ενός διπλώματος ευρεσιτεχνίας που έχει αναγνωριστεί.

Επιδόσεις του παρελθόντος

40. Η ΕτΠ θεωρεί ότι οι αναθέτουσες αρχές πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να αξιοποιούν τις εμπειρίες των ομολόγων τους με αναδόχους έργων. Αρνητικές εμπειρίες, με ανεπαρκή αποτελέσματα, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη. Σήμερα, μια επιχείρηση που στο παρελθόν ευθυνόταν για (σκόπιμες) παραλείψεις μπορεί καταρχήν να συμμετάσχει σε ένα νέο διαγωνισμό, ο οποίος σε ορισμένες περιπτώσεις πρέπει να προκηρυχθεί απλώς και μόνο λόγω της απόσυρσης της επιχείρησης που είχε αναλάβει την εκτέλεση του έργου. Αυτό είναι συχνά ανεπιθύμητο, δεδομένης της διαταραχής των σχέσεων, του κλονισμού της εμπιστοσύνης και της ανεπάρκειας των υπηρεσιών που παρασχέθηκαν. Η ΕτΠ συνιστά ένα σύστημα που λαμβάνει υπόψη τις εμπειρίες που έχουν αποκτηθεί με μια συγκεκριμένη επιχείρηση. Το σύστημα πρέπει, βεβαίως, να διασφαλίζει την αντικειμενικότητα. Για να επιτευχθεί αυτό, θα πρέπει να καταρτίζεται επίσημη έκθεση αξιολόγησης σχετικά με τις προηγούμενες συμβάσεις και να προβλέπεται ένα χρονικό όριο αποκλεισμού.

Ορισμός των δημόσιων συμβάσεων για τις οποίες η διαδικασία ανάθεσης είναι υποχρεωτική

41. Η ΕτΠ συνιστά να περιοριστεί το πεδίο εφαρμογής της νέας οδηγίας στις αγορές των ίδιων των αναθετουσών αρχών. Αυτό μπορεί να στηριχτεί στη νομολογία του Δικαστηρίου της ΕΕ, το οποίο απεφάνθη ότι για την οριοθέτηση του πεδίου εφαρμογής της Γενικής Οδηγίας πρέπει να υφίσταται άμεσο οικονομικό συμφέρον. Συμφωνίες γενικού χαρακτήρα, για παράδειγμα σχετικά με την ανάπτυξη περιοχών και τη χορήγηση επιδοτήσεων, πρέπει να εξαιρούνται από τον ορισμό. Η απλή προβολή αξιώσεων, π.χ., όσον αφορά ένα έργο, δεν συνεπάγεται κάποιο τίμημα ή την υποχρέωση κίνησης της διαδικασίας για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων. Οι αναθέτουσες αρχές θα πρέπει κατά την άσκηση της δημόσιας αποστολής τους να έχουν την ευχέρεια να ορίζουν προϋποθέσεις, προκειμένου να κατευθύνουν την πορεία των πραγμάτων. Η ΕτΠ συνιστά να οριστούν σαφέστερα οι αγορές που υπόκεινται σε υποχρεωτική υποβολή προσφορών με την κωδικοποίηση της δικαστικής νομολογίας στον τομέα αυτό.

42. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν δυσχέρειες με τον ορισμό των συμβάσεων δημοσίων έργων. Η ΕτΠ θεωρεί ότι το κριτήριο της «πραγματοποίησης, με οποιοδήποτε μέσα, ενός έργου το οποίο ανταποκρίνεται στις επακριβώς οριζόμενες από την αναθέτουσα αρχή ανάγκες» εγείρει ερωτήματα και συνιστά την προσαρμογή και την απλούστευση αυτού του ορισμού.

Οργανισμοί δημοσίου δικαίου

43. Η ΕτΠ εφιστά την προσοχή στη θέση των μικρών οργανισμών δημοσίου δικαίου, για τους οποίους η υποχρέωση της προκήρυξης διαγωνισμού για την ανάθεση δημόσιας σύμβασης συνιστά δυσανάλογη επιβάρυνση.

44. Ο ορισμός της έννοιας «οργανισμός δημοσίου δικαίου» χρειάζεται προσαρμογή. Οι επιχειρήσεις δεν μπορούν εύκολα να διαπιστώσουν αν συναλλάσσονται με έναν οργανισμό δημοσίου δικαίου. Ο ορισμός περιλαμβάνει χρηματοοικονομικά κριτήρια που είναι δύσκολο να ελεγχθούν από τρίτους. Παράλληλα, το Δικαστήριο της ΕΕ έχει συμπληρώσει τα κριτήρια για τους οργανισμούς δημοσίου δικαίου. Η ΕτΠ συνιστά στην Επιτροπή να διατυπώσει νέο ορισμό της έννοιας του οργανισμού δημοσίου δικαίου.

Βρυξέλλες, 11 Μαΐου 2011

Η Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Mercedes BRESSO

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Η αναπτυξιακή πολιτική της ΕΕ προς όφελος της χωρίς κοινωνικούς αποκλεισμούς και αειφόρου ανάπτυξης αύξηση του αντίκτυπου της αναπτυξιακής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης»

(2011/C 192/03)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

— συμμερίζεται την άποψη της Επιτροπής ότι, παρά τις προόδους που έχουν σημειωθεί σε ορισμένους κοινωνικούς τομείς, απομένει ακόμη πολύς δρόμος για να γίνουν πραγματικότητα οι αναπτυξιακοί στόχοι υπέρ των οποίων δεσμεύτηκε η διεθνής κοινότητα εδώ και πάνω από δέκα χρόνια, με την Διακήρυξη της Χιλιετίας·

— πιστεύει ότι θα έπρεπε να αποδοθεί μεγαλύτερη προσοχή στους παράγοντες που σχετίζονται με τους διαθέσιμους πόρους για τη χρηματοδότηση της ανάπτυξης: να τηρηθούν οι δεσμεύσεις σε θέματα βοήθειας, να υποστηριχθεί η κινητοποίηση εγχώριων πόρων των αναπτυσσόμενων χωρών, να ενδυναμωθούν τα φορολογικά τους συστήματα χάρη στην πάταξη της διαφθοράς, την εντατικότερη καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, της διαρροής κεφαλαίων και των παράνομων χρηματοοικονομικών ροών και να υποστηριχθεί η εξεύρεση νέων πηγών χρηματοδότησης·

— λυπάται για το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, παρόλο που αναγνωρίζει τον κεφαλαιώδη ρόλο που διαδραματίζουν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές στο πλαίσιο της αναπτυξιακής βοήθειας και των προγραμμάτων συνεργασίας, δεν συμπεριέλαβε στην Πράσινη Βίβλο αναφορά στον αυξανόμενο πρωταγωνιστικό τους ρόλο σε μια πολιτική συνεργασίας της ΕΕ που φιλοδοξεί να είναι αποτελεσματική και να χαίρει κοινωνικής στήριξης. Απευθύνει συνεπώς έκκληση να εξεταστεί με μεγαλύτερη έμφαση ο ρόλος που αναλογεί στις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές για την προώθηση μιας ανάπτυξης με ευρεία κοινωνική βάση, για τη δημιουργία αποτελεσματικών θεσμών διακυβέρνησης στις αναπτυσσόμενες χώρες και για τη δημιουργία ενός περιβαλλοντικά βιώσιμου ενεργειακού προτύπου·

— θεωρεί ότι η μεταρρύθμιση της αναπτυξιακής πολιτικής της ΕΕ και η ευρωπαϊκή συναίνεση πρέπει να ακολουθήσουν τις κατευθύνσεις που καθορίζονται στην ανακοίνωση «*Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης: φορείς ανάπτυξης*», όπου υπογραμμίζονται η θέση, ο ρόλος και η προστιθέμενη αξία των οργανισμών αυτών στους εν λόγω τομείς και πολιτικές· για να προαχθεί δε ο διάλογος και να δημιουργηθεί ένα βήμα πολιτικής έκφρασης των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στο πεδίο της αναπτυξιακής συνεργασίας, η ΕτΠ δεσμεύεται να συνεχίσει τη στενή συνεργασία της με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στη διοργάνωση της ετήσιας διάσκεψης για την αποκεντρωμένη συνεργασία.

Εισηγητής	ο κ. Jesús GAMALLO ALLER (ES/EPP), Γενικός Διευθυντής Εξωτερικών Σχέσεων και Σχέσεων με την Ευρωπαϊκή Ένωση, Περιφερειακή κυβέρνηση της Γαλικίας
Έγγραφο αναφοράς	Πράσινη Βίβλος «Η αναπτυξιακή πολιτική της ΕΕ προς όφελος της χωρίς κοινωνικούς αποκλεισμούς και αειφόρου ανάπτυξης – Αύξηση του αντικτύπου της αναπτυξιακής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης» COM(2010) 629 τελικό

I. **ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Γενικές παρατηρήσεις

1. συμμερίζεται την άποψη της Επιτροπής ότι, παρά τις προόδους που έχουν σημειωθεί σε ορισμένους κοινωνικούς τομείς, απομένει ακόμη πολύς δρόμος για να γίνουν πραγματικότητα οι αναπτυξιακοί στόχοι υπέρ των οποίων δεσμεύτηκε η διεθνής κοινότητα εδώ και περισσότερο από δέκα χρόνια, με την Διακήρυξη της Χιλιετίας·

2. συμφωνεί με την Επιτροπή ότι πρέπει να βελτιωθεί ο αντίκτυπος και η προστιθέμενη αξία της αναπτυξιακής πολιτικής της ΕΕ, προκειμένου να υλοποιηθούν οι Αναπτυξιακοί Στόχοι της Χιλιετίας (ΑΣΧ)· φρονεί ότι το έργο αυτό είναι ακόμη περισσότερο αναγκαίο όταν εντάσσεται σε μια συγκυρία σοβαρής οικονομικής κρίσης, όπως αυτή που διανύουν σήμερα πολλοί από τους χορηγούς βοήθειας·

3. εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι η Πράσινη Βίβλος δεν εμβαθύνει περαιτέρω όσον αφορά τα κριτήρια βάσει των οποίων προσδιορίζεται η προστιθέμενη αξία των δράσεων συνεργασίας της ΕΕ, ότι δεν αποδίδει μεγαλύτερη προσοχή στην ανάγκη πιο αυστηρής αξιολόγησης της επίδρασης όσων έχουν γίνει και ότι δεν προτείνονται ενέργειες για περαιτέρω ανάπτυξη της Ατζέντας του Παρισιού, του Σχεδίου Δράσης της Άκκρα, καθώς και των δεσμεύσεων που απορρέουν από την Ευρωπαϊκή Συναίνεση για την Ανάπτυξη και από τον Κώδικα Δεοντολογίας της ΕΕ·

4. πιστεύει ότι θα έπρεπε να αποδοθεί μεγαλύτερη προσοχή στους παράγοντες που σχετίζονται με τους διαθέσιμους πόρους για τη χρηματοδότηση της ανάπτυξης: να τηρηθούν οι δεσμεύσεις σε θέματα βοήθειας, να υποστηριχθεί η κινητοποίηση εγχώριων πόρων των αναπτυσσόμενων χωρών, να ενδυναμωθούν τα φορολογικά τους συστήματα χάρη στην πάταξη της διαφθοράς, την εντατικότερη καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, της διαρροής κεφαλαίων και των παράνομων χρηματοοικονομικών ροών και να υποστηριχθεί η εξεύρεση νέων πηγών χρηματοδότησης·

5. είναι πεπεισμένη ότι μια σαφώς ορισμένη βοήθεια που υποβάλλεται σε συστηματική παρακολούθηση και αξιολόγηση, αποτελεί στην πραγματικότητα πολύτιμη επένδυση εκ μέρους των χορηγών. Μία επένδυση σε ελευθερία και δικαιοσύνη, στο μέτρο που συμβάλλει στη διαμόρφωση κοινωνιών με περισσότερη δικαιοσύνη και πιο ισχυρή θεμελίωση στην αναγνώριση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων· μία επένδυση σε ευκαιρίες προόδου και ευημερίας, επειδή σε έναν αλληλεξαρτώμενο κόσμο η ανάπτυξη των μεν αποτελεί πηγή σταθερότητας και δυναμισμού για τους δε· και μια επένδυση σε ασφάλεια, καθώς αμβλύνονται οι εντάσεις και βελτιώνονται οι δυνατότητες διαχείρισης του διεθνούς συστήματος·

6. επαναλαμβάνει την πεποίθηση ότι η διεθνής βοήθεια είναι μόνο μία συνιστώσα μεταξύ των παραγόντων που μπορούν να προωθήσουν τις διαδικασίες ανάπτυξης στις φτωχότερες χώρες, γεγονός που καθιστά αναγκαίο να βελτιωθεί η συνεκτικότητα των πολιτικών που εφαρμόζονται από τις χορηγούς χώρες και να χαραχθούν νομοθετικά πλαίσια που θα διέπουν τις διεθνείς συναλλαγές και τις γεωργικές επιδοτήσεις των πλούσιων χωρών, ώστε να κατανέμονται όσο το δυνατόν πιο ισότιμα οι ευκαιρίες προόδου που προσφέρει η παγκοσμιοποίηση. Ωστόσο, εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι οι πτυχές αυτές δεν αναπτύσσονται δεόντως στην Πράσινη Βίβλο, παρότι συζητούνται στις συνεδριάσεις των διεθνών ηγετών στα Ηνωμένα Έθνη και στην ομάδα G-20·

7. λυπάται για το γεγονός ότι, παρόλο που η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναγνωρίζει τον κεφαλαιώδη ρόλο που διαδραματίζουν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές στο πλαίσιο της αναπτυξιακής βοήθειας και των προγραμμάτων συνεργασίας, δεν συμπεριέλαβε στην Πράσινη Βίβλο αναφορά στον αυξανόμενο πρωταγωνιστικό τους ρόλο σε μια πολιτική συνεργασίας της ΕΕ που φιλοδοξεί να είναι αποτελεσματική και να χαίρει κοινωνικής στήριξης. Απευθύνει συνεπώς έκκληση να εξεταστεί με μεγαλύτερη έμφαση ο ρόλος που αναλογεί στις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές για την προώθηση μιας ανάπτυξης με ευρεία κοινωνική βάση, για τη δημιουργία αποτελεσματικών θεσμών διακυβέρνησης στις αναπτυσσόμενες χώρες και για τη δημιουργία ενός περιβαλλοντικά βιώσιμου ενεργειακού προτύπου·

8. θεωρεί ότι η μεταρρύθμιση της αναπτυξιακής πολιτικής της ΕΕ και η ευρωπαϊκή συναίνεση πρέπει να ακολουθήσουν τις κατευθύνσεις που καθορίζονται στην ανακοίνωση «Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης: φορείς ανάπτυξης», όπου υπογραμμίζονται η θέση, ο ρόλος και η προστιθέμενη αξία των οργανισμών αυτών στους εν λόγω τομείς και πολιτικές· για να προαχθεί δε ο διάλογος και να δημιουργηθεί ένα βήμα πολιτικής έκφρασης των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στο πεδίο της αναπτυξιακής συνεργασίας, η ΕτΠ δεσμεύεται να συνεχίσει τη στενή συνεργασία της με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στη διοργάνωση της ετήσιας διάσκεψης για την αποκεντρωμένη συνεργασία·

9. υπενθυμίζει τη γνωμοδότησή της με τίτλο «Ειρηνή δέσμη μέτρων – Σχέδιο δράσης της ΕΕ υπέρ της επίτευξης των Αναπτυξιακών Στόχων της Χιλιετίας» (CdR 116/2010), στην οποία προτεινόταν «να εξεταστεί το ενδεχόμενο, η καθεμία από τις 100 000 τοπικές και περιφερειακές αρχές της Ευρώπης, με πλήρη σεβασμό της εκάστοτε εθνικής νομοθεσίας, να αποφασίσει να αφιερώνει εθελοντικά τουλάχιστον 1 ευρώ ανά κάτοικο στην αναπτυξιακή βοήθεια. Οι ΤΠΑ που δεν αναπτύσσουν δράσεις αποκεντρωμένης συνεργασίας θα μπορούσαν να καταβάλλουν τη συνεισφορά τους σε ειδικό ταμείο των τοπικών και περιφερειακών αρχών για την αναπτυξιακή βοήθεια, όπως ήδη γίνεται στην Ισπανία. Στο πλαίσιο της γνωμοδότησης αυτής θα μπορούσαν επίσης να τονισθούν οι δράσεις που συμβάλλουν έμμεσα στην ανάπτυξη (π.χ. αυτές που σχετίζονται με ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης ως προς τις συνθήκες φτώχειας στον κόσμο)» ·

Αύξηση του αντικτύπου των αναπτυξιακών πολιτικών

10. συμφωνεί με την Επιτροπή ότι η πολιτική συνεργασίας θα ήταν προτιμότερο «να συγκεντρώνεται σε τομείς στους οποίους να καθίσταται αναγνωρίσιμη η επελθούσα προστιθέμενη αξία». Ωστόσο, εκτιμά ότι η Πράσινη Βίβλος δεν προτείνει κριτήρια ούτε δείκτες βάσει των οποίων να μπορεί να προσδιοριστεί αδιαμφισβήτητα ένας τρόπος υπολογισμού της προστιθέμενης αξίας που προσφέρει η ΕΕ με την πολιτική συνεργασίας που αναπτύσσει·

11. συμφωνεί με τη σύσταση της Επιτροπής να ενισχυθούν και να βελτιωθούν οι διαδικασίες αξιολόγησης του αντικτύπου της συνεργασίας της ΕΕ και αναφέρει ότι υφίσταται ένα ευρύ πεδίο διαδικασιών αξιολόγησης του αντικτύπου, από το οποίο η ΕΕ μπορεί να αντλήσει πιο στέρεους και καινοτόμους μηχανισμούς, όπως αυτοί που προέρχονται από τις τεχνικές αξιολόγησης τυχαίου δείγματος (randomised evaluation), τις οποίες ελάχιστα έχει αξιοποιήσει η ΕΕ. Η προσπάθεια αυτή θα πρέπει να μεταφερθεί και στο πεδίο της αποκεντρωμένης συνεργασίας·

12. συμφωνεί με την Επιτροπή να δοθεί προτεραιότητα στον στόχο της «οικονομικής ανάπτυξης με στόχο την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού», για δύο τουλάχιστον λόγους: α) κατά πρώτο λόγο, επειδή έτσι αποφεύγεται η μεροληψία που χαρακτήριζε τη βοήθεια στο παρελθόν, όταν η έμφαση δινόταν στις κοινωνικές πτυχές της ανάπτυξης, που δύσκολα είναι βιώσιμες εάν δεν υπάρχει οικονομική πρόοδος χωρίς αποκλεισμούς· β) κατά δεύτερο λόγο, επειδή η κρίση πλήττει σήμερα τις οικονομίες πολλών αναπτυσσόμενων χωρών όσον αφορά την ικανότητα οικονομικής ανάπτυξης, περιορισμού της φτώχειας και δημιουργίας απασχόλησης·

13. υπενθυμίζει, ωστόσο, ότι η οικονομική ανάπτυξη και η ανάπτυξη δεν είναι ταυτόσημες έννοιες και ότι η πρώτη, εκτός από τη διεύρυνση της παραγωγικής ικανότητας, περιλαμβάνει και την προώθηση των κοινωνικών επιτευγμάτων και την κατανομή του πλούτου ανά την επικράτεια, χάρη σε μια βιώσιμη τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη, γεωγραφικά διεσπαρμένη και προσιτή στα φτωχότερα στρώματα του πληθυσμού·

14. υπενθυμίζει ότι, για να είναι βιώσιμη αυτή η ανάπτυξη με τοπική βάση, καθοριστική είναι η συνδρομή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών, που ανάγονται σε καίριο παράγοντα για τη διαμόρφωση ενδογενούς και αειφόρου οικονομικής ανάπτυξης·

15. συμφωνεί με την Επιτροπή ότι η ενίσχυση των θεσμών στις εταίρους χώρες και η βελτίωση των επιπέδων αποτελεσματικότητας και νομιμοποίησής τους συνιστά ένα από τα κυριότερα μελήματα οιασδήποτε αναπτυξιακής στρατηγικής, καθώς βελτιώνει τις συνθήκες διαχείρισης της διεργασίας οικονομικής και κοινωνικής αλλαγής·

16. ωστόσο, απευθύνει έκκληση στην Επιτροπή να λαμβάνει περισσότερο υπόψη τις δυσμενείς επιπτώσεις που προκαλεί η εξάρτηση από τη βοήθεια όσον αφορά την ποιότητα των θεσμών και να αποδίδει μεγαλύτερη σημασία στο έργο που αφορά την αποφασιστική καταπολέμηση της διαφθοράς και την ενίσχυση της φορολογικής ικανότητας των αναπτυσσόμενων χωρών, όχι μόνον ως μέθοδο για τη βελτίωση της ποιότητας των θεσμών τους, αλλά και για την μείωση της εξάρτησης από τη βοήθεια και την αύξηση της ικανότητας κινητοποίησης των εγχώριων πόρων·

17. τονίζει, επίσης, ότι για την ενίσχυση της νομιμοποίησης και της αποτελεσματικότητας των θεσμών, καίριο ρόλο διαδραματίζουν οι διαδικασίες αποκέντρωσης, οι οποίες φέρνουν τη διακυβέρνηση εγγύτερα στους πολίτες και εγκαθιστούν μόνιμα στην κοινωνία τις δημοκρατικές αξίες. Για την προώθηση των διαδικασιών αυτών, αποφασιστικό ρόλο θα πρέπει να αναλάβουν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές· η πτυχή αυτή, ωστόσο, δεν εξετάζεται στην Πράσινη Βίβλο·

18. συμφωνεί με την Επιτροπή ότι η επίτευξη ενός ορισμένου επιπέδου ασφάλειας αποτελεί προϋπόθεση για την ανάπτυξη. Αυτό επιβάλλει στους χορηγούς να επανεξετάσουν τις ισχύουσες σχέσεις μεταξύ των προγραμμάτων δράσης για την ασφάλεια και των αντίστοιχων προγραμμάτων για την ανάπτυξη και να τα θεωρούν αλληλένδετα· τους επιβάλλει, επίσης, να προωθήσουν την ενίσχυση των θεσμών, την προαγωγή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την κοινωνική συνοχή, στις χώρες όπου το κράτος είναι αδύναμο, θεσπίζοντας μηχανισμούς έγκαιρης προειδοποίησης και προληπτικής διπλωματίας. Εντούτοις, ζητά από την Επιτροπή σαφέστερη κατανομή αρμοδιοτήτων στους τομείς αυτούς μεταξύ των υπηρεσιών της ΕΕ που είναι αρμόδιες για τη συνεργασία και εκείνων που είναι αρμόδιες για την εξωτερική δράση·

19. συμμερίζεται την άποψη της Επιτροπής ότι, για να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα της βοήθειας, απαιτείται «πιο συστηματικός και αποτελεσματικός» συντονισμός μεταξύ των ευρωπαίων χορηγών και συμφωνεί ότι η πρόταση που πρόκειται να υποβάλει η Επιτροπή στο Συμβούλιο το 2011 για τον συγχρονισμό των κύκλων προγραμματισμού των χωρών συνιστά ευκαιρία. Υπενθυμίζει, επιπλέον, ότι η βελτίωση του συντονισμού της βοήθειας είναι μία από τις αρχές που περιλαμβάνονται στην Ατζέντα του Παρισιού σχετικά με την αποτελεσματικότητα της βοήθειας, ενώ αποτελεί, επίσης, στοιχείο της Ευρωπαϊκής Συναίνεσης για την Ανάπτυξη, καθώς και μία από τις νομοθετικές αρχές των ιδρυτικών πράξεων της ΕΕ (Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση του Μάαστριχτ και Συνθήκη της Λισσαβώνας)·

20. λυπάται, ωστόσο, γιατί στην Πράσινη Βίβλο δεν αναφέρεται ένας άλλος τομέας, συμπληρωματικός προς τον συντονισμό, που ενέχει τεράστιες δυνατότητες, και που αφορά την ανάγκη προόδου ως προς την κατανομή των εργασιών μεταξύ των ευρωπαίων χορηγών. Επιπλέον, η κατανομή των εργασιών θα πρέπει να προβλεφθεί όχι μόνο μεταξύ των χορηγών χωρών, αλλά και μεταξύ αυτών και των χορηγών υπο-εθνικού επιπέδου (τοπικές και περιφερειακές αρχές), δεδομένου ότι αυτοί έχουν σημαντικότατο ρόλο σε διάφορα συστήματα συνεργασίας της ΕΕ. Ως εκ τούτου, ζητά από την Επιτροπή να συγκροτήσει σημεία αναφοράς των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στην Κοινή Εξωτερική Υπηρεσία και στη Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης και Συνεργασίας EuropeAid (DEVCO), τόσο εντός της ΕΕ όσο και στις εταίρους χώρες. Επιπροσθέτως, θεωρεί απαραίτητο να θεσπιστεί ειδικό κονδύλιο του προϋπολογισμού προοριζόμενο για τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές της ΕΕ·

21. πιστεύει ότι, για την κατάλληλη κατανομή των εργασιών, θα ήταν ευκταίο να υποστηρίζει η Πράσινη Βίβλος την ενσωμάτωση στην πολιτική βοήθειας της ΕΕ μιας προσέγγισης που να στηρίζεται όχι μόνο σε στόχους, αλλά και σε φορείς και στην κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ αυτών. Μιας προσέγγισης που να αναδεικνύει τη συμβολή που μπορούν να παράσχουν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές ώστε να εμπλουτιστεί η πολιτική συνεργασίας και να αυξηθεί η αποτελεσματικότητά της·

22. υπενθυμίζει ότι η βοήθεια δεν είναι παρά ένα μόνο από τα πολλά συστατικά της δημόσιας πολιτικής των χορηγών που επιδρούν επί των δυνατοτήτων ανάπτυξης των εταίρων χωρών. Ως εκ τούτου, η αύξηση του επιπέδου συνεκτικότητας των δημοσίων πολιτικών συνιστά κεντρικό στόχο της αναπτυξιακής πολιτικής της ΕΕ. Επίσης, συνιστά αρχή που θεμελιώνεται ευρέως στην ΕΕ (Συνθήκη

για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση του Μάαστριχτ και Συνθήκη της Λισσαβώνας). Οι ετήσιες εκθέσεις αξιολόγησης που εκπονεί η Επιτροπή σχετικά με τις προόδους που επιτυγχάνουν τα κράτη μέλη (και η ίδια η Επιτροπή) σε βασικές τομεακές πτυχές ως προς τη συνεκτικότητα των πολιτικών συνιστούν αξιόλογο μέσον για την προώθηση της προόδου και της λογοδοσίας στον τομέα αυτόν. Η ΕΤΠ τονίζει στο πλαίσιο αυτό τη σημασία που έχει η συνεχιζόμενη μεταρρύθμιση της ΚΓΠ για να διασφαλισθεί ότι δεν αντιβαίνει στους στόχους της αναπτυξιακής πολιτικής·

23. επιθυμεί να τονίσει ότι οι σχέσεις που αναπτύσσονται ανάμεσα στις τοπικές αρχές της Ευρώπης και τις ομολόγους τους στις αποδέκτριες χώρες συμβάλλουν στη συγκεκριμένη εφαρμογή στην πράξη της αρχής της ανάληψης ευθύνης, η οποία βρίσκεται στο επίκεντρο της Δήλωσης των Παρισίων και δεν πρέπει περιορίζεται σε ζήτημα μεταξύ κρατών·

24. τονίζει ότι απαιτείται τήρηση των βασικών κανόνων των εμπορικών συμφωνιών της Ένωσης, δηλαδή να μην γίνονται παρεκκλίσεις από τις απαιτήσεις των κανόνων προέλευσης των προϊόντων που προέρχονται από εταίρους χώρες, παρότι αυτό ενδέχεται να προβλέπεται στις συμφωνίες σύνδεσης. Πρέπει να σταθμίζονται οι στρεβλώσεις που ενδέχεται να προκαλέσουν στην εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς οι παρεκκλίσεις αυτές από τους κανόνες, καθώς και τα πιθανά πλεονεκτήματα που μπορεί να προσφέρει στη βιώσιμη ανάπτυξη των χωρών αυτών η προώθηση προϊόντων αποκλειστικά τοπικής προέλευσης·

25. συμφωνεί με την Επιτροπή ότι η δημοσιονομική στήριξη δεν αποτελεί πανάκεια και ότι, κατά συνέπεια, πρέπει να παρέχεται μετά από αυστηρή ανάλυση των συνθηκών της εκάστοτε χώρας. Ωστόσο, υπενθυμίζει ότι η δημοσιονομική στήριξη αποτελεί έναν τρόπο οργάνωσης της βοήθειας που ευνοεί τον συντονισμό των χορηγών και την ανάληψη ευθύνης εκ μέρους των εταίρων χωρών. Πρόκειται για δύο στόχους που θα έπρεπε να συνηγορούν υπέρ της μεθόδου αυτής, υπό τον όρο να υπάρχουν οι κατάλληλες συνθήκες·

26. επαναλαμβάνει το ενδιαφέρον της για την ενίσχυση της συνεργασίας της με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο πεδίο της πολιτικής για την αποκεντρωμένη αναπτυξιακή συνεργασία. Υπογραμμίζει, επίσης, την ανάγκη να συνεχιστούν οι προσπάθειες προκειμένου να χρησιμοποιούν όλα τα κράτη μέλη και όλες οι τοπικές και περιφερειακές αρχές της ΕΕ τον «Άτλαντα της αποκεντρωμένης συνεργασίας», ο οποίος συγκεντρώνει τις δραστηριότητες που χρηματοδοτούνται από τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές της ΕΕ σε αυτό το πεδίο. Υπογραμμίζει, ακόμη, τη χρησιμότητα της δικτυακής πύλης για την αποκεντρωμένη αναπτυξιακή συνεργασία, η οποία θα διευκολύνει τη συνάντηση εταίρων σε αυτό το πεδίο, θα αυξήσει την αποτελεσματικότητα της βοήθειας και θα αποτρέψει τις αλληλεπικαλύψεις·

27. θεωρεί ότι η ΕΕ πρέπει να λάβει περισσότερο υπόψη όχι μόνο την οικονομική συμβολή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών, αλλά και τη σημαντική προστιθέμενη αξία που παρέχουν σε ορισμένα εξειδικευμένα πεδία. Η πείρα που έχουν αποκτήσει και οι γνώσεις τους σε τομείς που προσφέρουν κατάλληλες λύσεις για τις ανάγκες τρίτων εταίρων χωρών προσδίδουν στις περιοχές αυτές προστιθέμενη αξία όσον αφορά τη συνεργασία σε πεδία όπως η ενίσχυση της διοικητικής υποδομής, η χωροταξία, η παιδεία, η πολιτική προστασία, η επισιτιστική ασφάλεια μέσω της γεωργίας και της αλιείας, οι ανανεώσιμες μορφές ενέργειας, τα ύδατα, το περιβάλλον, οι θαλάσσιες επιστήμες και η εφαρμοσμένη Ε&Α σε θέματα ανάπτυξης. Αυτό ισχύει ιδίως για τις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες, ενεργά σύνορα και εξέδρες της ΕΕ προς τον κόσμο, οι οποίες μπορούν να ενισχύσουν την αποτελεσματικότητα της ευρωπαϊκής αναπτυξιακής πολιτικής·

Μια πολιτική που λειτουργεί καταλυτικά υπέρ της αειφόρου ανάπτυξης χωρίς αποκλεισμούς

28. συμφωνεί με τον στόχο να υπάρξει μέριμνα ώστε η βοήθεια να προωθεί στις εταίρους χώρες μια αειφόρο ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς. Ωστόσο, εκφράζει τη λύπη της γιατί η Πράσινη Βίβλος δεν αναφέρεται σε δύο κεντρικές πτυχές για την επίτευξη του στόχου αυτού. Η πρώτη αφορά την ανάγκη προαγωγής της δέουσας ανακατανομής των καρπών της προόδου, μέσα από μια προσπάθεια ώστε η κατανομή των εισοδημάτων να πλησιάζει τον βαθμό ισοτιμίας που θεωρείται κοινωνικά επιθυμητός. Απαιτείται ένας ορισμένος βαθμός ισότητας για να εξασφαλιστεί η σταθερότητα, να εδραιωθούν οι θεσμοί και να προωθηθεί η οικονομική ανάπτυξη με ευρεία κοινωνική βάση. Η δεύτερη πτυχή αφορά την ανάγκη ενίσχυσης της φορολογικής ικανότητας των χωρών και πάταξης της απάτης, της διαρροής κεφαλαίων και των παράνομων χρηματοοικονομικών ροών, που απορροφούν τους λιγοστούς εγχώριους πόρους των αναπτυσσόμενων χωρών και περιορίζουν τις δυνατότητες προόδου τους·

29. επισημαίνει, ωστόσο, ότι η ανάπτυξη είναι κάτι παραπάνω από οικονομική ανάπτυξη: περιλαμβάνει και την ανάπτυξη κοινωνικών κατακτήσεων, την εδραίωση των θεσμών και την αλλαγή της κοινωνικής και παραγωγικής δομής των χωρών. Επομένως, ο στόχος θα έπρεπε να είναι η προαγωγή μιας βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης χωρίς αποκλεισμούς, που θα προωθεί μια αναπτυξιακή διεργασία στηριζόμενη στον εκάστοτε τόπο·

30. τονίζει τη σημασία της ισότητας για την επίτευξη αειφόρου ανάπτυξης στις χώρες εταίρους. Εκτός του ότι αποτελούν βασικό θέμα που έχει σχέση με τα ανθρώπινα δικαιώματα, οι μεταρρυθμίσεις με στόχο να μπορούν οι γυναίκες και τα κορίτσια να αναπτύξουν πλήρως τις ικανότητές τους- χωρίς διακρίσεις και απειλές για βία– είναι ο πιο αποτελεσματικός τρόπος ανάπτυξης των οικονομιών των χωρών εταίρων·

31. φρονεί ότι η δημιουργία στέρεων θεσμών με πλήρη νομιμοποίηση συμπεριλαμβάνει την απόδοση μεγαλύτερης σημασίας στις πτυχές της κατανομής, που αφορούν την κατανομή των καρπών της οικονομικής ανάπτυξης, των ευκαιριών και του δικαιώματος λόγου εντός των χωρών, με παράλληλη πρόοδο των διαδικασιών αποκέντρωσης που προσεγγίζουν τους θεσμούς στους πολίτες. Προς τούτο, πρέπει να ενισχυθεί η διαχειριστική ικανότητα των τοπικών και των περιφερειακών αρχών των εταίρων χωρών, με έμπνευση από προγράμματα όπως το TAIEX ή το Erasmus, γεγονός που θα συμβάλει στη βελτίωση της αξιοποίησης των πόρων της συνεργασίας. Από την άλλη πλευρά, επιθυμεί να ζητήσει από την Επιτροπή να θέσει σε εφαρμογή προγράμματα τομεακής δημοσιονομικής στήριξης, που θα διευκολύνουν την πρόσβαση των τοπικών και των περιφερειακών αρχών των αναπτυσσόμενων χωρών στους πόρους·

32. αναγνωρίζει ότι μία από τις βασικές πτυχές της ανάπτυξης είναι μια καλή εκπαιδευτική πολιτική και προτρέπει την ΕΕ να συμπεριλάβει στους άξονες της πολιτικής της για την αναπτυξιακή συνεργασία την προώθηση της εκπαίδευσης στις εταίρους χώρες·

33. υπενθυμίζει ότι, για την επίτευξη αυτού του στόχου, απαιτείται προώθηση και στήριξη των διαδικασιών αποκέντρωσης των εταίρων χωρών, όπου αυτό είναι σκόπιμο, με μία προσπάθεια κατοχύρωσης της αρχής της επικουρικότητας κατά την κατανομή των αρμοδιοτήτων. Η αποκέντρωση αποτελεί κατάλληλη μέθοδο για τον εκδημοκρατισμό των κρατών και την πιο στέρεα θεμελίωσή τους στην κοινωνική πραγματικότητα, καθώς και προϋπόθεση προκειμένου η διαδικασία ανάπτυξης να επεκταθεί σε ολόκληρη την επικράτεια και σε όλους τους κοινωνικούς τομείς·

Αειφόρος ανάπτυξη

34. συμφωνεί με την Πράσινη Βίβλο όσον αφορά τη σημασία που έχουν αποκτήσει οι πτυχές που σχετίζονται με την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και με τη στήριξη της βιοποικιλότητας, για οποιαδήποτε αξιόπιστη αναπτυξιακή στρατηγική. Παράλληλα, υπενθυμίζει ότι η κλιματική αλλαγή και οι λοιπές περιβαλλοντικές προκλήσεις συνιστούν μια ευκαιρία προκειμένου ορισμένες αναπτυσσόμενες χώρες να εξεύρουν επιλογές προόδου αξιοποιώντας τα αποθέματά τους σε φυσικούς και περιβαλλοντικούς πόρους. Η δέσμευση που ανέλαβε η ΕΕ στην Κοπεγχάγη και επιβεβαίωσε στο Κανκούν αναδεικνύει τη σημασία που αποδίδεται στη διάσταση αυτή των διαδικασιών ανάπτυξης, καθώς και την ανάγκη στήριξης των προσπαθειών που αναπτύσσουν οι εταίροι χώρες σε θέματα προσαρμογής και άμβλυνσης των επιπτώσεων·

35. εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι στην Πράσινη Βίβλο δεν παρουσιάζεται μια πιο ολοκληρωμένη θεώρηση σχετικά με τον ρόλο που αναλογεί στις υπο-εθνικές αρχές (τοπικές και περιφερειακές) για τη διαμόρφωση μιας ισχυρής περιβαλλοντικής στρατηγικής. Οι αρχές αυτές είναι καθοριστικές για την εφαρμογή αειφόρων στρατηγικών διαχείρισης των υδάτων και των αποβλήτων, ενεργειακού εφοδιασμού και προστασίας των ευαίσθητων οικοσυστημάτων·

36. συμφωνεί ότι οι πτυχές που αφορούν το ενεργειακό πρότυπο που υιοθετούν οι χώρες αποτελούν καίριο συστατικό οποιασδήποτε αναπτυξιακής στρατηγικής περιβαλλοντικά βιώσιμης. Από την παρατήρηση αυτή προκύπτει η ανάγκη προώθησης της εντατικότερης προσφυγής στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕτΠ τονίζει ότι η πείρα της ΕΕ μπορεί να φανεί χρήσιμη σε ορισμένες αναπτυσσόμενες χώρες. Διαπιστώνει, παράλληλα, ότι ορισμένες αναπτυσσόμενες χώρες διαθέτουν ιδιαίτερα ευνοϊκές συνθήκες για την ανάπτυξη αυτών των πηγών ενέργειας·

37. προτείνει την υπογραφή ενός «Συμφώνου των Δημάρχων και των Περιφερειών» διεθνούς εμβέλειας για τον ενεργειακό εφοδιασμό όλων των πολιτών στο πλαίσιο των κοινών προγραμμάτων, με ένα κατάλληλο ειδικό χρηματοδοτικό μέσον·

38. ζητά ο στόχος αυτός της αλλαγής ενεργειακού προτύπου (υπέρ των ανανεώσιμων πηγών) να συμπληρωθεί με άλλον ένα, που θα αφορά τη βελτίωση της ανάπτυξης ενεργειακών υποδομών στη χώρα, καθώς και των συνθηκών πρόσβασης στην ενέργεια των πλέον ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, υπό κατάλληλους όρους·

Γεωργία και επισιτιστική ασφάλεια

39. συμφωνεί με την Επιτροπή ότι η αγροτική ανάπτυξη και η επισιτιστική ασφάλεια συνιστούν θεμελιώδεις διαστάσεις της αναπτυξιακής διεργασίας, στο μέτρο που επηρεάζουν έναν κλάδο κεντρικό στις διεργασίες οικονομικής ανάπτυξης και μετασχηματισμού της οικονομίας των φτωχότερων χωρών, έναν κλάδο από τον οποίο εξαρτάται η άσκηση ενός βασικού δικαιώματος —που αφορά τη σωστή διατροφή, η οποία επηρεάζει και άλλα δικαιώματα των ατόμων (όπως η υγεία, η παιδεία και η εργασία)—, ενώ έχει επίδραση και στον βαθμό αυτονομίας των χωρών στη διεθνή σκηνή·

40. παρατηρεί ότι η σημερινή κρίση επέφερε αφύσικη αύξηση στις τιμές των πρώτων υλών, συμπεριλαμβανομένων των τροφίμων, η οποία πλήττει πολύ σοβαρά τις συνθήκες εφοδιασμού των φτωχότερων χωρών, ιδιαίτερα στην υποσαχάρια Αφρική, πολλές από τις οποίες είναι καθαροί εισαγωγείς τροφίμων. Και τονίζει ότι, κατά συνέπεια, ενδέχεται να προκύψει σοβαρή οπισθοδρόμηση ως προς τις κοινωνικές προόδους που είχαν επιτευχθεί·

41. πιστεύει ότι η κατάσταση αυτή απορρέει από τέσσερις παράγοντες: α) την τόνωση της ζήτησης από μεγάλες χώρες με έντονη οικονομική ανάπτυξη, που ευνοεί τις μαζικές αγορές τέτοιων προϊόντων σε διεθνές επίπεδο· β) το γεγονός ότι ούτε οι πλούσιες χώρες ούτε οι αναπτυσσόμενες χώρες, διά των κρατικών δαπανών, συμμετείχαν αρκετά στο παρελθόν στις απαιτούμενες επενδύσεις στην αγροτική ανάπτυξη· γ) τη δράση κερδοσκόπων που διακρίνουν στα προϊόντα αυτά μια πηγή αποδοτικής κατάθεσης των περιουσιακών τους στοιχείων· και δ) τις επιπτώσεις που είχαν οι περιβαλλοντικές καταστροφές στην παραγωγικότητα του εδάφους και της γεωργίας·

42. ζητά η πολιτική συνεργασίας της ΕΕ να μην επαναλάβει τα λάθη του παρελθόντος και να αποδώσει στην αγροτική ανάπτυξη και στην επισιτιστική ασφάλεια των εταίρων χωρών μεγαλύτερη προτεραιότητα κατά τον καθορισμό των στρατηγικών διεθνούς βοήθειας. Υπενθυμίζει, επ' αυτού, ότι η ΕΕ διαθέτει μακρά πείρα σε θέματα αγροτικής ανάπτυξης, γεωργικής πολιτικής και στήριξης της επισιτιστικής ασφάλειας, και μπορεί να την θέσει στην υπηρεσία των αναπτυσσόμενων χωρών·

43. ζητά, και στον τομέα αυτόν, να λαμβάνονται υπόψη οι ικανότητες και εμπειρίες των περιφερειών. Οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές διαθέτουν πείρα στη χάραξη βασικών υποδομών για τη διανομή των προϊόντων διατροφής, στη μελέτη της παραγωγικότητας του εδάφους και στη διαχείριση των καλλιεργειών σύμφωνα με τις συνθήκες του περιβάλλοντος, στην προστασία ευαίσθητων τοπικών οικοσυστημάτων και στη χάραξη σχεδίων για την εξασφάλιση του εφοδιασμού του πληθυσμού. Είναι, λοιπόν, σημαντικό οι φορείς αυτοί να είναι παρόντες στην πολιτική συνεργασίας της ΕΕ και να έχουν τον επιθυμητό πρωταγωνιστικό ρόλο.

Βρυξέλλες, 11 Μαΐου 2011

Η Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Mercedes BRESSO

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Αναβάθμιση της ευρωπαϊκής αντιμετώπισης των καταστροφών»

(2011/C 192/04)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

— υπογραμμίζει τη σημασία του τοπικού και του περιφερειακού επιπέδου στον τομέα της πολιτικής προστασίας· οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές πρωτοστατούν συχνά στην αντιμετώπιση φυσικών και ανθρωπογενών καταστροφών και, για τον λόγο αυτόν, πρέπει οπωσδήποτε να συμμετέχουν στις εξελίξεις του τομέα, ιδίως εάν ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι σε πολλά κράτη μέλη οι νομοθετικές αρμοδιότητες ασκούνται σε τοπικό ή περιφερειακό επίπεδο·

— υπογραμμίζει τη μεγάλη σημασία που έχει η δέσμευση της ΕΕ για την υποστήριξη των μέτρων που λαμβάνουν τα κράτη μέλη· ειδικά οι ζημίες που προκλήθηκαν από προηγούμενες φυσικές και ανθρωπογενείς καταστροφές καταδεικνύουν ότι εν μέρει υπάρχει ακόμη ανάγκη βελτίωσης στα κράτη μέλη· αυτό ισχύει και για την περαιτέρω εντατικοποίηση της συνεργασίας σε επίπεδο κρατών και περιφερειών· όσον αφορά το θέμα αυτό, η ΕΕ έχει τη δυνατότητα να συμβάλει σημαντικά στην αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη συνεργασία, ιδίως μέσω της βελτίωσης του συντονισμού·

— υπενθυμίζει, ωστόσο, ότι η πολιτική προστασία αποτελούσε ανέκαθεν καθήκον των κρατών μελών και των αυτοδιοικητικών αρχών τους, οι αρμοδιότητες των οποίων δεν επιτρέπεται να θιγούν·

— τονίζει ότι η ΣΛΕΕ προβλέπει έναν υποστηρικτικό, συντονιστικό και συμπληρωματικό ρόλο στον τομέα της αντιμετώπισης των καταστροφών. Επομένως, τα κέντρα παρακολούθησης του μηχανισμού πολιτικής προστασίας ασκούν συντονιστικά καθήκοντα, ενώ η ΕΕ δεν έχει την αρμοδιότητα ούτε να συστήσει δικές της μονάδες ούτε να ηγηθεί μονάδων και άλλων επιχειρησιακών ομάδων που διαθέτουν τα κράτη μέλη. Όλα τα σχέδια και τα μέτρα πρέπει να προσαρμόζονται και να εκτελούνται σύμφωνα με τις απαιτήσεις που δίδουν στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να εφαρμόζουν την αρχή της επικουρικότητας·

— πρεσβεύει τις αρχές της αλληλεγγύης, της συνεργασίας, του συντονισμού και της υποστήριξης μεταξύ των κρατών μελών, των περιφερειών και των τοπικών αρχών της ΕΕ στον τομέα της πολιτικής προστασίας· συμφωνεί δε με την άποψη της Επιτροπής ότι χρειάζεται ακόμη περισσότερη συνοχή, αποδοτικότητα και προβολή, προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος της πιο ολοκληρωμένης αντιμετώπισης καταστροφών της ΕΕ.

Εισηγητής	Ο κ. Norbert KARTMANN (DE/EVP), Μέλος του Κοινοβουλίου της Έσσης
Έγγραφο αναφοράς	Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο με τίτλο: «Αναβάθμιση της ευρωπαϊκής αντιμετώπισης των καταστροφών: ο ρόλος της πολιτικής προστασίας και της ανθρωπιστικής βοήθειας» COM(2010) 600 τελικό.

I. **ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ**

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Γενικές παρατηρήσεις

1. χαιρετίζει την πρόθεση της Επιτροπής να βελτιώσει τη συνεκτικότητα της πολιτικής αντιμετώπισης των καταστροφών και να επεξεργαστεί μια κοινή, εξισορροπημένη συνολική προσέγγιση της ΕΕ στον τομέα της πολιτικής προστασίας, όπως έχει ήδη ζητήσει η ΕτΠ ([1])·

2. υπογραμμίζει τη σημασία του τοπικού και του περιφερειακού επιπέδου στον τομέα της πολιτικής προστασίας· οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές πρωτοστατούν συχνά στην αντιμετώπιση φυσικών και ανθρωπογενών καταστροφών και, για τον λόγο αυτόν, πρέπει οπωσδήποτε να συμμετέχουν στις εξελίξεις του τομέα, ιδίως εάν ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι σε πολλά κράτη μέλη οι νομοθετικές αρμοδιότητες ασκούνται σε τοπικό ή περιφερειακό επίπεδο·

3. τονίζει ιδιαιτέρως, δεδομένης της καταστροφής στην Ιαπωνία, τη σημασία ενός αποτελεσματικού συστήματος υποστήριξης με σύντομο χρόνο αντίδρασης για την προστασία των πολιτών, το οποίο μπορεί να εξασφαλιστεί μόνο σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο· υπογραμμίζει την προτροπή που διατυπώνεται στο ψήφισμα της Επιτροπής των Περιφερειών «Οι επιπτώσεις των φυσικών καταστροφών στην Ιαπωνία και οι συνέπειες του πυρηνικού ατυχήματος: διδάγματα για την Ευρωπαϊκή Ένωση» (CdR 123/2011) να διεξαχθεί συζήτηση για καίρια ζητήματα ασφαλείας υπό το πρίσμα των γεγονότων στην Ιαπωνία και να ληφθούν παράλληλα υπόψη τα πλέον πρόσφατα πορίσματα της έρευνας· παροτρύνει τα κράτη μέλη και τις περιφέρειες να εξετάσουν τον υφιστάμενο σχεδιασμό τους περί πολιτικής προστασίας βάσει αυτών των πορισμάτων και να τον επεξεργαστούν εκ νέου, όπου αυτό απαιτείται·

4. χαιρετίζει τη διευκρίνιση της Επιτροπής ότι η ενίσχυση της ικανότητας αντιμετώπισης καταστροφών στην ΕΕ πρέπει να επιτευχθεί με βάση τις μονάδες και τις δυνάμεις που διαθέτουν τα κράτη μέλη· η ΕτΠ υποστηρίζει τη στρατηγική της Επιτροπής να βασιστεί στις υπάρχουσες δομές για να συγκεντρώσει περισσότερα μέσα και να συντονίσει τη χρήση τους, χωρίς να δημιουργήσει επιπρόσθετη γραφειοκρατία· με τη βελτίωση του συντονισμού μπορούν να επιτευχθούν ακόμη σημαντικότερα αποτελέσματα για τα θύματα καταστροφών·

5. πρεσβεύει τις αρχές της αλληλεγγύης, της επικουρικότητας και της πρόληψης, όσον αφορά τις δραστηριότητες στον τομέα της πολιτικής προστασίας·

6. υπογραμμίζει τη μεγάλη σημασία που έχει η δέσμευση της ΕΕ για την υποστήριξη των μέτρων που λαμβάνουν τα κράτη μέλη· ειδικά οι ζημίες που προκλήθηκαν από προηγούμενες φυσικές και ανθρωπογενείς καταστροφές καταδεικνύουν ότι εν μέρει υπάρχει ακόμη ανάγκη βελτίωσης στα κράτη μέλη· αυτό ισχύει και για την περαιτέρω εντατικοποίηση της συνεργασίας σε επίπεδο κρατών και περιφερειών· όσον αφορά το θέμα αυτό, η ΕΕ έχει τη δυνατότητα να συμβάλει σημαντικά στην αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη συνεργασία, ιδίως μέσω της βελτίωσης του συντονισμού·

7. τονίζει τη σημασία του ζητήματος, δεδομένης της αλλαγής του κλίματος· η συχνότητα και η βαρύτητα των φυσικών καταστροφών είναι απειλητικές· ιδίως οι πλημμύρες, οι ξηρασίες και οι δασικές πυρκαγιές, καθώς και οι καταστροφές λόγω του ψύχους και του χιονιού, συνιστούν αυξανόμενο κίνδυνο·

8. τονίζει επίσης τη σημασία του ζητήματος στο πλαίσιο άλλων φυσικών καταστροφών όπως οι εκρήξεις ηφαιστείων ή και οι σεισμοί που, όπως δείχνουν οι στατιστικές, πλήττουν και θα συνεχίσουν να πλήττουν τη Νότια Ευρώπη και την Τουρκία, αλλά ακόμη και την Κεντρική Ευρώπη, σε ακανόνιστα διαστήματα·

9. τονίζει ότι η Συνθήκη της Λισσαβώνας εισήγαγε μια ρήτρα αλληλεγγύης (Άρθρο 222 της ΣΛΕΕ), σύμφωνα με την οποία η ΕΕ και τα κράτη μέλη αλληλοβοηθούνται στην περίπτωση φυσικής ή ανθρωπογενούς καταστροφής στην επικράτεια της ΕΕ. Επιπλέον, η Επιτροπή των Περιφερειών τάσσεται υπέρ της ενίσχυσης του ρόλου της ΕΕ στο πλαίσιο των αρχών της επικουρικότητας, της καλύτερης συνεργασίας και αμοιβαίας αρωγής των κρατών μελών, σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 2 στοιχείο στ, το άρθρο 2 παράγραφος 5 και το άρθρο 196 της ΣΛΕΕ·

Ανάλυση των ελλείψεων

10. δηλώνει ότι αφετηρία περαιτέρω δραστηριοτήτων για την ενίσχυση της ικανότητας αντιμετώπισης καταστροφών και αντίδρασης σε περιπτώσεις κρίσης πρέπει να είναι μια διαρθρωμένη ανάλυση του σημείου εκκίνησης και των ενδεχόμενων ελλείψεων, ώστε να είναι εφικτή η ανάπτυξη συγκεκριμένων λύσεων·

11. τονίζει ότι στο πλαίσιο αυτό είναι σημαντική η εξακρίβωση και η καταγραφή των μέσων που διαθέτουν τα κράτη μέλη· στη συνέχεια θα πρέπει –πέραν των μέτρων για τη βελτίωση του συντονισμού και της διαθεσιμότητας– να εξεταστούν, βάσει των διαθέσιμων μέσων, οι υφιστάμενες ελλείψεις και οι συγκεκριμένες ανάγκες στήριξης των κρατών μελών στο πλαίσιο της βελτιστοποίησης των δυνατοτήτων τους μέσω της ΕΕ· τα μέτρα υλοποίησης θα πρέπει να αποφασίζονται μόνο βάσει αξιόπιστων πορισμάτων αξιολόγησης·

([1]) CdR 139/2009 fin.

Συνισταμένες της ευρωπαϊκής αντιμετώπισης των καταστροφών

12. υποστηρίζει την προσπάθεια της Επιτροπής να αναπτύξει συστήματα εκ των προτέρων σχεδιασμού, πέραν της υφιστάμενης ad-hoc βοήθειας των κρατών μελών·

13. συμμερίζεται την άποψη της Επιτροπής ότι η ανάπτυξη σεναρίων αναφοράς, η εξακρίβωση και η καταγραφή των διαθέσιμων εθνικών μέσων βάσει αυτών των σεναρίων και η εντατική πραγματοποίηση ασκήσεων αποτελούν εύλογα μέτρα, προκειμένου να επιτραπεί η αποδοτικότερη και αποτελεσματικότερη χρήση των υφιστάμενων μέσων για την προστασία των πολιτών, καθώς και ο έλεγχος και η έγκαιρη συμπλήρωσή τους. Σε αυτό μπορεί να συμβάλουν σημαντικά και τα διάφορα σχέδια έκτακτης ανάγκης·

14. αναγνωρίζει την προσπάθεια της Επιτροπής να βελτιώσει περαιτέρω τις δυνατότητες αντιμετώπισης καταστροφών· αυτό θα πρέπει να επιτευχθεί με την περαιτέρω ανάπτυξη του ενωσιακού μηχανισμού, η αξία του οποίου έχει στην ουσία αποδειχθεί·

Βασικές αρχές της πολιτικής προστασίας: αλληλεγγύη, επικουρικότητα και πρόληψη

15. πρεσβεύει ρητά τις αρχές της αλληλεγγύης και της αμοιβαίας βοήθειας σε συνθήκες καταστροφής, όπως έχουν διατυπωθεί σε πληθώρα διεθνών και διμερών συμφωνιών και έχουν υλοποιηθεί σε πραγματικές περιπτώσεις παροχής βοήθειας μεταξύ των περιφερειών· οι ποικίλες μορφές διασυνοριακής συνεργασίας μεταξύ των περιφερειών καταδεικνύουν ότι οι περιφέρειες συνεισφέρουν ουσιαστικά στην ταχεία παροχή βοήθειας για την αντιμετώπιση καταστροφών. Αυτή η επιτυχής συνεργασία έχει επίσης ως κοινό στόχο τη χαρτογράφηση των περιοχών κινδύνου και την εκτίμηση εν δυνάμει απειλών. Καθότι ιδιαίτερα ευάλωτες σε φυσικές καταστροφές, οι περιφέρειες διατηρούν καίριο ρόλο στο θέμα αυτό και, έτσι, έχουν αναπτύξει υπηρεσίες πολιτικής προστασίας και έχουν αποκτήσει πείρα που μπορούν να «εξάγουν» στις γειτονικές τους τρίτες χώρες. Οι εξόχως απόκεντρες περιφέρειες, λόγου χάρη, έχουν συγκεντρώσει πολύτιμη πείρα που μπορούν να μοιραστούν με τις γειτνιάζουσες περιφέρειες·

16. τονίζει την ίδια ευθύνη των κρατών μελών στον τομέα αυτόν και τη ρύθμιση των ενωσιακών αρμοδιοτήτων σύμφωνα με το άρθρο 196 της ΣΛΕΕ, όπως τόνισε πρόσφατα και το Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων στα συμπεράσματά του της 14ης Δεκεμβρίου 2010 [2]·

17. επαναλαμβάνει ότι πρέπει να στηριχθούν τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες που πλήττονται συνεχώς από φυσικές καταστροφές, ούτως ώστε να αποκτήσουν ακόμη μεγαλύτερες δυνατότητες ταχείας και αποτελεσματικής αντίδρασης σε περιπτώσεις καταστροφών·

18. θεωρεί ότι η στήριξη της προσπάθειας περιορισμού των διαφόρων ελλείψεων σε μεμονωμένους τομείς από την ΕΕ πρέπει να βασιστεί πρωτίστως στην ικανότητα των κρατών μελών να αναπτύξουν και να επεκτείνουν τις δικές τους ικανότητες πρόληψης καταστροφών εντός της επικράτειάς τους, σύμφωνα με τα πρότυπα και τις απαιτήσεις που έχει υιοθετήσει η ΕΕ·

19. τονίζει ότι η ΣΛΕΕ προβλέπει έναν υποστηρικτικό, συντονιστικό και συμπληρωματικό ρόλο στον τομέα της αντιμετώπισης των καταστροφών. Επομένως, τα κέντρα παρακολούθησης του μηχανισμού πολιτικής προστασίας ασκούν συντονιστικά καθήκοντα, ενώ η ΕΕ δεν έχει την αρμοδιότητα ούτε να συστήσει δικές της μονάδες ούτε να ηγηθεί μονάδων και άλλων επιχειρησιακών ομάδων που διαθέτουν τα κράτη μέλη. Όλα τα σχέδια και τα μέτρα πρέπει να προσαρμόζονται και να εκτελούνται σύμφωνα με τις απαιτήσεις που δίδουν στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να εφαρμόζουν την αρχή της επικουρικότητας·

20. διαπιστώνει ότι οι μονάδες και οι υπηρεσίες που υπάρχουν σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο εντός των κρατών μελών αναλαμβάνουν κεντρικό ρόλο στη διάρθρωση της πολιτικής προστασίας· η αποτελεσματική και ταχεία αντιμετώπιση καταστροφών παρέχεται με τον πλέον εύλογο τρόπο από εθνικές, περιφερειακές και τοπικές δυνάμεις· μόνο μέσω ενός εκτεταμένου δικτύου κατάλληλων μέτρων πρόληψης μπορούν να αντιμετωπιστούν οι καταστροφές γρήγορα και αποτελεσματικά και να αμβλυνθούν οι επιπτώσεις τους με τον καλύτερο δυνατό τρόπο· οι εμπειρίες από την αντιμετώπιση πρόσφατων καταστροφών (δασικών πυρκαγιών και πλημμυρών) καταδεικνύουν ακριβώς ότι η ταχεία και αποφασιστική αντίδραση είναι πολύ σημαντική για την επιτυχή αντιμετώπιση των καταστροφών·

21. πέραν αυτών, θεωρεί επιπλέον απαραίτητη την εντατική συνεργασία περιφερειών και περιοχών που αντιμετωπίζουν κοινή απειλή· οι περιφέρειες, ως επί τόπου αρμόδιες και υπεύθυνες για την αποτελεσματική και αποδοτική πολιτική προστασία αρχές, τονίζουν εκ νέου την ιδιαίτερη προσήλωσή τους στη διασυνοριακή αλληλεγγύη· υπάρχουν ήδη πολλές διεθνείς κύριες και δευτερεύουσες συμφωνίες, με τις οποίες οι περιφέρειες ανέλαβαν υποχρέωση αμοιβαίας συμπαράστασης και οι οποίες αποτελούν βάση επιτυχημένης συνεργασίας· οι περιφέρειες απέδειξαν ήδη σε πολλές περιπτώσεις ότι είναι σε θέση να υλοποιήσουν τις εν λόγω συμφωνίες. Επομένως, η χαρτογράφηση των κινδύνων και η εκτίμηση των εν δυνάμει απειλών μπορούν να αποδειχθούν πρακτικά ιδιαίτερα πολύτιμες ενέργειες·

22. δηλώνει ότι η αποτελεσματική πολιτική προστασία μπορεί να επιτευχθεί επί τόπου κυρίως με τη βοήθεια εθελοντών· ως εκ τούτου, η ενίσχυση των δομών που βασίζονται στον εθελοντισμό συνεισφέρει αποτελεσματικά στη βελτίωση των περιφερειακών δυνατοτήτων αντιμετώπισης καταστροφών· η ΕτΠ καλεί την Επιτροπή να υποστηρίξει στο μέλλον εντονότερα, εντός των περιφερειών που το επιθυμούν, τη δημιουργία και την ανάπτυξη δομών που βασίζονται στον εθελοντισμό και δραστηριοποιούνται στην πολιτική προστασία· το Ευρωπαϊκό Έτος Εθελοντισμού θα πρέπει να αξιοποιηθεί προκειμένου να υποστηριχθούν οι προσπάθειες δημιουργίας αντίστοιχων δομών από τα κράτη μέλη·

23. αναγνωρίζει ότι το ζήτημα της πρόληψης αποκτά ιδιαίτερη σημασία, ιδίως με δεδομένη την αύξηση των φυσικών καταστροφών λόγω της αλλαγής του κλίματος· ως εκ τούτου, η ΕΕ θα πρέπει να ενισχύσει τις σχετικές δραστηριότητές της και ιδίως να υποστηρίξει τις περιφέρειες στη λήψη των αναγκαίων μέτρων, προκειμένου να μην προκύπτουν καθόλου καταστροφές ή να περιορίζονται όσο το δυνατόν περισσότερο οι επιπτώσεις τους· οι εμπειρίες των δασικών πυρκαγιών στα κράτη της Νοτίου Ευρώπης κατέδειξαν την επιτυχία που μπορούν να έχουν τα μέτρα πρόληψης και τη σημασία που πρέπει να αποδίδεται σε αυτά·

[2] Συμπεράσματα του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων, 3060. Συνεδρίαση της 14ης Δεκεμβρίου 2010.

Βασικές αρχές των μέτρων ανθρωπιστικής βοήθειας

24. βάσει οργανωτικών και νομικών συμφωνιών μεταξύ των περιφερειών (μερών), τάσσεται υπέρ της αξιοποίησης συνεργειών, οι οποίες δημιουργούνται μέσω της επιδιωκόμενης ενίσχυσης του Κέντρου Παρακολούθησης και Πληροφοριών (ΚΠΠ) ως υπηρεσίας συντονισμού των επιχειρήσεων στον τομέα της πολιτικής προστασίας και στον τομέα της ανθρωπιστικής βοήθειας· πρέπει, ωστόσο, να δοθεί προσοχή στην ανάγκη να διατηρηθούν οι νομικές και διαρθρωτικές διαφορές των δύο αυτών τομέων·

25. υποστηρίζει την προσπάθεια να βελτιωθεί ο συντονισμός με κρατικές και μη οργανώσεις παροχής βοήθειας που δρουν στον διεθνή χώρο σε ό,τι αφορά τα μέτρα ανθρωπιστικής βοήθειας. Με την εντατικότερη συνεργασία και με τις δυνατότητες να αξιοποιηθούν οι βάσεις δεδομένων ΤΠ μεμονωμένων μερών (περιφερειών) πρέπει να αποφευχθεί η δημιουργία αλληλεπικαλυπτόμενων δομών· αυτό αφορά ιδίως τη δημιουργία αποθηκών της ίδιας της ΕΕ για μέσα αρωγής· ειδικά στον τομέα της βοήθειας σε είδος θα πρέπει, επιπροσθέτως, να επιδιωχθούν και συνέργειες μεταξύ της αρωγής που παρέχεται από τα κράτη μέλη και της ανθρωπιστικής βοήθειας που χρηματοδοτείται από την ΕΕ, και να καταβληθούν προσπάθειες συντονισμού με τους λοιπούς φορείς, ιδίως δε με τις περιφέρειες, ώστε να αυξάνεται η αποτελεσματικότητα της βοήθειας αυτής·

26. υπενθυμίζει ότι η γεωστρατηγική θέση ορισμένων περιφερειών, όπως των εξόχως απόκεντρων περιφερειών, τις καθιστά ιδανικούς ευρωπαϊκούς παράγοντες στο πεδίο της επείγουσας ανθρωπιστικής παρέμβασης εκτός της ΕΕ, όπως καταδεικνύεται από πρόσφατες δράσεις, για παράδειγμα στην περίπτωση της Αϊτής·

27. θεωρεί ότι η μελλοντική βελτίωση της προβολής των επιδόσεων στους τομείς της αντιμετώπισης καταστροφών και της ανθρωπιστικής βοήθειας αποτελεί πρωταρχικό καθήκον· αυτό δεν εξυπηρετεί μόνο την πληροφόρηση των πολιτών της Ένωσης σχετικά με την αντίδραση της ΕΕ σε καταστροφές ή την πολιτική ενίσχυση της Ένωσης ως υπεύθυνου και αξιόπιστου διεθνούς εταίρου, αλλά ενδείκνυται και για να δοθεί επιπλέον κίνητρο δέσμευσης στα πολλά άτομα που βοηθούν και καθιστούν δυνατές τις εν λόγω προσεγγίσεις· η ανάπτυξη κοινής στρατηγικής επικοινωνίας με την υποστήριξη εργαλείων ΤΠ και ηλεκτρονικών σελίδων (βάσεις δεδομένων για ικανότητες και πόρους) αποτελεί, στο πλαίσιο αυτό, σημαντικό στοιχείο βελτίωσης της προβολής· η εν λόγω στρατηγική επικοινωνίας θα πρέπει να περιλαμβάνει και μια κατάλληλη παρουσίαση των δυνατοτήτων που διαθέτουν οι υφιστάμενοι μηχανισμοί και οι δομές παροχής βοήθειας·

28. παραπέμπει στις εμπειρίες από τις πρόσφατες διεθνείς επιχειρήσεις πολιτικής προστασίας, οι οποίες κατέδειξαν ότι σημαντικός παράγοντας για την αποτελεσματική βοήθεια είναι η ταχεία και χωρίς γραφειοκρατικά προσκόμματα διαθεσιμότητα μεταφορικών δυνατοτήτων· όσον αφορά τη βελτιστοποίηση διεθνών επιχειρήσεων παροχής βοήθειας, η ΕτΠ επικροτεί συνεπώς την πρόταση για ενίσχυση της συγχρηματοδότησης του κόστους των μεταφορών· στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει να εξετασθεί επιπροσθέτως ο τρόπος με τον οποίον μπορούν να βελτιωθούν η προετοιμασία και η διάθεση αντίστοιχων δυνατοτήτων μεταφοράς· σχετικά με το θέμα αυτό, θα πρέπει να βρεθούν τρόποι, ούτως ώστε να μπορεί ο πάροχος της βοήθειας να βοηθήσει γρήγορα και δίχως γραφειοκρατία εντός των περιφερειών που έχουν πληγεί, χωρίς να απαιτείται επιπροσθέτως η ανάληψη του κόστους μεταφοράς· στόχος πρέπει να είναι να μην επιβαρύνεται, κατά το δυνατόν, με το κόστος μεταφοράς ο πάροχος βοήθειας που προσφέρει ήδη τα αναγκαία μέσα·

29. προτείνει να συνεχιστεί και να στηριχθεί με συγκεκριμένο τρόπο η επιτυχημένη διαπεριφερειακή συνεργασία στο πλαίσιο των αντίστοιχων εθνικών συστημάτων πρόληψης. Επισημαίνει ότι η πρωτοβουλία Interreg για την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών στον τομέα της πρόληψης των φυσικών καταστροφών, ιδίως σε διασυνοριακό πλαίσιο, αποδείχθηκε πολύ αποτελεσματική. Η ίδρυση του Ευρωπαϊκού Ομίλου Εδαφικής Συνεργασίας (ΕΟΕΣ) μπορεί να συμβάλει στην περαιτέρω εφαρμογή των μέτρων πρόληψης καταστροφών στους τομείς των κοινών βάσεων δεδομένων, των ασκήσεων, της αξιολόγησης κινδύνων και των συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης, καθώς και ως προς τη μεταφορά τεχνολογίας και την ανταλλαγή εμπειρογνωμόνων·

30. κρίνει ως θετική την επιδίωξη της Επιτροπής να αξιοποιήσει με τον βέλτιστο τρόπο τα διαθέσιμα μέσα και να μην δημιουργήσει πρόσθετες οικονομικές και γραφειοκρατικές επιβαρύνσεις· αυτό είναι ιδιαιτέρως σημαντικό για τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές, οι οποίες διαθέτουν μεν σημαντικές γνώσεις στον τομέα της πρόληψης και της αντιμετώπισης καταστροφών, αλλά πρέπει να σημειώσουν αποτελέσματα στην πράξη με περιορισμένο προϋπολογισμό· αυτό ισχύει πρωτίστως για τον τομέα της ανθρωπιστικής βοήθειας, για τον οποίο δεν υφίστανται συγκεκριμένα μέσα σε επίπεδο τοπικών και περιφερειακών αρχών, καθότι ο εν λόγω τομέας δεν υπάγεται στα βασικά τους καθήκοντα·

Ενίσχυση του Κέντρου Παρακολούθησης και Πληροφοριών (ΚΠΠ) και του τρόπου λειτουργίας του

31. χαιρετίζει την επιδιωκόμενη ενίσχυση του ΚΠΠ ως υπηρεσίας συντονισμού των επιχειρήσεων πολιτικής προστασίας εντός της Ένωσης και των επιχειρήσεων ανθρωπιστικής βοήθειας εκτός ΕΕ, ιδίως σε εκείνες τις χώρες που είναι πιο ευάλωτες στις καταστροφές και που έχουν τον χαμηλότερο «δείκτη ανθρώπινης ανάπτυξης» του ΟΗΕ· θα πρέπει να επισημανθεί ωστόσο ότι, όσον αφορά το ζήτημα αυτό, σκοπός δεν είναι η ανάληψη επιχειρησιακών καθηκόντων· η επιχειρησιακή αρμοδιότητα πρέπει να εξακολουθήσει να ανήκει στους παρόχους βοήθειας, οι οποίοι μπορούν να την ασκούν με τον καλύτερο τρόπο·

Τελικές παρατηρήσεις

32. πρεσβεύει τις αρχές της αλληλεγγύης, της συνεργασίας, του συντονισμού και της υποστήριξης μεταξύ των κρατών μελών, των περιφερειών και των τοπικών αρχών της ΕΕ στον τομέα της πολιτικής προστασίας ([3])· συμφωνεί δε με την άποψη της Επιτροπής ότι χρειάζεται ακόμη περισσότερη συνοχή, αποδοτικότητα και προβολή, προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος της πιο ολοκληρωμένης αντιμετώπισης καταστροφών της ΕΕ·

33. υπενθυμίζει, ωστόσο, ότι η πολιτική προστασία αποτελούσε ανέκαθεν καθήκον των κρατών μελών και των αυτοδιοικητικών αρχών τους, οι αρμοδιότητες των οποίων δεν επιτρέπεται να θιγούν·

34. ως εκ τούτου και δεδομένης της αρμοδιότητας της ΕΕ σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 2 στοιχείο στ, σε συνδυασμό με το άρθρο 2 παράγραφος 5 της ΣΛΕΕ και το άρθρο 196 της ΣΛΕΕ, χαιρετίζει το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν αναφέρθηκε στο ζήτημα της δημιουργίας μιας ευρωπαϊκής δύναμης πολιτικής προστασίας·

([3]) Βλέπε CdR 116/2006 fin.

35. υποστηρίζει την προσπάθεια της Επιτροπής να αναπτύξει κοινή συνολική προσέγγιση, προκειμένου να ρυθμίσει τους τομείς της πρόληψης και της αντιμετώπισης καταστροφών, καθώς και της διαχείρισης των επιπτώσεών τους, κατά τρόπο συμβατό με τις Συνθήκες.

Βρυξέλλες, 11 Μαΐου 2011

Η Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Mercedes BRESSO

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Η ΚΓΠ με χρονικό ορίζοντα το 2020: η αντιμετώπιση των μελλοντικών προκλήσεων όσον αφορά τη διατροφή, τους φυσικούς πόρους και το έδαφος»

(2011/C 192/05)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

— υπογραμμίζει ότι οι άμεσες ενισχύσεις πρέπει να εξακολουθήσουν να αποτελούν τη βάση για τη σταθεροποίηση του εισοδήματος των γεωργών, ως αμοιβή για τη διάθεση δημοσίων αγαθών και ως αποζημίωση για τα υψηλότερα πρότυπα παραγωγής στην ΕΕ και υπό την προϋπόθεση ότι οι αποσυνδεδεμένες επιδοτήσεις δεν επισύρουν κίνδυνο εξαφάνισης της παραγωγής στις περιοχές με μόνιμα φυσικά μειονεκτήματα,

— υπογραμμίζει ότι η ΚΑΠ και η πολιτική συνοχής δεν μπορούν να εξετάζονται ξεχωριστά. Οι εδαφικοί στόχοι των πολιτικών αυτών πρέπει, ιδίως σε ενωσιακό επίπεδο, να συντονιστούν καλύτερα από ό,τι στο παρελθόν,

— επαναλαμβάνει ότι υποστηρίζει την πρόταση για ένα κοινό στρατηγικό πλαίσιο που θα καλύπτει τα Διαρθρωτικά Ταμεία και τα λοιπά ταμεία εδαφικής ανάπτυξης όπως το ΕΓΤΑΑ και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας,

— εκφράζει την ανησυχία της σχετικά με τις προκαταρκτικές κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη ρύθμιση των γεωργικών αγορών την περίοδο μετά το 2013 και θεωρεί ότι το μέλλον της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με τη διατήρηση των μηχανισμών δημόσιας ρύθμισης των αγορών, για την αντιμετώπιση των διακυμάνσεων της αγοράς και την εξασφάλιση σταθερών τιμών για τους παραγωγούς και τους καταναλωτές,

— δηλώνει ότι το μέλλον της ΚΓΠ δεν μπορεί να εξεταστεί ανεξάρτητα από το μέλλον της ευρωπαϊκής εμπορικής πολιτικής. Εφόσον η ΕΕ επιθυμεί να συμβάλει στην παγκόσμια επισιτιστική ασφάλεια, θα πρέπει η ΕΕ και η διεθνής εμπορική πολιτική να μεριμνήσουν, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο του ΠΟΕ, ούτως ώστε η γεωργία της ΕΕ να έχει τη δυνατότητα να παράγει υπό δίκαιες προϋποθέσεις,

— τονίζει ιδιαιτέρως την επικουρική ευθύνη στη διαμόρφωση της μελλοντικής γεωργικής πολιτικής και πολιτικής για τη συνοχή. Χωρίς να αμφισβητούν την ενωσιακή προσέγγιση των πολιτικών αυτών και την προστιθέμενη αξία της κοινής πολιτικής, οι τοπικές και περιφερειακές αρχές πρέπει να συμμετάσχουν εντατικότερα από ό,τι στο παρελθόν στις αποφάσεις σχετικά με τη διαμόρφωση των μελλοντικών πυλώνων της μελλοντικής ΚΓΠ. Η δημιουργία ενός πλαισίου πολυεπίπεδης διακυβέρνησης είναι εντελώς απαραίτητη, εφόσον επιδιώκεται παράλληλα η διατήρηση της ενωσιακής προσέγγισης της ΚΓΠ, η ενίσχυση της τοπικής ευθύνης και η βελτίωση της αποδοχής από την κοινωνία,

— υπογραμμίζει ότι οι στόχοι της κοινής γεωργικής πολιτικής μπορούν να επιτευχθούν μόνον εάν διατεθούν επαρκείς χρηματοδοτικοί πόροι και μετά το 2014.

Εισηγητής	Ο κ. Luis DURNWALDER (IT/EVP), Πρόεδρος της Αυτόνομης Επαρχίας Bolzano
Έγγραφο αναφοράς	Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών - Η ΚΓΠ με χρονικό ορίζοντα το 2020: η αντιμετώπιση των μελλοντικών προκλήσεων όσον αφορά τη διατροφή, τους φυσικούς πόρους και το έδαφος COM(2010) 672 τελικό

I. **ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Διαπιστώνει τα εξής:

1. Η γεωργία είναι ιδιαιτέρως σημαντική για την ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών στην Ευρώπη, εφόσον απασχολεί σχεδόν 30 εκατομμύρια άτομα. Οι αγροτικές περιοχές καλύπτουν το 90 % του εδάφους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το 60 % των ευρωπαίων πολιτών ζει σε αυτές.

2. Η γεωργία συντελεί στην επίτευξη της επισιτιστικής ασφάλειας των ευρωπαίων πολιτών, δημιουργεί οικονομική δραστηριότητα και κατά συνέπεια θέσεις εργασίας και, επιπλέον, δημιουργεί υψηλού επιπέδου περιβάλλον διαβίωσης, συμβάλλει στην υδρογεωλογική χωροταξία και διατηρεί ανθρωπογενή τοπία και παραδόσεις. Η πολύπλευρη και αειφόρος ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών στην Ευρώπη δεν νοείται χωρίς τη γεωργία.

3. Για τον λόγο αυτόν η Κοινή Γεωργική Πολιτική (ΚΓΠ) συνιστά κύριο τομέα δραστηριότητας της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας από την ίδρυσή της. Η ΚΓΠ κατέδειξε ότι μια κοινοτική πολιτική μπορεί να αποφέρει μεγάλη προστιθέμενη αξία στην ευρωπαϊκή κοινωνία, ενώ οι στόχοι της στρατηγικής ΕΕ 2020 μπορούν να προωθηθούν με περιφερειακές συμπράξεις.

4. Η ΚΓΠ ήταν και είναι επιτυχής διότι κατά τη διάρκεια των δεκαετιών ύπαρξής της αντιμετώπιζε συνεχώς νέες προκλήσεις στην Ευρώπη και στον κόσμο και προσαρμοζόταν δεόντως σε αυτές.

5. Οι γενικές οικονομικές συνθήκες, η αστάθεια των τιμών, η μείωση του εισοδήματος των γεωργών, η αυξανόμενη ζήτηση για τρόφιμα και γεωργικές πρώτες ύλες στον κόσμο και το αίτημα για αειφορία και οικολογικότερες μεθόδους παραγωγής και ειδικότερα για μεγαλύτερη προστασία του κλίματος και προστασία από τις δυσμενείς επιδράσεις της μεταβολής του κλίματος στην γεωργία, αλλά και για την ικανοποιητική προστασία των ζώων και των καταναλωτών, τόσο από την άποψη της επισιτιστικής ασφάλειας, όσο και από την άποψη της εγγύησης του γεωργικού εφοδιασμού, καθιστούν αναγκαία πλέον την αναδιαμόρφωση της ΚΓΠ για την περίοδο μετά το 2013.

6. Η Επιτροπή των Περιφερειών υιοθέτησε ήδη γνωμοδότηση πρωτοβουλίας σχετικά με το μέλλον της ΚΓΠ μετά το 2013 κατά την 85η σύνοδο ολομέλειάς της στις 9 – 10 Ιουνίου, στην οποία εξέφρασε την άποψη ότι η ΚΓΠ:

— πρέπει να παραμείνει μια κοινή πολιτική

— πρέπει να εξασφαλίζει την επισιτιστική ανεξαρτησία και ασφάλεια των Ευρωπαίων

— πρέπει να εγγυάται τη σταθερότητα του εισοδήματος

— πρέπει να λειτουργεί προς όφελος όλων των ειδών παραγωγής, να ευνοεί την καθιέρωση εναλλακτικών γεωργικών πρακτικών και να υποστηρίζει την απασχόληση και τη βιώσιμη χρήση της γης

— πρέπει να ευνοεί συστήματα παραγωγής που είναι φιλικά προς το περιβάλλον και τους φυσικούς πόρους, συμπεριλαμβανομένου του φυσικού χώρου και της βιοποικιλότητας

— πρέπει να λαμβάνει υπόψη τα φυσικά και γεωγραφικά μειονεκτήματα (ορεινές ή νησιωτικές περιοχές, περιοχές με χαμηλή πυκνότητα πληθυσμού, εξόχως απόκεντρες περιφέρειες)

— πρέπει να επικεντρώνεται στη γεωργία και στη διατροφή

— πρέπει να συμβάλλει στην περαιτέρω ανάπτυξη και στην απλοποίηση συγκεκριμένων διαδικασιών εφαρμογής και διοίκησης του πρώτου και δεύτερου πυλώνα της ΚΓΠ, ιδίως με την ενίσχυση και τη βελτίωση της συμμετοχής των τοπικών αρχών

— πρέπει να διαθέτει χρηματοδοτικούς πόρους που να ανταποκρίνονται στις προκλήσεις και στα προβλήματα του μέλλοντος.

7. Στις 27 Ιανουαρίου 2011 η Επιτροπή των Περιφερειών υιοθέτησε διερευνητική γνωμοδότηση για τα τοπικά συστήματα τροφίμων, όπου υπογράμμιζε την αξία μιας πολύπλευρης ευρωπαϊκής γεωργίας και την πρόσθετη αξία της πώλησης σε τοπικές αγορές για τις περιβαλλοντικές, κοινωνικές και οικονομικές ανάγκες.

8. Ως συνέχεια των εργασιών της ΕτΠ σχετικά με τη μεταρρύθμιση της ΚΓΠ και ως απάντηση στην ανακοίνωση του Νοεμβρίου 2010, η Επιτροπή των Περιφερειών σημειώνει με ικανοποίηση ότι στην εν λόγω ανακοίνωση η Επιτροπή αναφέρει πολλά από τα σημεία που περιλαμβάνονται στην προαναφερθείσα γνωμοδότηση της ΕτΠ και υπογραμμίζει ότι αυτά ισχύουν πράγματι και ότι πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά τη μεταρρύθμιση.

9. Η Επιτροπή των Περιφερειών υπογραμμίζει τη σημασία της ΚΓΠ, ιδίως του δεύτερου πυλώνα της, για τη συνολική ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών στην Ευρώπη. Η πολιτική αυτή έχει πολλά σημεία επαφής με την πολιτική συνοχής και ως εκ τούτου οι εν λόγω τομείς πολιτικής, παρόλο που είναι ανεξάρτητοι και αναγκαίοι, δεν μπορούν να εξετάζονται ξεχωριστά. Οι εδαφικοί στόχοι των πολιτικών αυτών πρέπει, ιδίως σε ενωσιακό επίπεδο, να συντονιστούν καλύτερα από ό,τι στο παρελθόν. Η Επιτροπή των Περιφερειών υπογραμμίζει ότι πρέπει να χορηγηθούν επαρκείς πόροι στον 3ο άξονα του δεύτερου πυλώνα, έτσι ώστε να βελτιωθεί η ποιότητα ζωής και να προωθηθεί η διαφοροποίηση των αγροτικών περιοχών.

10. Η Επιτροπή των Περιφερειών τονίζει ιδιαιτέρως την επικουρική ευθύνη στη διαμόρφωση της μελλοντικής γεωργικής πολιτικής και πολιτικής για τη συνοχή. Χωρίς να αμφισβητούν την ενωσιακή προσέγγιση των πολιτικών αυτών και την προστιθέμενη αξία της κοινής πολιτικής, οι τοπικές και περιφερειακές αρχές πρέπει να συμμετάσχουν εντατικότερα από ό,τι στο παρελθόν στις αποφάσεις σχετικά με τη διαμόρφωση των μελλοντικών πυλώνων της μελλοντικής ΚΓΠ. Η δημιουργία ενός πλαισίου πολυεπίπεδης διακυβέρνησης (κράτη μέλη της ΕΕ, περιφέρειες και δήμοι) είναι εντελώς απαραίτητη, εφόσον επιδιώκεται παράλληλα η διατήρηση της ενωσιακής προσέγγισης της ΚΓΠ, η ενίσχυση της τοπικής ευθύνης και η βελτίωση της αποδοχής από την κοινωνία. Παράλληλα, όμως, δεν θα πρέπει η αρχή της επικουρικότητας να οδηγήσει σε περιττή πληθώρα επιπέδων σχεδιασμού και κατά συνέπεια σε δυσβάσταχτη γραφειοκρατία.

Προκλήσεις της ΚΓΠ

Διαπιστώνει επιπλέον τα εξής:

11. Η ζήτηση για τρόφιμα πρόκειται να αυξηθεί παγκοσμίως. Αυτό πρέπει να αποδοθεί τόσο στην αναμενόμενη αύξηση του παγκοσμίου πληθυσμού όσο και στην αύξηση της αγοραστικής δύναμης και τις σχετικές αλλαγές στον τρόπο διατροφής εντός πολλών αναδυόμενων οικονομιών. Η ΚΓΠ, βασική αποστολή της οποίας είναι πρωτίστως η διατροφή του πληθυσμού της Ευρώπης και η επιδίωξη επισιτιστικής ισορροπίας, μπορεί και πρέπει να συμβάλει στην αντιμετώπιση της εν λόγω αυξανόμενης παγκόσμιας ζήτησης. Επιπροσθέτως, η γεωργία συμβάλλει επίσης σημαντικά στην παροχή δημοσίων αγαθών, γεγονός το οποίο μπορεί να αντικατοπτριστεί κυρίως στον ενεργειακό εφοδιασμό μέσω ανανεώσιμων πρώτων υλών - μη άμεσα ανταγωνιστικών προς την παραγωγή τροφίμων – και στη διατήρηση δυναμικών αγροτικών περιοχών.

12. Στο πλαίσιο αυτό, το μέλλον της ΚΓΠ δεν μπορεί να εξεταστεί ανεξάρτητα από το μέλλον της ευρωπαϊκής εμπορικής πολιτικής. Εφόσον η ΕΕ επιθυμεί να συμβάλει στην παγκόσμια επισιτιστική ασφάλεια, θα πρέπει η ΕΕ και η διεθνής εμπορική πολιτική να μεριμνήσουν, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο του ΠΟΕ, ούτως ώστε η γεωργία της ΕΕ να έχει τη δυνατότητα να παράγει προϊόντα υπό δίκαιες προϋποθέσεις. Εφόσον οι γεωργοί πρέπει να πληρούν προϋποθέσεις που υπερβαίνουν τα διεθνή πρότυπα και δημιουργούν πρόσθετο κόστος, αυτό θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη όσον αφορά τους κανόνες για τις εισαγωγές στο πλαίσιο διεθνών εμπορικών συμφωνιών.

13. Η γεωργική δραστηριότητα είναι ιδιαιτέρως στενά συνδεδεμένη με το περιβάλλον. Ως εκ τούτου, η βιώσιμη αξιοποίηση των φυσικών πόρων δεν αποτελεί μόνο δίκαιο αίτημα της κοινωνίας, αλλά και ζωτικής σημασίας συμφέρον των ίδιων των γεωργών, και ταυτόχρονα συντελεί στη διατήρηση του γεωργικού παραγωγικού δυναμικού. Για τον λόγο αυτόν η γεωργία θα πρέπει επίσης να συμβάλει στην αντιμετώπιση των προκλήσεων της αλλαγής του κλίματος, της απώλειας γονιμότητας του εδάφους, της λειψυδρίας και της ρύπανσης των υδάτων, της απώλειας οικοτόπων και βιοποικιλότητας· η δε ΚΓΠ θα πρέπει να υποστηρίζει την εξεύρεση λύσεων για τα εν λόγω προβλήματα που εκκρεμούν.

14. Παράλληλα θα πρέπει να τονιστεί ιδιαιτέρως ο ρόλος της γεωργίας στην καταπολέμηση της αλλαγής του κλίματος. Οι γεωργοί έχουν ήδη καταβάλει μεγάλες προσπάθειες για τη σημαντική μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Επιπροσθέτως, πρέπει να καταβληθούν σημαντικές προσπάθειες όσον αφορά την ανάπτυξη στρατηγικών προσαρμογής, ούτως ώστε να μπορεί η γεωργία να επιτελεί και στο μέλλον τις προαναφερθείσες λειτουργίες. Θα πρέπει επίσης να τονιστεί ο ρόλος που μπορεί να διαδραματίσει το έδαφος ως αποθήκη CO_2, ενώ παράλληλα η παραγωγική του ικανότητα ενισχύεται με την αύξηση της περιεκτικότητάς του σε οργανικές ουσίες, αλλά και ο ρόλος των ξυλωδών καλλιεργειών στην αποθήκευση CO_2. Η γεωργία αποτελεί έναν από τους βασικούς παράγοντες για τη λύση του προβλήματος. Συμβάλλει στον βιώσιμο ενεργειακό εφοδιασμό και στη δημιουργία ήπιας χημικής βιομηχανίας βάσει ανανεώσιμων πρώτων υλών. Όσον αφορά το θέμα αυτό, σημαντικό ρόλο διαδραματίζουν οι περιφέρειες και οι δήμοι υποστηρίζοντας καινοτόμες ενεργειακές προσεγγίσεις, στις οποίες περιλαμβάνονται και προσεγγίσεις που βασίζονται στη βιομάζα. Η σημαντικότερη πηγή ενέργειας που παράγεται με βιώσιμο τρόπο είναι το ξύλο. Για τον λόγο αυτόν είναι αναγκαίο να εξακολουθήσει να ενισχύεται η δασοκομία στο πλαίσιο της γεωργικής ανάπτυξης, στις περιφέρειες όπου το δάσος συμβάλλει σημαντικά στην προστασία από κινδύνους, στην καταπολέμηση της διάβρωσης και σε τουριστικές δραστηριότητες, καθώς και η αξιοποίηση των υπολειμμάτων κλάδευσης των ξυλωδών καλλιεργειών.

15. Η Επιτροπή των Περιφερειών υποστηρίζει τη θέση της Επιτροπής να εξακολουθήσει να χαράσσεται η γεωργική πολιτική βάσει δύο συντονισμένων πυλώνων και να διατηρηθεί η έως τώρα διαμόρφωση των πυλώνων. Ωστόσο, η Επιτροπή των Περιφερειών τονίζει ότι είναι σημαντικό να διευκρινιστούν περισσότερο οι στόχοι που τίθενται για κάθε έναν από αυτούς τους δύο πυλώνες.

16. Οι άμεσες ενισχύσεις του πρώτου πυλώνα εξασφαλίζουν το εισόδημα των γεωργών και τους ανταμείβουν για τη διάθεση δημοσίων αγαθών όπως είναι η προστασία του τοπίου και του περιβάλλοντος, καθώς και η ασφάλεια των τροφίμων, αγαθά τα οποία ο ευρωπαίος πολίτης δεν μπορεί πλέον σήμερα να αγνοήσει· επίσης οι εν λόγω ενισχύσεις έχουν στόχο να εξισορροπήσουν τα υψηλά πρότυπα της ΕΕ έναντι των ανταγωνιστών της στην παγκόσμια αγορά και προφυλάσσουν από την αστάθεια της αγοράς.

17. Ο δεύτερος πυλώνας προωθεί την ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών. Για τον λόγο αυτόν πρέπει να προσαρμόζεται στις μεμονωμένες ανάγκες των περιφερειών και να διαμορφώνεται σε συνεργασία με τις περιφέρειες και τις λοιπές τοπικές αρχές λόγω της οικονομικής συνυπευθυνότητάς τους κατά τη διαμόρφωση του δεύτερου πυλώνα στο πλαίσιο της συγχρηματοδότησης.

18. Η Επιτροπή των Περιφερειών υπογραμμίζει ότι οι στόχοι της κοινής γεωργικής πολιτικής μπορούν να επιτευχθούν μόνον εάν διατεθούν επαρκείς χρηματοδοτικοί πόροι και μετά το 2014.

II. ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Άμεσες ενισχύσεις

19. υπογραμμίζει ότι οι άμεσες ενισχύσεις πρέπει να εξακολουθήσουν να αποτελούν τη βάση για τη σταθεροποίηση του εισοδήματος των γεωργών, ως αμοιβή για τη διάθεση δημοσίων αγαθών και ως αποζημίωση για τα υψηλότερα πρότυπα παραγωγής στην ΕΕ και υπό την προϋπόθεση ότι οι αποσυνδεδεμένες επιδοτήσεις δεν επισύρουν κίνδυνο εξαφάνισης της παραγωγής στις περιοχές με μόνιμα φυσικά μειονεκτήματα·

20. υποστηρίζει το αίτημα να κατανεμηθούν με δικαιότερο τρόπο στο μέλλον οι άμεσες ενισχύσεις, δεδομένου ότι το ισχύον σύστημα άμεσων πληρωμών, το οποίο βασίζεται στις ποσότητες που παράχθηκαν στο παρελθόν, στρεβλώνει τον ανταγωνισμό στο εσωτερικό της ΕΕ και πρέπει να αντικατασταθεί από ένα σύστημα όπου οι διάφοροι τρόποι καλλιέργειας στην ΕΕ χαίρουν ισότιμης μεταχείρισης·

21. θεωρεί ότι για να αποφευχθούν ανισορροπίες στην αγορά εντός της ΕΕ θα πρέπει να εξισωθούν περαιτέρω οι επιδοτήσεις γεωργικών εκμεταλλεύσεων στην Ευρώπη. Υπογραμμίζει ωστόσο ότι κατά την κατανομή πόρων στα μεμονωμένα κράτη μέλη θα πρέπει να ληφθούν υπόψη και οι δύο πυλώνες·

22. υποστηρίζει τη συνέχιση του μοντέλου των αποσυνδεδεμένων επιδοτήσεων εκμεταλλεύσεων και υποστηρίζει τις προτάσεις της Επιτροπής για την ταχύτερη δυνατή κατάργηση των παραδοσιακών επιδοτήσεων μεμονωμένων εκμεταλλεύσεων· ως εκ τούτου επικροτεί τη μετάβαση προς περιφερειοποιημένες ενισχύσεις·

23. υπογραμμίζει την ανάγκη να τερματιστεί, στο πλαίσιο αυτής της διαδικασίας σταδιακής μετάβασης, η άνιση κατανομή των επιδοτήσεων εκμεταλλεύσεων εντός των κρατών μελών, η οποία είναι αποτέλεσμα του μοντέλου της παραδοσιακής κατανομής, διότι είναι αντίθετη στο πνεύμα των αποσυνδεδεμένων επιδοτήσεων και διότι οδήγησε και οδηγεί σε απαράδεκτες ανισότητες στην αγορά εντός των κρατών μελών, όμως υπογραμμίζει την ανάγκη να θεσπιστεί επαρκής μεταβατική περίοδος ώστε να είναι δυνατή η προσαρμογή των εκμεταλλεύσεων στο νέο καθεστώς ενισχύσεων·

24. υποστηρίζει την πρόταση της Επιτροπής να εισαχθεί ανώτατο όριο στις επιδοτήσεις εκμεταλλεύσεων. Υπογραμμίζει ότι το όριο αυτό θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις διαφορετικές μορφές εκμεταλλεύσεων, τις ενώσεις παραγωγών και τη συμβολή της εκμετάλλευσης στην απασχόληση, καθώς και τον αριθμό των μελών στην περίπτωση νομικών προσώπων, και δεν θα πρέπει να εμποδίσει την έγκαιρη διαρθρωτική προσαρμογή της γεωργίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση·

25. υπογραμμίζει τη σκέψη της Επιτροπής, ότι θα πρέπει να προβλέπονται και στο μέλλον συνδεδεμένες επιδοτήσεις σε τομείς με συγκεκριμένα προβλήματα και για μορφές γεωργίας που είναι ιδιαιτέρως σημαντικές για τη συνέχιση της γεωργικής δραστηριότητας στους εν λόγω τομείς. Όσον αφορά το θέμα αυτό, επισημαίνεται η σημασία των χορτοφάγων ζώων για τις ορεινές, τις αρκτικές, τις νησιωτικές και τις αραιοκατοικημένες περιοχές και ιδίως για τη διατήρηση της παραγωγής γάλακτος στις περιοχές αυτές και μετά τη λήξη του συστήματος ποσοστώσεων στον τομέα του γάλακτος. Χωρίς τη λειτουργία της βιομηχανίας παραγωγής γάλακτος δεν μπορεί να επιτευχθεί η διατήρηση των εδαφών που αξιοποιούνται για τη γεωργία, ιδίως των λιβαδιών, των ορεινών βοσκότοπων και των δασικών εκτάσεων της Μεσογείου που έχουν μετατραπεί σε βοσκοτόπους. Ιδιαίτερη σημασία επίσης από κοινωνικο-οικονομική και περιβαλλοντική άποψη έχουν οι ελαιώνες χαμηλής απόδοσης σε ορεινές περιοχές και άλλες περιοχές με αγρο-κλιματικούς περιορισμούς. Από την άλλη πλευρά, εξίσου σημαντική για τη διατήρηση των ευρωπαϊκών οικοσυστημάτων των βοσκοτόπων και για τη συνέχιση της δραστηριότητας σε ορισμένες περιοχές αποδεικνύεται η διατήρηση του κλάδου του κρέατος βοοειδών και αιγοπροβάτων. Με την απώλεια των εδαφών αυτών θα χανόταν η μοναδική διαμόρφωση των ανθρωπογενών τοπίων σε αυτές τις περιοχές. Εξάλλου, η κτηνοτροφία εξασφαλίζει τη χρήση περιθωριακών εκτάσεων σε περιαστικές περιοχές. Αυτό είναι σημαντικό για τη διαφύλαξη των ανοικτών χώρων (π.χ. ως αντιπλημμυρικών περιοχών), ενώ επιτρέπει κατά κάποιον τρόπο και την οικονομική αξιοποίησή τους. Χωρίς συνδεδεμένες επιδοτήσεις ο κλάδος θα αντιμετωπίσει πρόβλημα βιωσιμότητας και δεν θα μπορεί πλέον να εκπληρώσει τον ρόλο αυτόν·

26. τα επιτρεπόμενα από τον ΠΟΕ όρια για συνδεδεμένες επιδοτήσεις πρέπει να εξαντλούνται·

27. στηρίζει τη σύσταση της Επιτροπής να αυξηθεί η επιδότηση εκμεταλλεύσεων σε μειονεκτούσες περιοχές, ώστε να αντισταθμιστεί κατά αυτόν τον τρόπο το επιπρόσθετο κόστος παραγωγής των εν λόγω εκμεταλλεύσεων στην αγορά και να προωθηθεί η γεωργία σε ολόκληρη την Ευρώπη. Υπογραμμίζει ότι μια τέτοια αύξηση δικαιολογείται και είναι αναγκαία για τη δίκαιη εξασφάλιση του εισοδήματος των γεωργών σε όλες τις περιφέρειες της Ευρώπης·

28. επισημαίνει ότι η ΚΓΠ και οι γεωργοί δεν πρέπει να είναι οι μόνοι που θα βαρύνονται με ενεργό ρόλο ενάντια στις νέες περιβαλλοντικές προκλήσεις, και μάλιστα χωρίς να υπάρχει αύξηση των οικείων κονδυλίων·

29. τονίζει ότι τα γεωργικά περιβαλλοντικά προγράμματα του δεύτερου πυλώνα πρέπει να συμβάλουν στην επίτευξη του στόχου του πιο οικολογικού προσανατολισμού της γεωργίας. Όσον αφορά το θέμα αυτό, επισημαίνεται ότι ορισμένα κράτη μέλη αξιοποιούν ποσοστό χαμηλότερο του 10 % από τον συνολικό προϋπολογισμό του δεύτερου πυλώνα και συνεπώς δεν προσφέρουν γεωργικά περιβαλλοντικά προγράμματα στους γεωργούς. Προτείνει συνεπώς να είναι υποχρεωμένα στο μέλλον όλα τα κράτη μέλη να αξιοποιούν τουλάχιστον το 10 % του συνολικού προϋπολογισμού για γεωργικά περιβαλλοντικά προγράμματα του δεύτερου πυλώνα και να είναι, για τον σκοπό αυτό, δυνατή η εφαρμογή μειωμένης συγχρηματοδότησης ποσοστού τουλάχιστον 10 %·

30. θεωρεί ότι η βιολογική και η ολοκληρωμένη γεωργία θα πρέπει να τύχουν μεγαλύτερης στήριξης στο πλαίσιο της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής, δεδομένου ότι εμπίπτουν στο πλαίσιο μιας πολιτικής με στόχο τη βιώσιμη ανάπτυξη·

31. δεδομένης της ταχείας γήρανσης των ενεργών γεωργών στην Ευρωπαϊκή Ένωση, θεωρεί ότι είναι άμεση ανάγκη να προβλεφθούν μέτρα για νέους γεωργούς. Η στήριξη των νέων γεωργών που περιλαμβανόταν έως τώρα στον δεύτερο πυλώνα αποδείχθηκε ότι ήταν ανεπαρκής για να ανακόψει την αυξανόμενη γήρανση των ενεργών γεωργών. Σήμερα στην ΕΕ μόνο το 7 % των γεωργών είναι ηλικίας κάτω των 35 ετών, ενώ το ένα τρίτο των γεωργών είναι ηλικίας άνω των 65 ετών. Για τον λόγο αυτόν πρέπει να εξεταστεί εάν είναι εφικτό να προβλεφθεί αύξηση των άμεσων ενισχύσεων για νέους γεωργούς στον πρώτο πυλώνα, ούτως ώστε να δημιουργηθεί πρόσθετο κίνητρο για τη δραστηριοποίηση των νέων στη γεωργία·

32. τονίζει την ανάγκη για κατάλληλες δημόσιες υπηρεσίες που θα συνδράμουν τις νεότερες γενιές στην έναρξη λειτουργίας αγροκτημάτων σε αγροτικές περιοχές. Η γεωργική ικανότητα της υπαίθρου μπορεί να διατηρηθεί μέσω της ενθάρρυνσης των νέων να υιοθετήσουν καινοτόμα και φιλικά προς το περιβάλλον συστήματα παραγωγής και μέσω της παροχής νέων εναλλακτικών οικονομικών ευκαιριών·

33. υποστηρίζει την πρόταση της Επιτροπής να εισαχθεί ένα απλό και εξειδικευμένο καθεστώς στήριξης για μικρές αγροτικές εκμεταλλεύσεις, ούτως ώστε να διατηρηθεί η αγροτική οικονομία μικρής κλίμακας ιδίως στις μειονεκτούσες περιοχές και να αντιμετωπιστεί η γραφειοκρατία. Τονίζει παράλληλα ότι το 82 % των γεωργών λαμβάνει στήριξη χαμηλότερη από 5 000 EUR και συνεπώς ο περιορισμός της γραφειοκρατίας για τους μικροκαλλιεργητές θα είχε ως αποτέλεσμα τη σημαντική μείωση της γραφειοκρατικής επιβάρυνσης και την αύξηση της αποδοχής της ΚΓΠ από τους γεωργούς·

34. υπογραμμίζει ότι η πολλαπλή συμμόρφωση (Cross Compliance) και το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου πρέπει να απλουστευτούν χωρίς να τεθεί σε κίνδυνο η λειτουργικότητα του εν λόγω συστήματος. Αφετηρία της εν λόγω απλούστευσης θα πρέπει να είναι η εισαγωγή βασικών κριτηρίων επί τόπου ελέγχου της πολλαπλής συμμόρφωσης που να ισχύουν σε όλη την ΕΕ, καθώς και η μείωση κατά το ήμισυ των ποσοστών ελέγχου όσον αφορά την πολλαπλή συμμόρφωση και το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου, με στόχο την ομογενοποίηση των απαιτήσεων και των ελέγχων στις διάφορες ευρωπαϊκές περιφέρειες και υπό την προϋπόθεση ότι τα κράτη μέλη μπορούν να παρουσιάσουν λειτουργικά συστήματα και να εφαρμόζουν εφικτά όρια ανοχής·

35. συμμερίζεται την άποψη της Επιτροπής ότι οι επιδοτήσεις πρέπει να περιοριστούν σε ενεργούς γεωργούς, ωστόσο δεν θα πρέπει να αδικηθούν οι γεωργοί μερικής απασχόλησης, οι οποίοι διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο για τη διατήρηση της γεωργίας, ιδίως σε μειονεκτούσες περιοχές· συνιστά ωστόσο στην Επιτροπή να θεσπίσει βασικούς γενικούς ορισμούς των εννοιών «ενεργός γεωργός» και «γεωργική έκταση», οι οποίοι να μπορούν να συμπληρώνονται σε επίπεδο κράτους μέλους ή περιφέρειας·

36. θεωρεί ότι όσον αφορά τους τομείς που υπάγονταν έως τώρα σε συγκεκριμένες ρυθμίσεις της αγοράς και για τους οποίους το σύστημα των αποσυνδεδεμένων επιδοτήσεων εκμεταλλεύσεων δεν εφαρμοζόταν ή εφαρμοζόταν μερικώς, όπως είναι ο τομέας των οπωροκηπευτικών, της αμπελουργίας ή της ζάχαρης, θα πρέπει οι εν λόγω ρυθμίσεις της αγοράς να διατηρηθούν·

Μέτρα σχετικά με την αγορά

37. εκφράζει την ανησυχία της σχετικά με τις προκαταρκτικές κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη ρύθμιση των γεωργικών αγορών την περίοδο μετά το 2013 και θεωρεί ότι το μέλλον της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με τη διατήρηση των μηχανισμών δημόσιας ρύθμισης των αγορών, για την αντιμετώπιση των διακυμάνσεων της αγοράς και την εξασφάλιση σταθερών τιμών για τους παραγωγούς και τους καταναλωτές·

38. επισημαίνει ότι η αρχή της κοινοτικής προτίμησης θα πρέπει να εξακολουθήσει να θεωρείται σημαντική όσον αφορά την ΚΓΠ και ότι αυτή συνεισφέρει ουσιαστικά στη διατήρηση της επισιτιστικής κυριαρχίας της Ευρώπης·

39. θεωρεί ότι τα μέσα της αγοράς που εξακολουθούν να υφίστανται, όπως είναι η παρέμβαση, η ιδιωτική και η δημόσια αποθεματοποίηση και οι εξαγωγικές επιδοτήσεις που περιορίζονται σε ευαίσθητα προϊόντα, έχουν αποδειχθεί απολύτως αναγκαία και για τον λόγο αυτόν πρέπει να διατηρηθούν ως δίχτυ ασφαλείας μέσω αντίστοιχου κονδυλίου του προϋπολογισμού·

40. επισημαίνει ότι η αποσύνδεση οδήγησε σε σαφέστερο προσανατολισμό της ευρωπαϊκής γεωργίας προς την αγορά, αλλά η εξέλιξη αυτή αντικατοπτρίζεται σε έντονη αστάθεια των τιμών, η οποία αποβαίνει εις βάρος της βιωσιμότητας των εκμεταλλεύσεων·

41. επισημαίνει ότι τα μέσα της αγοράς θα πρέπει να σχεδιαστούν κατά τρόπον ώστε, αφενός, να εξασφαλίζουν τον εφοδιασμό των γεωργικών αγορών και να προστατεύουν τους γεωργούς από τις απότομες πτώσεις των τιμών και την επακόλουθη απώλεια εισοδημάτων και, αφετέρου, να περιορίζουν την αστάθεια των λιανικών τιμών των τροφίμων·

42. πιστεύει ότι τα εν λόγω μέσα πρέπει οπωσδήποτε να βελτιωθούν. Θα πρέπει να εξεταστεί η δυνατότητα διεύρυνσης του καταλόγου των προϊόντων για τα οποία θεσπίζεται προσωρινή αποθήκευση, να επεκταθούν οι περίοδοι παρέμβασης και να εφαρμοστούν μέτρα προσωρινής εγκατάλειψης της παραγωγής. Επίσης, χρειάζεται να αποφευχθούν οι καταχρήσεις στο εμπόριο των γεωργικών πρώτων υλών με τα κατάλληλα μέσα χωρίς να επηρεάζεται η λειτουργικότητα των αγορών. Όλα αυτά, με στόχο να αποφεύγεται η αστάθεια των αγορών που οφείλεται σε γεωργικές ή υγειονομικές κρίσεις·

43. επισημαίνει ότι το μερίδιο των γεωργών στην προστιθέμενη αξία που δημιουργείται κατά μήκος της ανθρώπινης τροφικής αλυσίδας μειώνεται συνεχώς και ότι θα πρέπει να δημιουργηθούν μέσα της αγοράς που θα ανακόψουν την πορεία αυτή. Στο πλαίσιο αυτό παροτρύνει την Επιτροπή να διαμορφώσει ένα κανονιστικό πλαίσιο για τις ενώσεις παραγωγών που δραστηριοποιούνται σε όλους τους τομείς και αναγνωρίζονται από την ΕΕ, και για τις κλαδικές οργανώσεις και να ενισχύσει έτσι τη θέση των γεωργών στην αλυσίδα παραγωγής τροφίμων. Επιπλέον όσον αφορά, ειδικότερα, την παραγωγή γάλακτος σε περιοχές με φυσικά μειονεκτήματα και άλλες περιοχές με ευάλωτες δομές ή συστήματα παραγωγής, θα πρέπει να στηριχθεί η ένωση των παραγωγών και η από κοινού διάθεση προϊόντων στην αγορά, ούτως ώστε να μετριαστούν οι επιπτώσεις της λήξης των ποσοστώσεων στο γάλα και να αποφευχθεί η μεταφορά της παραγωγής σε άλλες περιοχές·

44. θα επικροτούσε έρευνα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με αντικείμενο την επιρροή που ασκούν οι μεσάζοντες στο λιανεμπόριο επί των παραγωγών τροφίμων, των διανομέων, των προμηθευτών, των καταναλωτών και επί του ευρύτερου περιβάλλοντος·

45. εκτιμά ότι πρέπει να αναθεωρηθούν οι κοινοτικοί κανόνες περί ανταγωνισμού, ώστε να είναι πραγματικά δυνατή η επίτευξη ισορροπίας στην αλυσίδα τροφίμων·

46. θεωρεί ότι εκτός από τα εργαλεία δημόσιας διαχείρισης των αγορών, τα συστήματα αλληλοβοήθειας και πρόνοιας, όπως είναι η ασφάλεια πολλαπλών κινδύνων, θα πρέπει να επεκταθούν περαιτέρω και ότι έτσι δημιουργούνται δυνατότητες για τα κράτη μέλη ούτως ώστε να στηρίξουν ενώσεις και συνεργασίες των γεωργών με άλλους παράγοντες της διατροφικής αλυσίδας με σκοπό την καθιέρωση συστημάτων ασφάλισης στο πλαίσιο δημόσιων-ιδιωτικών εταιρικών σχέσεων. Αυτό θα οδηγούσε σε μείωση της γραφειοκρατίας·

47. υπογραμμίζει ότι η ΕΕ κατέβαλε κατά τα προηγούμενα χρόνια μεγάλες προσπάθειες προκειμένου να επιτύχει τη λήξη των εξαγωγικών επιδοτήσεων. Επισημαίνει ωστόσο ότι η οριστική παραίτηση από το εν λόγω μέσο της αγοράς πρέπει να εξαρτηθεί και από την προθυμία τρίτων κρατών να παραιτηθούν πλήρως, στο πλαίσιο του ΠΟΕ, από τη χρήση αυτού το μέσου στο διεθνές εμπόριο. Στην περίπτωση αυτή χρειάζονται μέσα στήριξης των εξαγωγών που να είναι συμβατά με τους κανόνες του ΠΟΕ·

48. παροτρύνει την Επιτροπή να εξετάσει επακριβώς τις επιπτώσεις της λήξης των υφιστάμενων συστημάτων ποσοστώσεων και να λάβει μέτρα που θα εξασφαλίζουν τις δομές παραγωγής και μεταποίησης·

49. ζητά από την Επιτροπή, μεταξύ των επιλογών που θα υποβληθούν για τη μελλοντική ρύθμιση του κλάδου της ζάχαρης και της ισογλυκόζης, να υιοθετηθεί ένας προσανατολισμός που να εγγυάται την ευρωπαϊκή παραγωγή, με έσοδα για τους παραγωγούς ζαχαρότευτλου που θα επιτρέπουν τη διατήρηση της καλλιέργειας και των υφιστάμενων εργοστασίων επεξεργασίας·

50. παροτρύνει την Επιτροπή, στο πλαίσιο αυτό, να ενισχύσει τις προσπάθειές της όσον αφορά την έρευνα και ανάπτυξη στον τομέα της καινοτομίας, καθώς και σε ζητήματα προώθησης· ζητά, κατά συνέπεια, να επιδεικνύεται αδιαλείπτως η δέουσα μέριμνα για την έρευνα που σχετίζεται με τα τρόφιμα στο πλαίσιο των μελλοντικών ευρωπαϊκών προγραμμάτων έρευνας και ανάπτυξης·

51. παροτρύνει την Επιτροπή, στο πλαίσιο της εμπορικής πολιτικής και ιδίως όσον αφορά τις διμερείς σχέσεις, να υποστηρίξει με αποφασιστικότητα τα συμφέροντα της ευρωπαϊκής γεωργίας και να λάβει υπόψη τις επιπτώσεις της εμπορικής πολιτικής και ειδικά των διμερών συμφωνιών ή των συμφωνιών στο πλαίσιο του ΠΟΕ στην ΚΓΠ και την ευρωπαϊκή γεωργία· όσον αφορά δε την προάσπιση των ευρωπαϊκών προτύπων αειφορίας σε παγκόσμιο επίπεδο, οι διαπραγματεύσεις του ΠΟΕ έχουν ιδιαίτερη σημασία·

52. επισημαίνει στο πλαίσιο αυτό ότι αποτελεί δικαίωμα του καταναλωτή να απαιτεί να εφαρμόζονται στην περίπτωση των εισαγόμενων τροφίμων τα υψηλά πρότυπα της γεωργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης στους τομείς των κοινωνικών δικαιωμάτων, της ασφάλειας τροφίμων, της προστασίας του περιβάλλοντος και των ζώων. Αυτό θα πρέπει να ληφθεί σοβαρότατα υπόψη κατά τις διεθνείς και διμερείς εμπορικές διαπραγματεύσεις·

Αγροτική ανάπτυξη

53. διαπιστώνει ότι παρά τις προσπάθειες της Ένωσης στον τομέα της ΚΓΠ και της πολιτικής συνοχής, πολλές αγροτικές περιοχές στην Ευρώπη εξακολουθούν να πλήττονται από πληθυσμιακή συρρίκνωση και φθίνουσα ανάπτυξη, καθώς και ότι το αναπτυξιακό επίπεδο αυτών των περιοχών είναι χαμηλότερο από τον ενωσιακό μέσο όρο και πολύ χαμηλότερο από αυτό των περισσότερων αστικών κέντρων·

54. εφιστά την προσοχή στον ιδιαίτερο ρόλο των αγροτών στις περιαστικές περιοχές, όπου ενδεχομένως υφίστανται έντονες πιέσεις στους υπαίθριους και γεωργικούς πόρους. Τονίζει δε ότι θα πρέπει να διατηρηθεί η παραγωγή τροφίμων και δημοσίων αγαθών κοντά σε αστικούς πληθυσμούς·

55. υπογραμμίζει συνεπώς τη σημασία του 2ου πυλώνα της ΚΓΠ για την γενικότερη ανάπτυξη της υπαίθρου, συμπεριλαμβανομένων των περιαστικών εκτάσεων·

56. υπογραμμίζει επίσης τη σημασία του 2ου πυλώνα της ΚΓΠ για τον εκσυγχρονισμό της γεωργίας, τη διατήρηση και την κοινωνικοοικονομική βελτίωση των αγροτικών διαθρώσεων, ιδιαίτερα για την προστασία και βελτίωση της υπαίθρου και των κοινοτήτων της γενικά. Αυτό απαιτεί μια πολιτική αγροτικής ανάπτυξης που θα ανταποκρίνεται στην ανταγωνιστικότητα της γεωργίας, καθώς και τον καθορισμό μεριδίου της πολιτικής αυτής, το οποίο θα αφορά δράσεις σε θέματα δομών και υποδομών της γεωργίας και της βιομηχανίας γεωργικών προϊόντων διατροφής·

57. τονίζει ότι η ανάπτυξη της υπαίθρου μπορεί να συμβάλει σημαντικά στην επίτευξη των στόχων που έχουν καθοριστεί στα πλαίσια της στρατηγικής Ευρώπη 2020· ωστόσο πρέπει να υπάρξει σαφής κατανόηση και θέσπιση των ορίων μεταξύ των αρμοδιοτήτων των θεματικών πολιτικών της ΕΕ και των πηγών χρηματοδότησής τους (συγκεκριμένα, των πολιτικών που αφορούν το περιβάλλον και την ενέργεια) και όσων θα πρέπει να στηρίζονται από πόρους της ΚΓΠ (ή των περιφερειακών ταμείων)·

58. διαπιστώνει ότι, αν και τα μέτρα για την ανάπτυξη της υπαίθρου εμπίπτουν στον δεύτερο πυλώνα της ΚΓΠ και αποτελούν συνεπώς μέτρο της αγροτικής πολιτικής, έχουν ταυτόχρονα πολλά κοινά σημεία με την πολιτική συνοχής. Επομένως είναι αναγκαίο να εναρμονιστούν οι στόχοι του 2ου πυλώνα της αγροτικής πολιτικής και της πολιτικής συνοχής κατά τον προγραμματισμό, ώστε να αποφευχθεί ο κίνδυνος επικαλύψεων ή «γκρίζων ζωνών», να αξιοποιηθούν συνέργειες και να επανέλθει η γεωργία στο επίκεντρο της αγροτικής πολιτικής. Επ'αυτού, απαιτείται να καταστούν ενιαίες οι διοικητικές ρυθμίσεις που διέπουν τα διάφορα ευρωπαϊκά ταμεία·

59. επαναλαμβάνει ότι υποστηρίζει την πρόταση για ένα κοινό στρατηγικό πλαίσιο που θα καλύπτει τα Διαρθρωτικά Ταμεία και τα λοιπά ταμεία εδαφικής ανάπτυξης όπως το ΕΓΤΑΑ και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας·

60. ζητεί να τηρηθεί ιδιαίτερα η επικουρική ευθύνη των περιφερειών κατά την διαμόρφωση του 2ου πυλώνα της γεωργικής πολιτικής, με μια ουσιαστική προσέγγιση πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, ώστε να λαμβάνεται υπόψη η ιδιαίτερη σημασία και εμπειρογνωμοσύνη των περιφερειών όσον αφορά την προσαρμογή των μέτρων στις ειδικές ανάγκες τους. Υπογραμμίζει σε αυτό το πλαίσιο την επικουρική προσέγγιση που περιέχεται στον 2ο πυλώνα, σύμφωνα με την οποία τα κράτη μέλη ή οι περιφέρειες αποφασίζουν με γνώμονα τις περιφερειακές ιδιαιτερότητες και με ίδια ευθύνη ποια μέτρα θα εφαρμόσουν·

61. εκτιμά, κατά συνέπεια, ότι η ανιούσα εφαρμογή της πολιτικής και των πόρων αγροτικής ανάπτυξης θα πρέπει πρωτίστως να επιτευχθεί μέσω ισχυρών συμπράξεων τοπικής ανάπτυξης·

62. δεδομένης της ταχείας γήρανσης των ενεργών ευρωπαίων γεωργών, θεωρεί ότι είναι άμεση ανάγκη να προβλεφθούν μέτρα για νέους γεωργούς με στόχο την προσέλκυση νέου εργατικού δυναμικού στον τομέα και να συμπληρωθούν τα μέτρα ενίσχυσης των νέων γεωργών που προβλέπονται προς το παρόν στον 2ο πυλώνα·

63. επίσης ζητά την πρόβλεψη ειδικών μέτρων για την υλοποίηση των προτάσεων που περιλαμβάνονται στο «Πακέτο Ποιότητας», όπως η ενθάρρυνση του εκσυγχρονισμού των γεωργικών επιχειρήσεων που παράγουν ποιοτικά προϊόντα και η ενίσχυση των επικοινωνιακών εκστρατειών προς τους καταναλωτές·

64. κρίνει απαραίτητο να μην περιορίζεται η παροχή γεωργικών συμβουλών σε θέματα πολλαπλής συμμόρφωσης, αλλά να επεκταθεί σε όλους τους σημαντικούς τομείς (τεχνικές παραγωγής, διαχείριση επιχειρήσεων, αντιμετώπιση νέων προκλήσεων, εισαγωγή καινοτομίας και θέματα διαχείρισης περιβάλλοντος, δράσεις για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής κ.α), και να συμπληρωθεί ο 2ος πυλώνας με κατάλληλα μέτρα για την ενίσχυση των υπηρεσιών παροχής συμβουλών. Η ενίσχυση αυτή θα πρέπει να επικεντρώνεται σε διαπιστευμένες υπηρεσίες παροχής συμβουλών. Στόχος πρέπει να είναι η διασφάλιση της πρόσβασης όλων των γεωργών της ΕΕ σε έγκυρες υπηρεσίες παροχής συμβουλών, είτε προσφέρονται από το κράτος, είτε από δημόσιους οργανισμούς ή ιδιωτικές επιχειρήσεις·

65. υπογραμμίζει την ιδιαίτερη σημασία της διαφοροποίησης για τις μικρές εκμεταλλεύσεις, τις εκμεταλλεύσεις σε μειονεκτικές περιοχές, σε υπερβόρειες περιοχές ιδιαίτερα αραιοκατοικημένες ή σε νησιωτικές, διασυνοριακές και ορεινές περιοχές, και ζητεί να προβλεφθούν μέτρα για να βελτιωθεί η ελκυστικότητα των περιοχών αυτών·

66. τονίζει με έμφαση τη σημασία της προσφοράς ευκαιριών για την απόκτηση προσόντων υψηλού επιπέδου στον τομέα της γεωργίας, ιδιαίτερα μετά την επαγγελματική κατάρτιση. Οι ταχείες μεταβολές που σημειώνονται στην γεωργία και στην παραγωγή τροφίμων, αλλά και σε όλους τους άλλους παρεμφερείς τομείς, καθιστούν αναγκαία τη δια βίου μάθηση·

67. στηρίζει τις προσπάθειες της Επιτροπής σχετικά με την ενίσχυση της συνεργασίας των γεωργών στα πλαίσια του 2ου πυλώνα της γεωργικής πολιτικής, ιδιαίτερα όσον αφορά την από κοινού χρήση των μέσων για την εμπορία των προϊόντων, την από κοινού οργάνωση της εργασίας ή την καταβολή κοινών προσπαθειών στην εκτροφή ζώων με στόχο τον περιορισμό του ανταγωνιστικού μειονεκτήματος που πλήττει τις μικρές εκμεταλλεύσεις·

68. τονίζει τη σημασία του 2ου πυλώνα της ΚΓΠ, ιδιαίτερα για τις εκμεταλλεύσεις σε μειονεκτούσες περιοχές και στηρίζει γι'αυτό την πρόταση της Επιτροπής να συνεχιστεί η παροχή της αντισταθμιστικής εισφοράς και στο μέλλον ως μέρος του προγράμματος ανάπτυξης της υπαίθρου. Προτείνει να διατηρηθούν τα υφιστάμενα περιθώρια ελιγμών και να αυξηθούν τα ανώτατα όρια ώστε να μπορούν να αντιμετωπισθούν ενδεχόμενες ανάγκες σε ορεινές περιοχές με ιδιαίτερα σοβαρά διαρθρωτικά προβλήματα και σε περιαστικές περιοχές με έντονα αστικοποιημένη ύπαιθρο. Προτείνει επίσης να στηριχθούν οι ευρωπαϊκές υπερβόρειες περιοχές που είναι ιδιαίτερα αραιοκατοικημένες και οι νησιωτικές, διασυνοριακές και ορεινές περιοχές μέσω μίας ειδικής δέσμης μέτρων όπως η συμβολή στο κόστος συλλογής του γάλακτος, ειδικά μέτρα για ορεινούς βοσκότοπους, η επιδότηση για την βιοποικιλότητα, καθώς και η αναγνώριση των προϊόντων των ορεινών περιοχών στο πλαίσιο της αναθεώρησης της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ποιότητα·

69. επισημαίνει ότι, σε πολλές ευρωπαϊκές περιφέρειες, η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας πρέπει αναγκαστικά να υποστηριχθεί με βελτίωση των γεωργικών υποδομών. Επίσης, τονίζει ότι οι καινοτομίες αποτελούν απαραίτητη προϋπόθεση για την προσαρμογή στην αλλαγή του κλίματος, την αύξηση της αποδοτικότητας των πόρων και τη βελτιστοποίηση της λειτουργικής διαχείρισης και πρέπει, επομένως, να ενισχυθούν περισσότερο·

70. υπενθυμίζει ότι η Επιτροπή επιδιώκει έναν ενιαίο ευρωπαϊκό επαναπροσδιορισμό των μειονεκτουσών ενδιάμεσων περιοχών και εκφράζει την ανησυχία της σχετικά με την εφαρμογή αυτής της αναθεώρησης. Έχει τη γνώμη ότι τα επιδιωκόμενα νέα κριτήρια πρέπει να είναι εύστοχα και να παρέχουν ταυτόχρονα επαρκή επικουρικότητα και περιθώρια ελιγμών για τα κράτη μέλη και τις περιφέρειες. Τονίζει ότι οι συνέπειες της νέας οριοθέτησης θα πρέπει οπωσδήποτε να αμβλυνθούν μέσω κατάλληλων μεταβατικών προθεσμιών·

71. τονίζει ότι οι προκλήσεις που θέτει η κλιματική αλλαγή και η ανάγκη βιώσιμης αγροτικής ανάπτυξης απαιτούν να ενισχυθεί και να γίνει πιο ευέλικτη η στήριξη των δράσεων με στόχο τη βιώσιμη χρήση των υδάτων στη γεωργία, τη μείωση της κατανάλωσής τους και της ρύπανσής τους, καθώς και τα μέτρα που προάγουν την τροφοδότηση του υδροφόρου ορίζοντα (π.χ διατήρηση αναβαθμίδων σε νησιά και ορεινές περιοχές, αύξηση της γονιμότητας του εδάφους) και μέτρα πρόληψης ζημιών και αποκατάστασης των γεωργικών υποδομών που καταστρέφονται από κλιματικές καταστροφές·

72. υπογραμμίζει τη σημασία των γεωργικών περιβαλλοντικών προγραμμάτων και ζητεί να διαθέτουν στο μέλλον όλα τα κράτη μέλη τουλάχιστον το 10 % του συνολικού γεωργικού προϋπολογισμού για γεωργικά περιβαλλοντικά προγράμματα ώστε να συμβάλουν ουσιαστικά στη βιωσιμότητα της γεωργίας και στην αναγνώριση των γεωργικών συστημάτων υψηλής φυσικής αξίας, τα οποία επιτρέπουν τη διατήρηση και την αποκατάσταση της βιοποικιλότητας των γεωργικών περιοχών και συμμετέχουν στην καλύτερη προστασία του ύδατος και του εδάφους·

73. επισημαίνει ότι πρέπει να επανεισαχθούν κίνητρα στα γεωργικά περιβαλλοντικά προγράμματα ώστε να αυξηθεί η αποδοχή τους από τους γεωργούς, καθώς επίσης και ότι πρέπει να αξιοποιηθούν οι εξωτερικές επιδράσεις που προκύπτουν από ορισμένες γεωργικές πρακτικές·

74. θεωρεί ότι η υλοποίηση των μέτρων του προγράμματος ανάπτυξης της υπαίθρου μπορεί να διευκολυνθεί σημαντικά, εάν προβλεφθεί η δυνατότητα συγχρηματοδότησης από τρίτους·

75. τονίζει ότι η ενεργός δασοκομία έχει ιδιαίτερη σημασία για την ασφάλεια πολλών αγροτικών, και κυρίως ορεινών περιοχών, αλλά επίσης για το τουριστικό ενδιαφέρον αυτών των περιοχών, και ότι οι περιφέρειες πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να ενισχύσουν την δασοκομία στα πλαίσια των προγραμμάτων ανάπτυξης της υπαίθρου·

76. υπογραμμίζει τη σημασία του προγράμματος LEADER για την ολοκληρωμένη ανάπτυξη αγροτικών περιοχών, κυρίως χάρη στην αρχή της προσέγγισης από τη βάση προς την κορυφή, που αποδείχθηκε ιδιαίτερα αποτελεσματική, και ενθαρρύνει την Επιτροπή να διατηρήσει και να ενισχύσει αυτήν την προσέγγιση. Στο πλαίσιο του LEADER πρέπει να βελτιωθούν οι δυνατότητες συντονισμού διαφόρων έργων που εντάσσονται σε τοπικά αναπτυξιακά σχέδια Ωστόσο, είναι απαραίτητο να καταστεί το πρόγραμμα LEADER στο μέλλον πιο ελαστικό και να δίνεται προτεραιότητα σε καινοτόμες προσεγγίσεις. Το ισχύον σύστημα διαμόρφωσης του προγράμματος ανάπτυξης της υπαίθρου κατά άξονες αποδείχθηκε ιδιαίτερα ανελαστικό. Επομένως είναι απαραίτητο να δοθούν στις τοπικές αρχές και τις περιφέρειες μεγαλύτερα περιθώρια ελιγμών ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν καλύτερα στις ανάγκες σε τοπικό επίπεδο. Είναι αναγκαίο να απλοποιηθεί η διαδικασία εφαρμογής του προγράμματος ανάπτυξης της υπαίθρου, κυρίως όσον αφορά το σύστημα υποβολής εκθέσεων·

77. φρονεί επίσης ότι η προσέγγιση LEADER θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί σε συνδυασμό με ένα πρότυπο συμπράξεων τοπικής ανάπτυξης που θα βασίζεται σε ανιούσες στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης με πολυτομεακές δράσεις, συνεργασία για την καινοτομία και δικτύωση·

78. θεωρεί ότι τα ανώτατα όρια για την ενίσχυση επενδύσεων σε επιχειρήσεις ειδών διατροφής πρέπει να προσαρμοστούν στις σημερινές διαθρωτικές εξελίξεις (αύξηση ή κατάργηση των ανώτατων ορίων για ΜΜΕ)·

79. τονίζει ότι οι δαπάνες για προγραμματισμό, εκτέλεση του προγράμματος, αξιολόγηση, έλεγχο και παρακολούθηση είναι πλέον υπερβολικά υψηλές και πρέπει να μειωθούν δραστικά.

Βρυξέλλες, 11 Μαΐου 2011

Η Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Mercedes BRESSO

III

(Προπαρασκευαστικές πράξεις)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

90Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΗΣ 11ΗΣ ΚΑΙ 12ΗΣ ΜΑΪΟΥ 2011

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Προς μια φιλόδοξη ευρωπαϊκή πολιτική για τα συστήματα ποιότητας των γεωργικών προϊόντων»

(2011/C 192/06)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

— φρονεί ότι η ποιότητα των γεωργικών προϊόντων της ΕΕ συνιστά σημαντική προστιθέμενη αξία της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής (ΚΓΠ) και ένα από τα κυριότερα πλεονεκτήματά της στις παγκόσμιες αγορές· εκτιμά, συνεπώς, ότι η πολιτική για την ποιότητα πρέπει να αποτελέσει έναν από τους μείζονες άξονες της ΚΓΠ μετά το 2013 και ζητά να θεσπιστούν, στα πλαίσια της μελλοντικής ΚΓΠ, κατάλληλα εργαλεία για την ενίσχυση, την προώθηση και τη στήριξη της ανάπτυξης συστημάτων ποιότητας·

— κρίνει ότι έχει ζωτική σημασία να διαφυλαχθεί μια ισόρροπη κατανομή της οικονομικής δραστηριότητας σε όλη την επικράτεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με βάση διαφοροποιημένα πρότυπα ανάπτυξης· η διαφοροποίηση εντός των αγορών είναι εκείνη που μπορεί να εξασφαλίσει στις λιγότερο ευνοημένες αγροτικές περιοχές τη διατήρηση της γεωργικής τους παραγωγής, χάρη στα συστήματα ποιότητας που ήδη υφίστανται και που είναι σημαντικό να ενισχυθούν και να αναπτυχθούν· η διαφοροποιημένη προσέγγιση των γεωργικών αγορών έχει εξόχως ιδιαίτερη αξία για τα προϊόντα ορεινής παραγωγής, καθώς και για τα τοπικά προϊόντα που διαθέτουν δυνατότητες ανάδειξης χάρη στα σύντομα δίκτυα διανομής·

— πιστεύει, συνεπώς, ότι η προστασία αυτή, με τη μορφή της ένδειξης «προϊόν ορεινής γεωργίας», θα συνέβαλε μακροχρόνια στην οικονομική ανάπτυξη, στη χωροταξική διαχείριση και στην προστασία του περιβάλλοντος·

— εκτιμά ότι η ανάπτυξη των τοπικών συστημάτων τροφίμων προϋποθέτει τη δημιουργία ενός διακριτικού σήματος, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, και την ανάπτυξη, στα πλαίσια του δεύτερου πυλώνα της ΚΓΠ, μηχανισμών που θα ενθαρρύνουν τους παραγωγούς να ενταχθούν σε μια τέτοια λογική και ζητά από την Επιτροπή να υποβάλει προτάσεις που θα συμπληρώσουν αναλόγως τον κανονισμό για τα συστήματα ποιότητας των γεωργικών προϊόντων της Ένωσης·

— πιστεύει ότι η οικονομική επιτυχία και η βιωσιμότητα των γεωργικών προϊόντων που αναδεικνύονται με ειδικά συστήματα ποιότητας συνδέεται άρρηκτα με τη διαχείριση της προσφοράς·

— στο ίδιο πνεύμα με προγενέστερες γνωμοδοτήσεις της, συνιστά να αποκλείονται οι γενετικώς τροποποιημένοι οργανισμοί (ΓΤΟ) βάσει των προδιαγραφών των επίσημων σημάτων ποιότητας·

— θεωρεί, συνεπώς, σκόπιμο να ενισχυθεί η διεθνής προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων.

Εισηγητής	ο κ. René SOUCHON (FR/PSE), Πρόεδρος του περιφερειακού συμβουλίου της Auvergne
Έγγραφο αναφοράς	Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα συστήματα ποιότητας των γεωργικών προϊόντων COM(2010) 733 τελικό

I. **ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ**

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

A. **Η πολιτική για την ποιότητα, θεμελιώδες συστατικό στοιχείο της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής και κύριο πλεονέκτημα των ευρωπαϊκών γεωργικών προϊόντων στις διεθνείς αγορές**

1. διαπιστώνει ότι τα πρότυπα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ασφάλεια και την ποιότητα των τροφίμων είναι από τα πλέον αυστηρά σε παγκόσμιο επίπεδο·

2. φρονεί ότι η ποιότητα των γεωργικών προϊόντων της ΕΕ συνιστά σημαντική προστιθέμενη αξία της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής (ΚΓΠ) και ένα από τα κυριότερα πλεονεκτήματά της στις παγκόσμιες αγορές·

3. υπενθυμίζει ότι τα συστήματα ποιότητας που προωθούνται συλλογικά αποτελούν αναπόσπαστο στοιχείο της πολιτισμικής, γεωργικής και γαστρονομικής παράδοσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα συγκεκριμένα συστήματα ποιότητας υπάγονται σε μια συλλογική κληρονομιά που είναι σημαντικό να προστατευθεί και να αναπτυχθεί περαιτέρω·

4. σημειώνει ότι η διαφοροποίηση μέσω της ποιότητας μεγιστοποιεί την προστιθέμενη αξία σε όλο το εύρος της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων, ενώ ανταποκρίνεται και σε ισχυρή απαίτηση των καταναλωτών και των παραγωγών της ΕΕ·

5. τονίζει ότι, σε μια συγκυρία κρίσης τιμών των γεωργικών πρώτων υλών, τα διαφοροποιημένης ποιότητας συστήματα διανομής έχουν σταθεροποιητική επίδραση σε τοπικό επίπεδο. Η οργάνωση διαφοροποιημένης ποιότητας συστημάτων διανομής συμβάλλει στην ανάπτυξη των επενδύσεων, της έρευνας και της καινοτομίας και στην εξασφάλιση δίκαιης ανακατανομής της προστιθέμενης αξίας εντός των συστημάτων προς όφελος των παραγωγών.·

6. εκτιμά, συνεπώς, ότι η πολιτική για την ποιότητα πρέπει να αποτελέσει έναν από τους μείζονες άξονες της ΚΓΠ μετά το 2013·

7. θεωρεί καθοριστικό και συνεπώς ζητά να συνεχίσει η ΚΓΠ, μετά το 2013, να κατέχει ενεργό ρόλο στην υποστήριξη υψηλών προδιαγραφών για τα ευρωπαϊκά γεωργικά προϊόντα·

8. πιστεύει ότι η οικονομική επιτυχία και η βιωσιμότητα των γεωργικών προϊόντων που αναδεικνύονται με ειδικά συστήματα ποιότητας συνδέεται άρρηκτα με τη διαχείριση της προσφοράς. Η δυσανάλογη αύξηση του όγκου των παραγόμενων προϊόντων, πέραν από τα συνήθη τμήματα της αγοράς στα οποία τα προϊόντα αυτά είναι αναδεδειγμένα, καταλήγει σε απαξίωση του προϊόντος. Η απαξίωση αυτή επισύρει πτώση των τιμών, που ενδέχεται να οδηγήσει απλούστατα στην εξαφάνιση του προϊόντος. Τα οικονομικά πρότυπα που χαρακτηρίζουν τα συστήματα ποιότητας παρουσιάζουν οικονομικό ενδιαφέρον, για τον μόνο λόγο ότι διαφοροποιούνται από το σύνηθες πρότυπο. Η γενίκευσή τους, και κατά συνέπεια η απαξίωσή τους, καταλήγει κατ' ανάγκη στην απερήμωση των πιο ευάλωτων εδαφών·

9. διαπιστώνει ότι οι υφιστάμενοι μηχανισμοί δεν παρέχουν δυνατότητες ικανοποιητικής σύνδεσης μεταξύ ευρωπαϊκών, εθνικών και περιφερειακών πόρων για συλλογικές δράσεις που διεξάγονται από ομάδες ή περιφέρειες. Τελικά, μόνον οι κύριες γεωγραφικές ενδείξεις αποδεικνύονται ικανές να κινητοποιήσουν την αναγκαία αυτοχρηματοδότηση που απαιτείται για τη στήριξη με ευρωπαϊκούς πόρους·

B. **Τα συστήματα ποιότητας, μείζων μηχανισμός χωροταξικής διαχείρισης και ανάπτυξης των αγροτικών περιοχών**

διαπιστώνει ότι:

10. τα συστήματα ποιότητας προσφέρουν σε πολλές γεωργικές περιοχές ένα μέσον ένταξης στην παγκοσμιοποίηση, χάρη στην αναγνώριση μιας ιδιαίτερης τεχνογνωσίας και στην προσφορά υψηλής ποιότητας στον καταναλωτή·

11. η διάσταση της χωροταξίας συνιστά καίριο και αναπόσπαστο συστατικό του προβληματισμού περί συστημάτων ποιότητας. Τα συστήματα αυτά συμβάλλουν άμεσα στον οικονομικό δυναμισμό των αγροτικών περιοχών όπου αναπτύσσονται·

12. οι αγροτικές περιοχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης παρουσιάζουν ετερογένεια και συναπαρτίζονται από πλήθος τόπων παραγωγής με πολύ διαφορετικά ιδιαίτερα χαρακτηριστικά. Επομένως, εμφανίζουν μεγάλη ποικιλία ως προς το αγρονομικό, εδαφολογικό και κλιματολογικό τους δυναμικό, την υλικοτεχνική υποδομή τους και τις συνθήκες που υφίστανται στην αγορά·

13. ενόψει της παγκοσμιοποίησης και στο σημερινό περιβάλλον διεθνούς ανταγωνισμού, στις λιγότερο ευνοημένες περιοχές πρέπει να διατίθενται μηχανισμοί, οι οποίοι να τους επιτρέπουν να αναπτύσσουν ιδιαίτερα πρότυπα και να επωφελούνται από μια διαφοροποίηση των γεωργικών τους προϊόντων εντός των αγορών, που να είναι εμφανής για τους καταναλωτές. Έχει, λοιπόν, ιδιαίτερη σημασία α) να διατηρηθούν τα ισχύοντα μέτρα για την αντιστάθμιση του ανταγωνιστικού μειονεκτήματος που υφίστανται οι λιγότερο ευνοημένες περιοχές και β) να έχουν πρόσβαση όλες οι αγροτικές περιοχές της Ένωσης σε μηχανισμούς ανάδειξης που θα διαφοροποιούν τα προϊόντα τους εντός της τοπικής, της ευρωπαϊκής και της διεθνούς αγοράς·

τονίζει ότι:

14. οι ιδιαίτερες και αυστηρότερες προδιαγραφές παραγωγής που χαρακτηρίζουν τα συστήματα ποιότητας επιφέρουν αύξηση του κόστους της παραγωγής και απαιτούν πρόσθετες προσπάθειες από τον παραγωγό. Ο καταναλωτής δέχεται να αμείβει την προσπάθεια αυτή με δίκαιες τιμές, ως αντάλλαγμα για ένα προϊόν που το θεωρεί καλύτερο ή/και τυπικό·

15. οι κανόνες του ανταγωνισμού που ισχύουν σήμερα ευνοούν τις περιοχές που είναι πιο προνομιούχες από άποψη κόστους παραγωγής. Αντιστρόφως, οι λιγότερο ευνοημένες περιοχές υφίστανται ένα μειονέκτημα με βάση την αρχή της ανταγωνιστικότητας μέσω του κόστους·

πιστεύει, επομένως, ότι:

16. έχει ζωτική σημασία να διαφυλαχθεί μια ισόρροπη κατανομή της οικονομικής δραστηριότητας σε όλη την επικράτεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με βάση διαφοροποιημένα πρότυπα ανάπτυξης·

17. η διαφοροποίηση εντός των αγορών είναι εκείνη που μπορεί να εξασφαλίσει στις λιγότερο ευνοημένες αγροτικές περιοχές τη διατήρηση της γεωργικής τους παραγωγής, χάρη στα συστήματα ποιότητας που ήδη υφίστανται και που είναι σημαντικό να ενισχυθούν και να αναπτυχθούν·

18. η διαφοροποιημένη προσέγγιση των γεωργικών αγορών έχει εξόχως ιδιαίτερη αξία για τα προϊόντα ορεινής παραγωγής, καθώς και για τα τοπικά προϊόντα που διαθέτουν δυνατότητες ανάδειξης χάρη στα σύντομα δίκτυα διανομής·

II. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Γ. Διαφύλαξη και προώθηση της ποιότητας στις διεθνείς συναλλαγές

19. τονίζει ότι η αναγνώριση των συστημάτων ποιότητας λαμβάνει καθοριστική σημασία στις διεθνείς εμπορικές συναλλαγές. Η αναγνώριση αυτή πρέπει να αντιμετωπίζεται με διαφορετική λογική από εκείνη που διέπει ένα εμπορικό σήμα. Η αρχή της ονομασίας προέλευσης συνιστά μια αρχή συλλογικής ιδιοκτησίας και κληρονομιάς που διαφέρει από την «ιδιωτικοποιημένη» ιδιοκτησία. Είναι, συνεπώς, σκόπιμο να ενισχυθεί η διεθνής προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων·

20. επαναλαμβάνει, επομένως, όπως και σε προηγούμενες γνωμοδοτήσεις της, τα αιτήματά της για ενίσχυση της αναγνώρισης των γεωγραφικών ενδείξεων και του διεθνούς νομικού πλαισίου που τις διέπει. Η ενίσχυση αυτή αναμένεται να οδηγήσει σε πραγματικά αποτελεσματική και διαρκή προστασία των συστημάτων ποιότητας σε διεθνές επίπεδο·

21. εκτιμά, ειδικότερα, ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να εντείνει τις προσπάθειές της για βελτίωση της προστασίας των γεωγραφικών ενδείξεων (προστατευόμενη ονομασία προέλευσης —ΠΟΠ— και προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη – ΠΓΕ) στα πλαίσια των διαπραγματεύσεων του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ) και της Παγκόσμιας Οργάνωσης Διανοητικής Ιδιοκτησίας (ΠΟΔΙ)·

22. συνιστά, ιδίως, τα εξής:

α. να επεκταθεί σε όλα τα γεωργικά προϊόντα η προστασία του άρθρου 23 της συμφωνίας για τις εμπορικές πτυχές των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας·

β. να δημιουργηθεί πολυμερές μητρώο γεωγραφικών ενδείξεων σε διεθνές επίπεδο·

γ. σύναψη διμερών συμφωνιών ΕΕ- ΤΧ για αμοιβαία αναγνώριση όλων των καταχωρισμένων ΠΟΠ και ΠΓΕ

23. εκφράζει, ωστόσο, την ανησυχία της για τους κινδύνους που απορρέουν από ορισμένες υπό διαπραγμάτευση διμερείς συμβάσεις σχετικά με την αμοιβαία αναγνώριση προϊόντων υπό γεωγραφική ένδειξη. Θα πρέπει να εξασφαλιστεί ότι η σύναψη των εν λόγω συμβάσεων δεν θα οδηγήσει στην είσοδο στην ευρωπαϊκή αγορά προϊόντων προερχόμενων από τρίτες χώρες που θα προστατεύονται από γεωγραφική ένδειξη, για τα οποία όμως το επίπεδο των προδιαγραφών ή των ελέγχων δεν θα είναι εναρμονισμένο με τα ευρωπαϊκά πρότυπα

24. συνιστά να προσδιοριστούν συγκεκριμένα μέτρα, ώστε να αποφευχθεί η εμπορία εντός της ΕΕ ή η εξαγωγή προϊόντων των οποίων η επισήμανση δεν είναι σύμφωνη με την νομοθεσία ποιότητας για τα αγροτικά προϊόντα της Ε.Ε

Δ. Διασαφήνιση και ενίσχυση του ορισμού των γεωγραφικών ενδείξεων

25. διερωτάται κατά πόσον είναι βάσιμη η τροποποίηση του ορισμού των ΠΟΠ και των ΠΓΕ, έτσι όπως προτείνεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο σχέδιο κανονισμού·

26. όσον αφορά τις ενδεχόμενες συνέπειες από την κατάργηση της αναφοράς στα στάδια επεξεργασίας και παρασκευής των προϊόντων, ζητά ρητώς από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εξασφαλίσει ότι η τροποποίηση αυτή δεν θα οδηγήσει σε μείωση της προστασίας ή σε καταχρηστική χρήση·

27. διερωτάται, επίσης, κατά πόσον είναι χρήσιμο να προβλεφθούν ειδικοί ορισμοί ανά τύπο προϊόντων και υπογραμμίζει ότι η συνεκτίμηση τυχόν ειδικών χαρακτηριστικών που αφορούν τα στάδια παραγωγής συγκεκριμένων τύπων προϊόντων δεν πρέπει να υπονομεύσει τον ενιαίο και συνεκτικό χαρακτήρα του συστήματος γεωγραφικών ενδείξεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο·

28. ζητά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να διασαφηνίσει τη διαδικασία που προτίθεται να ακολουθήσει για τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις και συνιστά την πρότερη διαβούλευση με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη·

Ε. **Προώθηση και διαφοροποίηση των ορεινών προϊόντων**

29. επισημαίνει ότι τα προϊόντα της ορεινής γεωργίας διαθέτουν χαρακτηριστική ταυτότητα, αναγνωρίσιμη από τους καταναλωτές ως αντιπροσωπευτική συστημάτων παραγωγής που στην πλειονότητά τους είναι εκτατικά ή/και παραδοσιακά. Τα προϊόντα αυτά συνιστούν δημόσιο αγαθό και αξία για την τοπική οικονομία·

30. υπενθυμίζει ότι οι ορεινές περιοχές αντιπροσωπεύουν το 40 % σχεδόν της ευρωπαϊκής επικράτειας υπό την ευρεία έννοια ([1]), το 18 % των νοικοκυριών στον γεωργικό τομέα και το 15 % των καλλιεργούμενων γαιών της Ένωσης ([2]). Επιπλέον, το μερίδιο των ορεινών περιοχών στην επικράτεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρόκειται να αυξηθεί με τη διεύρυνση ([3])·

31. φρονεί ότι η αναγνώριση των ορεινών προϊόντων και η ειδική σήμανσή τους αποτελεί μέρος μιας πολιτικής που θα πρέπει να ενταχθεί στην συνολική πολιτική ποιότητας των γεωργικών προϊόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, χωρίς καθυστέρηση και κατά τρόπο που να συνάδει με την αναγνώριση των ορεινών περιοχών εντός της κοινής γεωργικής πολιτικής·

32. πιστεύει ότι η ικανότητα των παραγωγών των ορεινών περιοχών να αναδεικνύουν όσο το δυνατόν καλύτερα τα προϊόντα τους μέσω των συστημάτων ποιότητας αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη διατήρηση της δραστηριότητάς τους, δεδομένου ότι το επίπεδο της παραγωγικότητάς τους είναι χαμηλότερο ([4]), από τις οποίες προκύπτουν άμεσα ποιοτικά οφέλη ([5]) για τους καταναλωτές.·

33. τονίζει ότι τα ορεινά προϊόντα παρουσιάζουν ιδιαιτερότητες λόγω του τόπου και των μεθόδων παραγωγής και μεταποίησης ([6])·

34. εκτιμά, επομένως, ότι η προστασία της ένδειξης «προϊόν ορεινής γεωργίας» θα μπορούσε να συμβάλει στην καλύτερη ανάδειξη και προστασία των ορεινών προϊόντων (συμπεριλαμβανομένων και των γεωργικών και των κτηνοτροφικών προϊόντων, καθώς και της επί τόπου μεταποίησής τους), και στη δημιουργία, σε όλα τα κράτη μέλη, ενός τμήματος της αγοράς αφιερωμένου στην ανάδειξη των προϊόντων αυτών, με σχετικά χαμηλό κόστος. Η ανάδειξη αυτή θα συνέβαλε στη διατήρηση και την ανάπτυξη των παραδόσεων, του πολιτισμού και της κληρονομιάς των ορεινών περιφερειών, ενισχύοντας την εδραίωση των κατά τόπους δομών παραγωγής και μεταποίησης·

35. πιστεύει, συνεπώς, ότι η προστασία αυτή, με τη μορφή της ένδειξης «προϊόν ορεινής γεωργίας», θα συνέβαλε μακροχρόνια στην οικονομική ανάπτυξη, στη χωροταξική διαχείριση και στην προστασία του περιβάλλοντος. Οι προκλήσεις αυτές έχουν ύψιστη σημασία σε περιοχές όπου η εγκατάλειψη της γης είναι συνώνυμο υποβάθμισης του περιβάλλοντος, ανάπτυξης του κινδύνου φυσικών καταστροφών, καθώς και αποδυνάμωσης του κοινωνικού, οικονομικού και πολιτιστικού ιστού·

36. επισημαίνει ότι δεν είναι εύκολο να δοθούν αριθμητικά στοιχεία σε ευρωπαϊκή κλίμακα σχετικά με την αγορά ορεινών προϊόντων, δεδομένου ότι ο όρος δεν έχει οριστεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Διαπιστώνεται, ωστόσο, ουσιαστική θετική επίδραση σε ορισμένους κλάδους παραγωγής, όταν προσφέρεται στους ενδιαφερόμενους φορείς η δυνατότητα ιδιαίτερης ανάδειξης. Ενδεικτικό παράδειγμα αποτελεί ο κλάδος των γαλακτοκομικών προϊόντων της οροσειράς του Massif Central στη Γαλλία ([7])·

37. υπενθυμίζει ότι έχει ήδη ταχθεί επανειλημμένως υπέρ της εισαγωγής προαιρετικών αποκλειστικών ενδείξεων για τα προϊόντα της ορεινής γεωργίας και επαναλαμβάνει στην παρούσα γνωμοδότηση το αίτημά της να ληφθούν άμεσα υπόψη τα ορεινά γεωργικά προϊόντα στα πλαίσια της προσεχούς πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ποιότητα·

38. υπογραμμίζει, επίσης, και πάλι, ότι οι περιφερειακές αρχές θα πρέπει να αναλάβουν σημαντικό ρόλο στον ορισμό των εν λόγω ενδείξεων «ορεινό» και στην υποστήριξη για τη δημιουργία των σχετικών κλάδων προϊόντων, στα πλαίσια μιας πολιτικής για την αγροτική ανάπτυξη σε εδαφικό επίπεδο·

([1]) «Mountain areas in Europe», μελέτη που διεξήγαγε η NORDRegio για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (DG REGIO, 2004).

([2]) «Peak performance: New insights into Mountain Farming in the European Union», έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, Δεκέμβριος 2009.

([3]) «Europe's ecological Backbone: recognising the true value of our mountains», Σεπτέμβριος 2010, ΕΕΑ nº 6/2010.

([4]) «Peak performance: New insights into Mountain Farming in the European Union», έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, Δεκέμβριος 2009: «productivity of mountain LFA farms is lower by 28 % as compared to non-mountainous LFAs and 40 % as compared to non-LFA areas».

([5]) «La composante milieu physique dans l'effet terroir pour la production fromagère: quelques réflexions à partir du cas des fromages des Alpes du Nord». Jean-Marcel Dorioz, Philippe Fleury,Jean-Baptiste Coulon, Bruno Martin. Περιβαλλοντικό δελτίο του Εθνικού Ινστιτούτου Αγρονομικής Έρευνας της Γαλλίας (INRA) αριθ.40, Ιούνιος 2000 http://www.inra.fr/dpenv/pdf/DoriozD27.pdf

([6]) «Produits agroalimentaires de montagne en Europe: résultats, conclusions et réalisations concrètes du projet», Νοέμβριος 2004, σ. 7 και 17.

([7]) Ένα νέο εμπορικό σήμα ορεινού γάλακτος που δημιουργήθηκε πρόσφατα αναμένεται να συμβάλει στην ανάδειξη τριών έως τεσσάρων εκατομμυρίων λίτρων γάλακτος κατανάλωσης, δηλ. του ενός τρίτου της παραγωγής του Massif Central: http://www.leprogres.fr/fr/region/la-haute-loire/haute-loire/article/3939334,183/Une-marque-Montagne-pour-le-lait-du-Massif-central.html. Παραδείγματα από την Ελβετία αποδεικνύουν ότι η προστιθέμενη αξία μπορεί να φθάσει έως και στο 30 % σε σύγκριση με το κοινό γάλα κατανάλωσης (περιοδικό *Montagna*, Ιούλιος 2010). Το ορεινό γάλα αντιπροσωπεύει το 11,5 % της παραγωγής γάλακτος στην Ευρώπη και μία στις πέντε ή έξι γαλακτοπαραγωγικές εκμεταλλεύσεις. Το κόστος της παραγωγής είναι ανώτερο κατά 12 % σε σύγκριση με την πεδινή παραγωγή, ενώ η αμοιβή της εργασίας είναι κατώτερη από 10 000 EUR/ΜΕΕ (ευρώ ανά μονάδα ετήσιας εργασίας). Οι ενισχύσεις αντισταθμίζουν μόνο σε ποσοστό 34 % τα μειονεκτήματα αυτά. βλ. «Le lait de montagne européen: un symbole menacé», Institut de l'élevage – CNIEL, Μάιος 2009, σ. 7.

ΣΤ. **Προώθηση των σύντομων δικτύων διανομής και της άμεσης πώλησης**

39. σύμφωνα και με τη γνωμοδότησή της για τα τοπικά συστήματα τροφίμων ([8]), πιστεύει ότι η προώθηση των μικρής εμβέλειας δικτύων διανομής και της άμεσης πώλησης έχει καθοριστική σημασία. Υπενθυμίζει ότι, στην ίδια αυτή γνωμοδότηση, η ΕτΠ όριζε τα «τοπικά συστήματα τροφίμων» ως συνδυασμό τεσσάρων παραγόντων: δίκτυο διανομής μικρής εμβέλειας· μικρή απόσταση μεταξύ του τόπου παραγωγής και του τόπου κατανάλωσης· συνεκτίμηση των στοιχείων της μεταφοράς, της διανομής, της επεξεργασίας των καταλοίπων, των ανανεώσιμων μορφών ενέργειας, της διάθεσης στην αγορά, της εμπορικής προώθησης και της διαχείρισης της ποιότητας· διαχείριση σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. Τονίζει ότι τα σύντομα δίκτυα διευκολύνουν την επανεγκατάσταση της τοπικής γεωργικής παραγωγής και την εδραίωσή της στον αρχικό της τόπο, καθώς διευκολύνουν την κατανάλωση των προϊόντων στην τοπική αγορά. Τα σύντομα δίκτυα ευνοούν την ισόρροπη κατανομή της γεωργικής δραστηριότητας στο σύνολο της επικράτειας της Ένωσης και έχουν θετικό αντίκτυπο στο περιβάλλον, υπό τον όρο ότι υπάρχει μέριμνα για την προσαρμογή της παραγωγής στη φυσική παραγωγική ικανότητα του εκάστοτε τόπου·

40. τονίζει, επίσης, το οικονομικό ενδιαφέρον που παρουσιάζουν τα σύντομα δίκτυα, καθώς επιτρέπουν σε ορισμένους παραγωγούς να διαμορφώσουν το εισόδημά τους επωφελούμενοι από τα περιθώρια κέρδους που συνεπάγονται τα μεγάλης εμβέλειας δίκτυα. Οι παραγωγοί αυτοί συνήθως δεν έχουν πολλές δυνατότητες να αντισταθούν στους κανόνες διαπραγμάτευσης και τους όρους εμπορευματοποίησης που επιβάλλουν οι αλυσίδες εφοδιασμού τροφίμων, όπου η εμπορική ισχύς εμφανίζει υπερβολική συγκέντρωση·

41. όσον αφορά την προώθηση των σύντομων δικτύων, διευκρινίζει τα εξής:

α. το ζητούμενο είναι κυρίως να προωθείται η εγγύτητα μεταξύ τόπου παραγωγής και τόπου κατανάλωσης των τροφίμων, μεταποιημένων ή όχι, και επομένως να ευνοούνται τα όσο το δυνατόν πιο σύντομα —από γεωγραφική άποψη— δίκτυα παραγωγής, μεταποίησης και εμπορίας. Η εγγύτητα αυτή συμβάλλει, συνεπώς, στον περιορισμό των περιττών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που προκαλούνται από τα υπερβολικά εκτεταμένα και υπερβολικά σύνθετα δίκτυα·

β. τα συστήματα άμεσης πώλησης των μικροπαραγωγών στις τοπικές αγορές είναι μέρος των σύντομων δικτύων και πρέπει να ενταχθούν πλήρως στη συνολική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα γεωργικά προϊόντα. Τα σύντομα δίκτυα επιτρέπουν την επανασύνδεση στενών σχέσεων μεταξύ παραγωγού και καταναλωτή. Εξασφαλίζουν, επίσης, τη δυνατότητα ευκολότερου εντοπισμού της προέλευσης των προϊόντων, γεγονός που καθησυχάζει τον καταναλωτή ως προς την προέλευση των προϊόντων που καταναλώνει·

γ. η λογική των σύντομων δικτύων δεν περιορίζεται στη μείωση του αριθμού των μεσαζόντων ανάμεσα στον παραγωγό και τον καταναλωτή. Καλείται, πρωτίστως, να προσδώσει δυναμισμό στην τοπική και περιφερειακή αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων. Τα σύντομα δίκτυα συμπεριλαμβάνουν τους παραγωγούς, τους μεταποιητές και τους διανομείς που είναι εγκατεστημένοι σε τοπικό επίπεδο και που συμβάλλουν όλοι, άμεσα ή έμμεσα, στον δυναμισμό των αγροτικών περιοχών·

δ. η λογική αυτή πρέπει κατ' ανάγκη να συνδυάζεται με την καλύτερη κατανομή της προστιθέμενης αξίας σε όλο το μήκος της αλυσίδας, προκειμένου κυρίως να μπορούν οι παραγωγοί να επωφελούνται και πάλι από το μερίδιο της προστιθέμενης αξίας που τους αναλογεί·

42. εκτιμά ότι η ανάπτυξη των τοπικών συστημάτων τροφίμων προϋποθέτει τη δημιουργία ενός διακριτικού σήματος, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, και την ανάπτυξη, στα πλαίσια του δεύτερου πυλώνα της ΚΓΠ, μηχανισμών που θα ενθαρρύνουν τους παραγωγούς να ενταχθούν σε μια τέτοια λογική·

43. ζητά, συνεπώς, από την Επιτροπή να υποβάλει προτάσεις με στόχο τη δημιουργία νέου λογότυπου και τον καθορισμό διακριτής ταυτότητας για τα τοπικά προϊόντα που διατίθενται στην αγορά στο πλαίσιο τοπικού συστήματος τροφίμων. Αυτά τα στοιχεία αναγνώρισης θα συμπληρώσουν τον κανονισμό για τα συστήματα ποιότητας των γεωργικών προϊόντων της Ένωσης

44. προτίθεται να υποστηρίξει αποφασιστικά τις πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την επέκταση της υποχρεωτικής σήμανσης σχετικά με τον τόπο της γεωργικής παραγωγής του προϊόντος και συμφωνεί με την ανάληψη αντίστοιχων πρωτοβουλιών για την επιβολή της υποχρεωτικής σήμανσης και στις υπηρεσίες εστίασης

45. επισημαίνει ότι το νέο αυτό σήμα θα μπορούσε επίσης να αποτελέσει λύση για χιλιάδες προϊόντα της τοπικής ευρωπαϊκής παράδοσης, για τα οποία η γεωγραφική ένδειξη δεν είναι η κατάλληλη επιλογή·

46. εξάλλου, επιθυμεί να επιστήσει την προσοχή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου στην ανάγκη να προβλεφθεί προσαρμογή των κανόνων περί δημοσίων συμβάσεων, κατά τρόπο που να διευκολύνεται η αγορά τοπικών γεωργικών προϊόντων. Επί του προκειμένου, το άρθρο 26 της οδηγίας 2004/18/ΕΚ αναφέρεται στη δυνατότητα της αναθέτουσας αρχής να περιλαμβάνει στη συγγραφή υποχρεώσεων κοινωνικά και περιβαλλοντικά κριτήρια·

47. ζητά να τροποποιηθεί το άρθρο 53 της οδηγίας 2004/18/ΕΚ, ώστε να προβλέπεται ρητώς ο συνυπολογισμός κριτηρίων εγγύτητας ή/και κριτήρια μείωσης των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (CO_2) που προκαλούνται από τη μεταφορά των εμπορευμάτων·

48. τέλος, υπογραμμίζει ότι οι περιφερειακές αρχές θα μπορούσαν να είναι οι διαχειριστές του νέου σήματος «σύντομο δίκτυο» που αναφέρεται παραπάνω, δεδομένου ότι είναι σε θέση να αξιολογούν τα τοπικά και πολιτισμικά χαρακτηριστικά των προϊόντων. Οι περιφερειακές αρχές συνιστούν επίσης εταίρο προτεραιότητας για την προώθηση των προϊόντων αυτών, συμπληρωματικά προς τα ευρωπαϊκά Ταμεία·

([8]) Διερευνητική γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών «Τοπικά συστήματα τροφίμων». Υιοθετήθηκε από την Ολομέλεια στις 27 Ιανουαρίου 2011. Εισηγήτρια: η κ. Lenie Dwarshuis-Van De Beek (NL/ALDE), μέλος του εκτελεστικού συμβουλίου της επαρχίας της Νότιας Ολλανδίας.

Ζ. **Προώθηση και περαιτέρω ανάπτυξη των εγγυημένων ειδικών παραδοσιακών προϊόντων**

49. επισημαίνει ότι το σύστημα των εγγυημένων ειδικών παραδοσιακών προϊόντων συμβάλλει στη διαφύλαξη, ή ακόμη και την ανάπτυξη, ορισμένων παραδοσιακών γεωργικών προϊόντων διατροφής. Στα εγγυημένα ειδικά παραδοσιακά προϊόντα, το μεγαλύτερο μερίδιο της αξίας οφείλεται στον παραγωγό, σε αντίθεση με την συντριπτική πλειονότητα των σημερινών βιομηχανοποιημένων τροφίμων. Τα προϊόντα αυτά συντείνουν, λοιπόν, στην εξασφάλιση ποικιλίας στην προσφορά τροφίμων, καθώς και στην προώθηση του πλούτου της ευρωπαϊκής γαστρονομικής κληρονομιάς·

50. εκτιμά ότι θα ήταν χρήσιμο να διενεργηθεί καταγραφή, σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, του συνόλου των προϊόντων που συναπαρτίζουν την ευρωπαϊκή παραδοσιακή μαγειρική. Θα μπορούσε, έτσι, να συγκροτηθεί μια βάση για την ενδεχόμενη αναγνώρισή τους ως εγγυημένων ειδικών παραδοσιακών προϊόντων. Πρόκειται, εξάλλου, για διαδικασία που συνάδει με τη διεθνούς κλίμακας πρωτοβουλία της UNESCO, ενώ θα συνέτεινε στη γενίκευση κάποιων ανάλογων πρωτοβουλιών που έχουν δρομολογήσει διάφορα κράτη μέλη·

Η. **Αποκλεισμός των γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών από τα προϊόντα ποιότητας**

51. στο ίδιο πνεύμα με προγενέστερες γνωμοδοτήσεις της, συνιστά να αποκλείονται οι γενετικώς τροποποιημένοι οργανισμοί (ΓΤΟ) βάσει των προδιαγραφών των επίσημων σημάτων ποιότητας. Ο αποκλεισμός αυτός θα μπορούσε να εφαρμοστεί προοδευτικά στα κράτη μέλη, εντός λογικής προθεσμίας μιας πενταετίας κατ' ανώτατο όριο, ώστε να μπορούν οι παραγωγοί να λάβουν τα αναγκαία τεχνικά μέτρα. Το χρονικό αυτό διάστημα θα μπορούσε να αξιοποιηθεί για τη σύσταση των εναλλακτικών δικτύων εφοδιασμού που θα επιτρέπουν την αντικατάσταση των ΓΤΟ ως πρώτων υλών, κυρίως όσον αφορά τις ζωοτροφές·

52. θεωρεί καθοριστική τη ρητή απαγόρευση της χρήσης ΓΤΟ σε όλα τα στάδια παρασκευής προϊόντων υπό επίσημο σήμα ποιότητας. Η απαγόρευση αυτή θα εγγυάται τη μακροχρόνια επιβίωση των παραδοσιακών μεθόδων παραγωγής και των διακριτικών χαρακτηριστικών στα συστήματα ποιότητας·

53. φρονεί, επιπλέον, ότι η απαγόρευση των ΓΤΟ βάσει των προδιαγραφών συνιστά, βραχυπρόθεσμα, απαραίτητη προϋπόθεση για την εξασφάλιση της διαφάνειας και της αξιοπιστίας των συστημάτων ποιότητας ενώπιον των καταναλωτών·

54. τονίζει ότι η τροποποίηση των προδιαγραφών των επίσημων σημάτων ποιότητας καθίσταται ολοένα και πιο επείγουσα, καθώς αναπτύσσονται ιδιωτικές πρωτοβουλίες, εκτός προϊόντων ποιότητας, που εγγυώνται προϊόντα «χωρίς ΓΤΟ»·

55. τονίζει, επίσης, ότι η ανάπτυξη μιας αγοράς προϊόντων εγγυημένων «χωρίς ΓΤΟ» για τα προϊόντα υπό επίσημο σήμα ποιότητας αντιπροσωπεύει ευκαιρία για τους παραγωγούς, δεδομένου ότι η ζήτηση των Ευρωπαίων καταναλωτών στον τομέα αυτόν είναι ιδιαίτερα έντονη·

56. πιστεύει ότι τα προϊόντα υπό επίσημο σήμα ποιότητας, εγγυημένα «χωρίς ΓΤΟ», καθώς και τα προϊόντα βιολογικής καλλιέργειας, μπορούν να αναδειχθούν πλήρως ενώπιον των καταναλωτών. Η ανάδειξη αυτή θα εξασφαλίσει, εκ των πραγμάτων, την καλύτερη εμπορευματοποίησή τους μακροπρόθεσμα, γεγονός που θα αντισταθμίζει το τυχόν πρόσθετο κόστος που θα βαρύνει βραχυπρόθεσμα τους παραγωγούς·

57. επισημαίνει ότι ο αποκλεισμός των ΓΤΟ από τα προϊόντα υπό επίσημο σήμα ποιότητας θα πρέπει να συνοδεύεται από μια επιθετική στρατηγική σε θέματα παραγωγής και προμήθειας φυτικών πρωτεϊνών χωρίς ΓΤΟ σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης. Από την άποψη αυτή, συνιστά σημαντική ευκαιρία για την ανάπτυξη των πρωτεϊνούχων φυτών στην Ευρώπη, η καλλιέργεια των οποίων παρουσιάζει ευρέως αναγνωρισμένα αγρονομικά και οικολογικά πλεονεκτήματα. Η πολιτική της ανάπτυξης κλάδων πρωτεϊνούχων προϊόντων χωρίς ΓΤΟ πρέπει να εφαρμοστεί μέσα στα πλαίσια της ΚΓΠ, με τη θέσπιση ειδικών γεωργικών-περιβαλλοντικών ενισχύσεων

58. ως εκ τούτου συνιστά να διενεργηθεί μελέτη για την ανάπτυξη καλλιεργειών χωρίς ΓΤΟ πλούσιων σε πρωτεΐνες (μπιζέλια, φούλια) που φαίνεται να αποτελούν τις καλύτερες πηγές ([9]) για την παραγωγή πρωτεϊνών χωρίς ΓΤΟ.

59. εκτιμά ότι το πρόσθετο κόστος που θα προκύψει από τον αποκλεισμό των ΓΤΟ από τις προδιαγραφές όλων των προϊόντων με επίσημο σήμα ποιότητας μπορεί να ελαχιστοποιηθεί μέσω μιας σταδιακής εφαρμογής σε πέντε χρόνια, ότι αυτό το πρόσθετο κόστος, εφόσον μετακυλιθεί στο σύνολο της αλυσίδας εφοδιασμού, θα είναι ελάχιστο για τον καταναλωτή (της τάξης μερικών λεπτών του ευρώ ανά χιλιόγραμμο) ([10]) και τέλος, ότι τα περιβαλλοντικά οφέλη που προκύπτουν από τις καλλιέργειες πλούσιες σε φυτικές πρωτεΐνες χωρίς ΓΤΟ θα αντισταθμίσουν μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα το σύνολο αυτού του πρόσθετου κόστους ([11])

60. υπογραμμίζει την ανάγκη για επισήμανση των ποιοτικών προϊόντων που προκύπτουν από τη χρήση πρώτων υλών (κρέας, αυγά, γάλα, κλπ.) οι οποίες με τη σειρά τους προέρχονται από μεταποίηση ζωοτροφών με ΓΤΟ, προκειμένου να αποφευχθεί η δημιουργία μιας μορφής αθέμιτου ανταγωνισμού μεταξύ της εσωτερικής παραγωγής χωρίς ΓΤΟ και της διεθνούς παραγωγής, που αντίθετα τους χρησιμοποιεί.

([9]) Επί του παρόντος, αυτά τα δύο προϊόντα παράγονται κυρίως στη Γαλλία (μπιζέλια) και στο Ηνωμένο Βασίλειο (φούλια).

([10]) Milanesi J: Quel avenir pour les filières animales «sans OGM» en France? Illustration par le poulet Label Rouge. 3ο συνέδριο για την έρευνα στις κοινωνικές επιστήμες. INRA SFER CIRAD, 9, 10 και 11 Δεκεμβρίου 2009 – Montpellier, Γαλλία. http://www.sfer.asso.fr/content/download/2981/27271/version/1/file/B3+-+Milanesi.pdf

([11]) «La relance des légumineuses dans le cadre d'un plan protéines: quels bénéfices environnementaux?» Επιτροπή της γαλλικής κυβέρνησης για τη βιώσιμη ανάπτυξη, Γαλλία, 2009. http://www.developpement-durable.gouv.fr/IMG/pdf/E_D15.pdf

Θ. **Έλεγχος της παραγωγής**

61. εκτιμά ότι η ρύθμιση και ο έλεγχος της προσφοράς γεωργικών ποιοτικών προϊόντων συνιστούν μείζονα πρόκληση της γεωργικής πολιτικής ([12]) και ότι τα συστήματα ποιότητας, παρότι δεν υπακούουν στους κανόνες λειτουργίας των τυποποιημένων αγορών, είναι ωστόσο εξίσου εκτεθειμένα στις αστάθμητες διακυμάνσεις των αγορών·

62. πιστεύει ότι η ανάπτυξη και η διατήρηση των συστημάτων ποιότητας είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με μια συντονισμένη πολιτική ελέγχου της προσφοράς. Η άνοδος της παραγωγικότητας ή/και των παραγόμενων ποσοτήτων σε μια δεδομένη περιοχή δεν συνάδει, τις περισσότερες φορές, με τον σεβασμό του περιβάλλοντος και τη διατήρηση της ποιότητας και των χαρακτηριστικών του προϊόντος·

63. πιστεύει, επίσης, ότι χωρίς έλεγχο της παραγωγής, η ανεξέλεγκτη ανάπτυξη των προς πώληση ποσοτήτων οδηγεί ενίοτε σε σημαντική πτώση των τιμών που καταβάλλονται στον παραγωγό, υπονομεύοντας έτσι το ενδιαφέρον που παρουσιάζουν τα συγκεκριμένα προϊόντα για τους ενδιαφερόμενους παραγωγούς. Επιπλέον, στις περιοχές με φυσικά μειονεκτήματα, οι παραγωγοί δεν μπορούν να αντισταθμίσουν την πτώση των τιμών των ποιοτικών προϊόντων αυξάνοντας τις πωλήσεις και, δεδομένου ότι δεν μπορούν να προσαρμοστούν, θα εξαφανιστούν

64. ως εκ τούτου, εκτιμά ότι τα συστήματα ποιότητας στον γεωργικό τομέα πρέπει να υπερβούν τον ανταγωνισμό μόνο σε επίπεδο τιμών και ότι η διατήρηση ενός συστήματος ποιότητας δεν μπορεί να βασίζεται στην αύξηση των πωλήσεων αλλά πρέπει αντίθετα να βασίζεται στην εγγενή ποιότητα των προϊόντων, η οποία δικαιολογεί μια υψηλότερη τιμή την οποία δέχεται να πληρώσει ο καταναλωτής.·

65. ζητά, επομένως, όπως και σε προηγούμενες γνωμοδοτήσεις της, τη σύσταση μηχανισμών ελέγχου της παραγωγής για τα διαφοροποιημένης ποιότητας δίκτυα και καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προτείνει ειδικούς μηχανισμούς διαχείρισης για τις συγκεκριμένες αγορές·

I. **Βελτίωση της ενημέρωσης και στήριξη της ανάπτυξης των συστημάτων ποιότητας**

66. πιστεύει ότι ο καταναλωτής κατέχει κι αυτός ρόλο ενεργού παράγοντα στην επανεγκατάσταση και την εδραίωση της τοπικής γεωργικής παραγωγής, δεδομένου ότι αυτός είναι που εξασφαλίζει την αμοιβή της·

67. εκτιμά ότι, για να μπορεί ο καταναλωτής να απολαμβάνει ενεργά τα πλεονεκτήματα που προσφέρουν τα συστήματα ποιότητας, είναι σημαντικό να βελτιωθεί η ενημέρωση σχετικά με τις συνθήκες παραγωγής. Πρέπει να δοθούν στον καταναλωτή τα αναγκαία μέσα ώστε να αναγνωρίζει τους τέσσερις επίσημους ευρωπαϊκούς λογότυπους και να τους διακρίνει από τα ιδιωτικά εμπορικά σήματα που συνδέονται με γεωγραφικές ονομασίες·

68. φρονεί ότι πρέπει να γενικευτεί η χρήση των γραφικών συμβόλων που έχουν θεσπίσει το Συμβούλιο ή η Επιτροπή για την σήμανση ποιοτικών γεωργικών προϊόντων, καθώς και ότι είναι απαραίτητο να ενημερώνονται καλύτερα οι καταναλωτές σχετικά με το περιεχόμενο και την σημασία αυτών των συμβόλων·

69. ζητά να θεσπιστούν, στα πλαίσια της μελλοντικής ΚΓΠ, κατάλληλα εργαλεία για την ενίσχυση, την προώθηση και τη στήριξη της ανάπτυξης συστημάτων ποιότητας·

70. ειδικότερα, απαιτεί να θεσπιστούν μέτρα, στα πλαίσια του δεύτερου πυλώνα της ΚΓΠ, για τη βελτίωση ή την αντικατάσταση των υφιστάμενων μέτρων του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) που αφορούν την στήριξη και προώθηση των συστημάτων ποιότητας, και συνιστά τα εξής:

α. καλύτερο συνυπολογισμό των δεσμεύσεων των παραγωγών για τα προϊόντα ποιότητας·

β. πληρέστερες ενισχύσεις προς τις ομάδες παραγωγών για τα διάφορα στάδια της πιστοποίησης, του ελέγχου, της προώθησης ή ακόμη των προκαταρκτικών μελετών·

γ. δυνατότητα χρηματοδότησης των ΠΟΠ και ΠΓΕ υπό μεταβατική προστασία·

δ. δυνατότητα χρηματοδότησης των συλλογικών δράσεων που διεξάγονται από περισσότερες της μίας ΠΟΠ ή ΠΓΕ και δυνατότητα επιλεξιμότητας για εθνική και περιφερειακή συγχρηματοδότηση·

ΙΑ. **Απλούστευση και βελτίωση της εφαρμογής της πολιτικής για την ποιότητα**

71. υπενθυμίζει ότι η δράση της ΕΕ στον τομέα της ποιότητας των γεωργικών προϊόντων είναι αναγκαία για την εξασφάλιση της αποτελεσματικής προστασίας των προϊόντων αυτών και της αξιόπιστης πληροφόρησης των καταναλωτών·

72. χαιρετίζει τις προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για εκσυγχρονισμό των κανόνων και περιορισμό του διοικητικού φόρτου που βαρύνει τους παραγωγούς, ιδιαίτερα όσον αφορά την καταχώριση των προϊόντων·

([12]) Giraud-Héraud Eric, Soler Louis-Georges. Quelle légitimité à des mécanismes de régulation de l'offre dans les appellations d'origine protégée? Στο «Économie rurale» αριθμός 277-278 σελ. 123-134 (2003). http://www.persee.fr/web/revues/home/prescript/artide/ecoru_0013-0559_2003_num_277_1_5441

73. χαιρετίζει, επίσης, το γεγονός ότι αναγνωρίζεται ο ρόλος και οι ευθύνες των ομάδων παραγωγών όσον αφορά τη διαχείριση των γεωγραφικών ενδείξεων·

74. επικροτεί την πρόταση της Επιτροπής για απλούστευση και καλύτερη στοχοθέτηση του συστήματος που διέπει τα εγγυημένα ειδικά παραδοσιακά προϊόντα.

Βρυξέλλες, 12 Μαΐου 2011

Η Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Mercedes BRESSO

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Δέσμη μέτρων για τον τομέα του γάλακτος»

(2011/C 192/07)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ:

— υπογραμμίζει ότι ο γαλακτοκομικός τομέας έχει μεγάλη σημασία στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Σε πολλά κράτη μέλη και σε πολυάριθμες περιφέρειες, η παραγωγή γάλακτος αποτελεί σημαντικό πυλώνα της τοπικής οικονομίας και της γεωργικής προστιθέμενης αξίας· επιτελεί σημαντικές περιβαλλοντικές λειτουργίες, επηρεάζει μόνιμα το καλλιεργημένο τοπίο και συμβάλλει σημαντικά στην απασχόληση στις αγροτικές περιφέρειες·

— κρίνει ότι κατά τη διαδικασία των μεταρρυθμίσεων πρέπει να ληφθούν υπόψη οι περιφερειακές και διαρθρωτικές διαφορές που χαρακτηρίζουν την εκτροφή ζώων γαλακτοπαραγωγής και τις γαλακτοκομικές επιχειρήσεις. Σε πολλές περιφέρειες το γάλα παράγεται επί τω πλείστον σε μικρές και μεσαίες οικογενειακές επιχειρήσεις. Σε ορισμένες περιφέρειες κυριαρχούν για ιστορικούς λόγους μεγάλες γεωργικές επιχειρήσεις στον τομέα της παραγωγής γάλακτος. Επομένως, οι μεταρρυθμίσεις στον τομέα του γάλακτος δεν πρέπει να απειλήσουν καμία από αυτές τις επιχειρηματικές διαρθρώσεις και δη όσες συνεισφέρουν στη βιώσιμη ανάπτυξη·

— στηρίζει την πρωτοβουλία της Επιτροπής της ΕΕ να εισαγάγει ορισμένους ενιαίους κανόνες για την οργάνωση των γαλακτοπαραγωγών στην ΕΕ ώστε οι γαλακτοπαραγωγοί να έχουν σε όλες τις περιφέρειες - ακόμη και σε διασυνοριακό επίπεδο - τη δυνατότητα να συγκροτούν ενώσεις·

— θεωρεί επομένως εύλογο να διατηρηθεί και στο μέλλον η δυνατότητα των κρατών μελών να αναγνωρίζουν τις οργανώσεις παραγωγών και τις ενώσεις τους στον τομέα του γάλακτος με βάση την εθνική νομοθεσία και σύμφωνα με ορισμένους κανόνες του δικαίου της Ένωσης·

— επιδοκιμάζει την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να επιτραπεί η σύσταση κλαδικών οργανώσεων στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων προκειμένου να δοθούν ουσιαστικά κίνητρα στην έρευνα και στην ανάπτυξη, στην προαγωγή μιας περιβαλλοντικά ορθής παραγωγής και ενίσχυσης της εμπορίας·

— διαπιστώνει ότι η ύπαρξη μελλοντοστραφούς ευρωπαϊκής γαλακτοκομικής παραγωγής προϋποθέτει ένα αξιόπιστο και ισχυρό δίκτυο ασφαλείας, ικανό να αντιδρά άμεσα και αποτελεσματικά σε έκτακτες μεταβολές της αγοράς και των τιμών.

Εισηγήτρια	η κ. Emilia MÜLLER (DE/EVP), Υπουργός για ομοσπονδιακά και ευρωπαϊκά θέματα του ομοσπονδιακού κρατιδίου της Βαυαρίας
Κείμενα αναφοράς	Έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο - Εξέλιξη της κατάστασης της αγοράς και οι επακόλουθοι όροι της ομαλής σταδιακής κατάργησης του συστήματος γαλακτοκομικών ποσοστώσεων COM (2010) 727 τελικό Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 (ενιαίος κανονισμός ΚΟΑ) όσον αφορά τις συμβατικές σχέσεις στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων. COM (2010) 728 τελικό

I. **ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ:

Πολιτική εξέλιξη και περιφερειακός αντίκτυπος του τομέα του γάλακτος

1. επισημαίνει ότι ο τομέας του γάλακτος υπόκειται σε μία από τις ριζικότερες διαδικασίες ελευθέρωσης της αγοράς στην ΕΕ. Η μείωση του ύψους των εσωτερικών ενισχύσεων, η αποδέσμευση των άμεσων πληρωμών από την πριμοδότηση γαλακτοπαραγωγής, η σταδιακή κατάργηση της εξωτερικής προστασίας, καθώς και η προγραμματισμένη κατάργηση του συστήματος ποσοστώσεων του γάλακτος το 2015, αποτελούν μεγάλες προκλήσεις για τους γαλακτοπαραγωγούς αλλά και για τα γαλακτοκομεία·

2. πιστεύει ότι η ελευθέρωση της αγοράς γάλακτος θα προκαλέσει μεγαλύτερη αστάθεια των τιμών και συνεπώς μεγαλύτερη ανασφάλεια όσον αφορά τον επιχειρηματικό προγραμματισμό των παραγωγών γάλακτος·

3. τονίζει την ανάγκη να περιοριστεί η κερδοσκοπία στις παγκόσμιες αγορές γεωργικών προϊόντων και υπογραμμίζει τον ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει σε αυτό το πλαίσιο η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα του εξωτερικού εμπορίου. Υπενθυμίζει ότι η νέα ΚΓΠ πρέπει να βασίζεται στην αρχή της επισιτιστικής ανεξαρτησίας και ότι το ζήτημα του ανοίγματος της ευρωπαϊκής αγοράς σε εισαγωγές φθηνότερων προϊόντων πρέπει να συνδεθεί με τις συζητήσεις σχετικά με τις προτάσεις για τη ρύθμιση της ευρωπαϊκής αγοράς·

4. υποθέτει όμως ότι, από την άλλη πλευρά, το άνοιγμα των αγορών και η ελευθέρωση των ποσοτήτων παραγωγής προσφέρουν δυνατότητες για καλύτερη ανταπόκριση στα μηνύματα που προέρχονται από την αγορά και την καλύτερη αξιοποίηση των δυνατοτήτων της υφιστάμενης ζήτησης·

5. υπογραμμίζει ότι η γαλακτοκομική παραγωγή έχει μεγάλη σημασία στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Σε πολλά κράτη μέλη και σε πολυάριθμες περιφέρειες, η παραγωγή γάλακτος αποτελεί σημαντικό πυλώνα της τοπικής οικονομίας και της γεωργικής προστιθέμενης αξίας· επιτελεί σημαντικές περιβαλλοντικές λειτουργίες, επηρεάζει μόνιμα το καλλιεργημένο τοπίο και συμβάλλει σημαντικά στην απασχόληση στις αγροτικές περιφέρειες·

6. υπογραμμίζει ότι η απελευθέρωση της αγοράς γάλακτος δεν πρέπει να οδηγεί σε υποβάθμιση της επισιτιστικής ασφάλειας στην εσωτερική αγορά ή σε ατεκμηρίωτες αλλαγές στις υφιστάμενες προτιμήσεις των καταναλωτών. Επίσης δεν πρέπει να οδηγεί σε νέες στρεβλώσεις στην παραγωγή και την κατανάλωση στην αγορά εντός και μεταξύ των κρατών μελών, μεταξύ Βορρά και Νότου, Ανατολής και Δύσης καθώς και ως προς τρίτες χώρες·

7. κρίνει ότι κατά τη διαδικασία των μεταρρυθμίσεων πρέπει να ληφθούν υπόψη οι περιφερειακές και διαρθρωτικές διαφορές που χαρακτηρίζουν την εκτροφή ζώων γαλακτοπαραγωγής και τις γαλακτοκομικές επιχειρήσεις. Σε πολλές περιφέρειες το γάλα παράγεται επί τω πλείστον σε μικρές και μεσαίες οικογενειακές επιχειρήσεις, ενώ σε άλλες κυριαρχούν μεγάλες γεωργικές επιχειρήσεις στον τομέα της παραγωγής γάλακτος. Επομένως, οι μεταρρυθμίσεις στον τομέα του γάλακτος δεν πρέπει να απειλήσουν αυτές τις διαρθρώσεις, ιδιαίτερα δε όσες από αυτές συμβάλλουν στη βιώσιμη ανάπτυξη·

8. υποστηρίζει ότι η ετερογένεια της διάθρωσης των γαλακτοκομικών επιχειρήσεων πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη, διότι λόγω του ευρέος φάσματος παραδοσιακών τοπικών προϊόντων έως και καινοτόμων προϊόντων στην αγορά που παράγουν, έχουν ιδιαίτερη σημασία για τον εφοδιασμό σε εξαιρετικής ποιότητας, ασφαλή και υγιεινά γαλακτοκομικά προϊόντα στην Ευρωπαϊκή Ένωση·

9. αναμένει ότι με την λήξη της ρύθμισης για τις ποσοστώσεις γάλακτος θα προκύψει μια εντονότερη μετατόπιση της γαλακτοκομικής παραγωγής προς πιο ευνοϊκούς τόπους εγκατάστασης, γεγονός που θα θέσει μεγάλες προκλήσεις για τις ενδιαφερόμενες περιφέρειες·

10. επισημαίνει ότι τόσο στην παραγωγή όσο και στην μεταποίηση γάλακτος, που συνεπάγονται υψηλό κόστος επενδύσεων και χαρακτηρίζονται από διαδικασίες παραγωγής και επεξεργασίας με υψηλή ένταση εργασίας και, κατά συνέπεια, από μακρύ κύκλο παραγωγής, απαιτείται ασφάλεια επιχειρηματικού προγραμματισμού·

11. τονίζει ότι αν και οι παραγωγοί γάλακτος παρατηρούν πιο προσεκτικά τα μηνύματα της αγοράς και προσαρμόζουν ανάλογα τις επιχειρήσεις τους, πρέπει να καταβάλλουν ακόμη μεγάλες προσπάθειες για να επιβιώσουν σε μια ελευθερωμένη αγορά γάλακτος·

12. με δεδομένα τα διατροφικά οφέλη, παροτρύνει την ΕΕ και τις αρχές στα κράτη μέλη να προωθήσουν ενεργά το ευρωπαϊκό πρόγραμμα διανομής γάλακτος στα σχολεία, προκειμένου να ενθαρρύνουν την καλλιέργεια των υγιών διατροφικών συνηθειών στα παιδιά·

Προκλήσεις σε μία ελευθερωμένη αγορά γάλακτος

13. προσδοκά ότι θα υπάρξει ένα σύνολο μεταρρυθμίσεων που θα εξορθολογήσουν την αγορά του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων και θα διαμορφώσουν ένα περιβάλλον διαφάνειας με κοινά αποδεκτούς κανόνες από ισότιμους παράγοντες της αγοράς·

14. θεωρεί ότι η αυξανόμενη αστάθεια των τιμών αποτελεί μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις για την παραγωγή γάλακτος στις περιφέρειες. Η εξασφάλιση ρευστότητας και η επιτυχής αντιμετώπιση κρίσεων της αγοράς έχει καθοριστική σημασία για τους παραγωγούς γάλακτος λόγω του συνεχούς χαρακτήρα και του εκτενούς κύκλου της παραγωγικής διαδικασίας·

15. θεωρεί συνεπώς ότι τα μέτρα και οι δυνατότητες περιορισμού του κινδύνου απώλειας εισοδήματος αποτελούν βασικό στοιχείο της μεταρρύθμισης στον τομέα του γάλακτος. Επιχειρηματικοί, περιφερειακοί και κοινοτικοί μηχανισμοί διαχείρισης κινδύνων πρέπει να συμβάλλουν σε έναν ικανοποιητικό για τους παραγωγούς γάλακτος βαθμό ασφάλειας όσον αφορά τον επιχειρηματικό προγραμματισμό. Σε αυτή την περίπτωση μπορεί να είναι χρήσιμοι για τον μεταποιητικό τομέα τόσο οι μηχανισμοί διασφάλισης των τιμών όσο και η δυνατότητα αντιστάθμισης των κινδύνων για μεμονωμένες επιχειρήσεις ή για μία ένωση παραγωγών·

16. υπογραμμίζει ότι η καινοτομία και η έρευνα θα αποτελέσουν καθοριστικούς παράγοντες για την επιτυχή και αειφόρο εξέλιξη του κλάδου. Τονίζει, περαιτέρω, στο πλαίσιο αυτό, και την ανάγκη παροχής αξιόπιστων πληροφοριών στους καταναλωτές·

17. είναι πεπεισμένη ότι χάρη στο άνοιγμα των αγορών και στην ελευθέρωση της παραγωγής θα δημιουργηθούν δυνατότητες εξαγωγής τόσο για προϊόντα προσαρμοσμένα στις αγορές τρίτων χωρών όσο και για παραδοσιακά και υψηλής ποιότητας προϊόντα·

18. προβλέπει ότι αυτές οι δυνατότητες εξαγωγής θα μπορούν να αξιοποιηθούν μόνο με μεγάλες προσπάθειες και ότι συνεπώς κυρίως οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις –που είναι χαρακτηριστικές για την περιφερειακή γαλακτοκομική παραγωγή στην ΕΕ– θα χρειαστούν ιδιαίτερη υποστήριξη κατά την προσπάθεια αυτή, όπως και για την ανάπτυξη περιφερειακών αλυσίδων παραγωγής αξίας·

19. υπογραμμίζει ότι η απελευθέρωση της αγοράς γαλακτοκομικών προϊόντων και η ενίσχυση των εξαγωγών μπορούν να προκαλέσουν ανεξέλεγκτες εξελίξεις και να διαταράξουν την υφιστάμενη ισορροπία της αγοράς και ζητεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εξετάσει τις επιπτώσεις που θα επιφέρει το άνοιγμα των αγορών και η απελευθέρωση της αγοράς γάλακτος στην αλυσίδα παραγωγής και εφοδιασμού και τις αλλαγές που ενδεχομένως θα προκύψουν από την ενδεχόμενη μεταβολή της εσωτερικής κατανάλωσης·

Εξελίξεις στην αγορά

20. λαμβάνει υπόψη της την έκθεση της Επιτροπής για την κατάσταση της αγοράς γάλακτος, στην οποία περιγράφεται σαφώς η έντονη επίδραση των εξελίξεων των παγκόσμιων αγορών στον ευρωπαϊκό γαλακτοκομικό τομέα και αποδεικνύεται πόσο σημαντικά ήταν τα ισχύοντα μέτρα για την αγορά (παρέμβαση, επιδότηση της ιδιωτικής αποθεματοποίησης και επιστροφές κατά την εξαγωγή) για την σταθεροποίηση της τιμής του γάλακτος σε χαμηλό επίπεδο το 2009·

21. κατανοεί ότι οι ασυνήθιστα υψηλές τιμές του γάλακτος το 2007 οφείλονταν κυρίως στην χαμηλή προσφορά σε παγκόσμιο επίπεδο σε συνδυασμό με υψηλή ζήτηση·

22. επισημαίνει ότι η κρίση στην αγορά γάλακτος το 2009 με πρωτοφανές χαμηλό επίπεδο τιμών στην Ευρώπη οφειλόταν στη χαμηλή ζήτηση σε εξαγωγές, η οποία προκλήθηκε μεταξύ άλλων και από την παγκόσμια οικονομική κρίση, με αποτέλεσμα να δημιουργηθεί πλεόνασμα στην προσφορά γάλακτος· ταυτόχρονα, θα χαιρέτιζε μια έρευνα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με αντικείμενο τους παράγοντες που επηρεάζουν την τιμή λιανικής πώλησης του γάλακτος·

23. υπογραμμίζει ότι η κρίση στην αγορά γάλακτος είχε διαφορετικό αντίκτυπο στις επιμέρους περιφέρειες, αλλά ότι απείλησε με εξαφάνιση ειδικά τους παραγωγούς γάλακτος που είχαν προβεί σε επενδύσεις σε όλη την Ευρώπη·

24. συμφωνεί με την Επιτροπή ότι θα αυξηθεί περαιτέρω η ποσότητα γάλακτος που συλλέγεται στην ΕΕ, ενώ η επεξεργασία θα στραφεί ακόμη περισσότερο προς την μεταποίηση σε τυρί και νωπά γαλακτοκομικά προϊόντα, με αποτέλεσμα να δημιουργηθούν στην Ευρωπαϊκή Ένωση δυνατότητες για εξαγωγές·

25. διαπιστώνει ότι σε ορισμένα κράτη μέλη οι εθνικές ποσοστώσεις γάλακτος σε συνδυασμό με σχετικά καλές εισοδηματικές συνθήκες, ήδη δεν έχουν δεσμευτικά αποτελέσματα, καθώς και ότι στις περιφέρειες αυτές λήφθηκαν καλύτερα υπόψη τα θετικά μηνύματα της αγοράς·

26. συμφωνεί με τις εκτιμήσεις της Επιτροπής ότι οι παγκόσμιες αγορές προϊόντων επιδρούν σημαντικά στις τιμές και την εξέλιξη της αγοράς στην ΕΕ και ότι συνεπώς ειδικά για τις κατηγορίες προϊόντων που προορίζονται για εξαγωγή αλλά και για την σταθερότητα της αγοράς έχει καθοριστική σημασία η ικανότητα της ΕΕ να απορροφά αποθέματα παρέμβασης, αναμένει όμως και τις προτάσεις της Επιτροπής για νέα μέτρα από τα οποία θα ωφεληθούν όλες οι Περιφέρειες της Ένωσης·

27. υπενθυμίζει ότι κατά την κρίση της αγοράς γάλακτος πραγματοποιήθηκαν παρεμβάσεις ήδη για το 4,5 % της παραγωγής γάλακτος και το 27,4 % της παραγωγής αποκορυφωμένου γάλακτος σε σκόνη και ότι διατέθηκαν περίπου 262 εκατομμύρια κιλά τυρί, 559 εκατομ. κιλά σκόνη πλήρους γάλακτος και σχεδόν 133 εκατομ. κιλά βούτυρο μέσω ενισχύσεων εξαγωγής.

Ενίσχυση της θέσης των παραγωγών γάλακτος στην αγορά και ζητήματα ανταγωνισμού

28. επιδοκιμάζει τις συστάσεις της Ομάδας Εμπειρογνωμόνων Υψηλού Επιπέδου για το γάλα (ΟΕΥΕ) όσον αφορά τις μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες προκλήσεις για τον τομέα του γάλακτος, καθώς και όσον αφορά την γενικότερη διαμόρφωση και οργάνωση της δομής της αλυσίδας αξίας στα κράτη μέλη της ΕΕ·

29. συμφωνεί επίσης με τα συμπεράσματα της ΟΕΥΕ για το γάλα όσον αφορά την ετερογένεια και τα περιφερειακά χαρακτηριστικά της οργάνωσης των παραγωγών γάλακτος και των διαθρώσεων στην επεξεργασία γάλακτος·

30. επισημαίνει ότι περισσότερο από το ήμισυ της ευρωπαϊκής παραγωγής γάλακτος παραδίδεται από τους παραγωγούς σε συνεταιρισμό μεταποίησης για τη διάθεση στην αγορά·

31. διαπιστώνει ότι σε πολλές περιφέρειες της ΕΕ οι ιδιωτικές επιχειρήσεις και οι γαλακτοκομικοί συνεταιρισμοί στηρίζουν την τοπική παραγωγή γάλακτος, κατακτούν νέες αγορές με προοπτικές και αναπτύσσουν με επιτυχία καινοτόμα και προσαρμοσμένα στην αγορά προϊόντα·

32. συμφωνεί με την άποψη της ΟΕΥΕ για το γάλα ότι ενόψει της συνεχιζόμενης ελευθέρωσης της αγοράς, θα πρέπει να επανεξετασθεί και να ενισχυθεί η ανταγωνιστική θέση των γαλακτοπαραγωγών·

33. εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι υφίστανται μεγάλες περιφερειακές διαφορές όσον αφορά την οργάνωση των γαλακτοπαραγωγών. Ενώ σε ορισμένες περιφέρειες κυριαρχούν στην αγορά μεγάλες επιχειρήσεις, σε άλλες περιφέρειες αλληλοσυμπληρώνονται συνεταιρισμοί και μικρομεσαίες ιδιωτικές επιχειρήσεις. Σε ορισμένες περιφέρειες παρατηρείται ωστόσο μεγάλη καθυστέρηση όσον αφορά τη βελτίωση των διαρθρώσεων στον τομέα της προσφοράς·

34. αξιολογεί την πρόταση της Επιτροπής της ΕΕ να ενθαρρυνθεί η σύναψη συμβάσεων προμήθειας γάλακτος ως ρεαλιστικό μέτρο προκειμένου οι παραγωγοί να διαθέτουν μεγαλύτερη ασφάλεια προβλέψεων και σαφήνεια όσον αφορά την παράδοση γάλακτος·

35. τονίζει ότι η υποχρεωτική σύναψη συμβάσεων παράδοσης γάλακτος δεν θα πρέπει να διαταράσσει την αγορά ή να δημιουργεί στρεβλώσεις όσον αφορά τις διασυνοριακές μεταφορές γάλακτος·

36. παροτρύνει γι' αυτό την Επιτροπή να φροντίσει ώστε να υπάρχει πλήρης ελευθερία διαπραγμάτευσης κατά τη σύναψη των συμβάσεων, τηρουμένων των κανόνων της ΕΕ για τον ανταγωνισμό·

37. υπογραμμίζει τα πλεονεκτήματα που προσφέρουν οι αναγνωρισμένες οργανώσεις γαλακτοπαραγωγών όσον αφορά την ομαδοποιημένη συλλογή γάλακτος και τις διαπραγματεύσεις για την παράδοση γάλακτος, τόσο για τους παραγωγούς όσο και για τους μεταποιητές·

38. διαπιστώνει ανισότητες στην αλυσίδα προστιθέμενης αξίας, κυρίως όταν οι γαλακτοπαραγωγοί δεν έχουν τη δυνατότητα να συσπειρωθούν σε συνεταιρισμούς για την εμπορία του γάλακτος·

39. υπογραμμίζει ότι είναι αναγκαία η ενίσχυση της προσφοράς στην αλυσίδα προστιθέμενης αξίας, κυρίως σε μία αγορά γάλακτος στην οποία η διαμόρφωση των τιμών δεν επηρεάζεται από κρατικά ρυθμιστικά μέτρα·

40. στηρίζει την πρωτοβουλία της Επιτροπής της ΕΕ να εισαγάγει ορισμένους ενιαίους κανόνες για την οργάνωση των γαλακτοπαραγωγών στην ΕΕ ώστε οι γαλακτοπαραγωγοί να έχουν σε όλες τις περιφέρειες - ακόμη και σε διασυνοριακό επίπεδο - τη δυνατότητα να συγκροτούν ενώσεις·

41. επισημαίνει ότι ορισμένα κράτη μέλη και ορισμένες περιφέρειες διαθέτουν ήδη μακρόχρονη πείρα με συνεταιρισμούς γαλακτοπαραγωγών που εμπορεύονται οι ίδιοι το γάλα που παράγουν·

42. χαιρετίζει την οργάνωση των γαλακτοπαραγωγών σε ευρωπαϊκή κλίμακα. Αυτή η οργάνωση πρέπει ωστόσο να λαμβάνει υπόψη τις περιφερειακές ιδιαιτερότητες·

43. θεωρεί επομένως εύλογο να διατηρηθεί και στο μέλλον η δυνατότητα των κρατών μελών να αναγνωρίζουν τις οργανώσεις παραγωγών και τις ενώσεις τους στον τομέα του γάλακτος με βάση την εθνική νομοθεσία και σύμφωνα με ορισμένους κανόνες του δικαίου της Ένωσης·

44. κατανοεί ότι για τις διασυνοριακές οργανώσεις παραγωγών και τις ενώσεις τους χρειάζονται ενιαίοι κανόνες σε επίπεδο ΕΕ·

45. φρονεί, εξάλλου, ότι οι νέες ρυθμίσεις για τις διαπραγματεύσεις σχετικά με τη σύναψη συμβάσεων των οργανώσεων παραγωγών και των ενώσεών τους πρέπει να συμμορφώνονται με το εναρμονισμένο σύστημα·

46. θεωρεί απαραίτητο οι ρυθμίσεις σχετικά με τις ενώσεις οργανώσεων των παραγωγών να μην θεσπίζονται μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, διότι αφορούν σημαντικούς τομείς της κοινής οργάνωσης αγοράς·

47. ζητεί πάντως σε κάθε περίπτωση από την Επιτροπή να μην εκθέσει σε κίνδυνο την ύπαρξη υφιστάμενων οργανώσεων γαλακτοπαραγωγών αλλά να εξετάσει ενδελεχώς ποιες ρυθμίσεις και προϋποθέσεις για την αναγνώριση των οργανώσεων αυτών οδηγούν στο επιδιωκόμενο αποτέλεσμα και επιτρέπουν στους παραγωγούς, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαιτεροτήτων του κλάδου και των περιφερειακών διαρθρωτικών διαφορών, να διαθέτουν το γάλα με επιτυχία στην αγορά

48. κρίνει ότι ενδέχεται να είναι απαραίτητο να θεσπισθούν μεταβατικές ρυθμίσεις για ήδη αναγνωρισμένες οργανώσεις γαλακτοπαραγωγών·

49. κρίνει σκόπιμο τα ανώτατα όρια για την ομαδοποιημένη συλλογή γάλακτος από οργανώσεις να μην ισχύουν για τις οργανώσεις γαλακτοπαραγωγών με οριζόντια διάθρωση, οι οποίες μεταποιούν γάλα·

50. ζητά να προβλεφθεί η δυνατότητα επαλήθευσης των ανώτατων ορίων για την ομαδοποιημένη συλλογή γάλακτος ώστε να αποκλείεται ο περιορισμός ή η εξάλειψη του ανταγωνισμού στην αγορά γάλακτος·

51. κατ' αυτήν την έννοια, επιδοκιμάζει ρητά την πρόταση να περιοριστεί το εθνικό ανώτατο όριο σε ένα λογικό επίπεδο ώστε να διασφαλίζεται ο ανταγωνισμός στον τομέα του γάλακτος τόσο σε περιφερειακό όσο και σε εθνικό επίπεδο. Η προστασία μικρών και μεσαίων γαλακτοκομείων από την παρεμπόδιση του ανταγωνισμού έχει καίρια σημασία τόσο για την ύπαρξή τους όσο και για την διασφάλιση μιας επιτυχημένης περιφερειακής παραγωγής γαλακτοκομικών προϊόντων·

52. επιδοκιμάζει την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να επιτραπεί η σύσταση κλαδικών οργανώσεων στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων προκειμένου να δοθούν ουσιαστικά κίνητρα στην έρευνα και στην ανάπτυξη, στην προαγωγή μιας περιβαλλοντικά ορθής παραγωγής και ενίσχυσης της εμπορίας·

53. επιθυμεί έναν υγιή ανταγωνισμό με τον οποίο θα διασφαλίζεται για όλους τους συμμετέχοντες στην αγορά ένα εύλογο μερίδιο στην παραγωγή αξίας·

54. ζητεί από την Επιτροπή της ΕΕ να προβλέψει την τακτική επανεξέταση των ρυθμίσεων σχετικά με τις οργανώσεις παραγωγών και τις κλαδικές οργανώσεις, ώστε όσοι συμμετέχουν στην αλυσίδα παραγωγής αξίας στον τομέα του γάλακτος να διαθέτουν μια εγγυημένη βάση για ομαδοποιημένες πωλήσεις και μακροπρόθεσμη προσαρμογή στην αγορά·

55. αναγνωρίζει την ανάγκη μιας καλής και έγκαιρης πληροφόρησης της Επιτροπής της ΕΕ, εκφράζει ωστόσο ενδοιασμούς σχετικά με την χρήση και τη σκοπιμότητα αυτών των πληροφοριών, δεδομένου ότι μπορεί να επηρεάσουν μια ασταθή και ευάλωτη στην κερδοσκοπία αγορά·

Μέτρα που αφορούν την αγορά

56. διαπιστώνει ότι η ύπαρξη μελλοντοστραφούς ευρωπαϊκής γαλακτοκομικής παραγωγής προϋποθέτει ένα αξιόπιστο και ισχυρό δίκτυο ασφαλείας, ικανό να αντιδρά άμεσα και αποτελεσματικά σε έκτακτες μεταβολές της αγοράς και των τιμών·

57. ζητά γι' αυτό να αρθεί ο χρονικός περιορισμός των παρεμβάσεων, ώστε να μπορούν να αντιμετωπιστούν γρήγορα και αποτελεσματικά οι κρίσεις·

58. συνιστά να αποκατασταθούν σε περίπτωση κρίσης οι επιδοτήσεις για την ιδιωτική αποθεματοποίηση όσον αφορά το τυρί στην ΕΕ, ώστε να υπάρχει ένα κατάλληλο δίκτυο ασφαλείας και για τον αυξανόμενο προσανατολισμό της παραγωγής προς το τυρί·

59. υπογραμμίζει την μεγάλη σημασία των μέτρων για την σταθεροποίηση της αγοράς γάλακτος και παροτρύνει την Επιτροπή να διατηρήσει, υπό αυστηρές προϋποθέσεις, τις ενισχύσεις κατά την εξαγωγή ως εναλλακτική λύση σε περίπτωση κρίσης·

60. εκφράζει αμφιβολίες ως προς την αποτελεσματικότητα της μείωσης κατά 1 έως 2 % της παραγωγής γάλακτος στην ΕΕ έναντι αποζημίωσης·

61. εκφράζει ενδοιασμούς όσον αφορά τη ρύθμιση και την εφαρμοσιμότητα του οικειοθελούς περιορισμού της παραγωγής έναντι αντιστάθμισης, επειδή ένα τέτοιο μέτρο ενθαρρύνει την κερδοσκοπία και συνεπάγεται σημαντικούς κινδύνους κατάχρησης· Επιπλέον θα ήταν αντίθετο προς την προσαρμογή της παραγωγής στην εξέλιξη της αγοράς με πρωτοβουλία του παραγωγού.

II. **ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ**

Τροπολογία 1

Αιτιολογική σκέψη 6

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
(6) Υπάρχει ένα πρόβλημα σχετικά με τη μετάδοση των μεταβολών στις τιμές κατά μήκος της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων, ιδίως όσον αφορά τις τιμές παραγωγού. Αντίθετα, κατά τη διάρκεια του 2009, η προσφορά γάλακτος δεν ακολούθησε τη μείωση της ζήτησης. Πράγματι, σε ορισμένα κράτη μέλη μεγάλης παραγωγής, σε αντίδραση στις χαμηλότερες τιμές, οι γεωργοί αύξησαν την παραγωγή τους σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Η προστιθέμενη αξία στην αλυσίδα συγκεντρώνεται όλο και περισσότερο στους τομείς επόμενου σταδίου, ιδίως στα γαλακτοκομεία.	(6) Υπάρχει ένα πρόβλημα σχετικά με τη μετάδοση των μεταβολών στις τιμές κατά μήκος της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων, ιδίως όσον αφορά τις τιμές παραγωγού. Αντίθετα, κατά τη διάρκεια του 2009, η προσφορά γάλακτος ~~δεν~~ ακολούθησε σε περιορισμένο βαθμό τη μείωση της ζήτησης. Πράγματι, σε ορισμένα κράτη μέλη μεγάλης παραγωγής, σε αντίδραση στις χαμηλότερες τιμές, οι γεωργοί αύξησαν την παραγωγή τους σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Η προστιθέμενη αξία στην αλυσίδα συγκεντρώνεται όλο και περισσότερο στους τομείς επόμενου σταδίου. ~~ιδίως στα γαλακτοκομεία.~~

Αιτιολογία

Οι αντιδράσεις των παραγωγών γάλακτος δεν ήταν ίδιες σε όλα τα κράτη μέλη. Σύμφωνα με την έκθεση της Επιτροπής διαπιστώθηκε συνολικά μία μόλις κατά 0,6 % μικρότερη παράδοση γάλακτος κατά το 2009 σε σύγκριση με το 2008.

Κατά κανόνα, η πλευρά της ζήτησης (εμπόριο) βρίσκεται σε πλεονεκτική θέση έναντι της προσφοράς (παραγωγή και μεταποίηση).

Τροπολογία 2

Άρθρο 122

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Στο άρθρο 122 πρώτο εδάφιο στοιχείο α), το ακόλουθο σημείο παρεμβάλλεται μετά το σημείο iii): «του τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων·»	Στο άρθρο 122 προστίθεται ένα νέο εδάφιο με τον αριθμό 5 ~~πρώτο εδάφιο στοιχείο α), το ακόλουθο σημείο παρεμβάλλεται μετά το σημείο iii)~~: ~~«του τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων·»~~ Τα κράτη μέλη αναγνωρίζουν τις οργανώσεις των παραγωγών γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων υπό τους ίδιους όρους που προβλέπονται και στο εδάφιο 1, στοιχεία β) και γ). Όλοι οι άλλοι όροι αναγνώρισης καθορίζονται από τα κράτη μέλη. Η Επιτροπή θεσπίζει ενδεχομένως τις διατάξεις εφαρμογής σχετικά με τις διακρατικές οργανώσεις παραγωγών και τις διακρατικές ενώσεις οργανώσεων παραγωγών, συμπεριλαμβανομένης της διοικητικής αρωγής που παρέχουν οι σχετικές αρμόδιες αρχές στην περίπτωση της διακρατικής συνεργασίας.

Αιτιολογία

Η ενσωμάτωση του τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων στο άρθρο 122, εδάφιο 1, στοιχείο α) του κανονισμού αριθ. 1234/2007 θα αποτελούσε, σύμφωνα με το άρθρο 124, εδάφιο 1 του κανονισμού, οριστική και πλήρη ρύθμιση που θα αναιρούσε τα αποτελεσματικά συστήματα ρύθμισης που ισχύουν σε εθνικό επίπεδο. Για να είναι εφικτή η αναγνώριση οργανώσεων παραγωγών με βάση το εθνικό δίκαιο και σε συμφωνία με το ενωσιακό δίκαιο, ο τομέας του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων δεν θα πρέπει να περιληφθεί στο άρθρο 122, εδάφιο 1, στοιχείο α) του κανονισμού αλλά ενδεχομένως σε έναν νέο άρθρο 122, εδάφιο 5 που θα μπορούσε να προστεθεί στον κανονισμό. Με αυτόν τον τρόπο θα ληφθούν υπόψη οι εθνικές διαφορές και θα τηρηθεί η αρχή της επικουρικότητας.

Για τις διακρατικές οργανώσεις παραγωγών χρειάζεται να θεσπισθούν ενδεχομένως ορισμένες ενιαίες ρυθμίσεις σε επίπεδο ΕΕ. Για τον λόγο αυτόν δίνεται στην Επιτροπή η εξουσία εκδόσεως ενιαίων εκτελεστικών διατάξεων στον τομέα αυτόν.

Αντιθέτως, ο καθορισμός όλων των υπόλοιπων όρων αναγνώρισης ανήκει στην αρμοδιότητα των κρατών μελών. Με αυτόν τον τρόπο θα ληφθούν υπόψη οι εθνικές διαφορές και θα τηρηθεί η αρχή της επικουρικότητας. Επομένως, η ρύθμιση ενδεχόμενων πρόσθετων όρων αναγνώρισης εναπόκειται αποκλειστικά στα κράτη μέλη.

Τροπολογία 3

Άρθρο 126α εδάφιο 3

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
Στο μέρος II τίτλος II κεφάλαιο II παρεμβάλλεται το ακόλουθο τμήμα II α: «(…)Άρθρο 126α Συμβατικές διαπραγματεύσεις στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων (…) 3. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, οι αναφορές στις οργανώσεις παραγωγών καλύπτουν επίσης τις ενώσεις αυτών των οργανώσεων παραγωγών. Προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι είναι δυνατή η κατάλληλη παρακολούθηση των εν λόγω ενώσεων, η Επιτροπή δύναται να θεσπίσει, με κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, κανόνες για τους όρους αναγνώρισης των ενώσεων αυτών.»	Στο μέρος II τίτλος II κεφάλαιο II παρεμβάλλεται το ακόλουθο τμήμα IIα: «(…)Άρθρο 126α Συμβατικές διαπραγματεύσεις στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων (…) 3. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, οι αναφορές στις οργανώσεις παραγωγών καλύπτουν επίσης τις ενώσεις αυτών των οργανώσεων παραγωγών. Προκειμένου να εξασφαλιστεί ο κατάλληλος έλεγχος ~~ότι είναι δυνατή η κατάλληλη παρακολούθηση~~ των οργανώσεων παραγωγών και των ενώσεών τους σχετικά με τις συμβατικές διαπραγματεύσεις που ρυθμίζονται στα εδάφια 1 και 2, ~~εν λόγω ενώσεων~~, η Επιτροπή δύναται να θεσπίσει, ~~με~~ κατ' εξουσιοδότηση πράξεις.~~κανόνες για τους όρους αναγνώρισης των ενώσεων αυτών~~.

Αιτιολογία

Το άρθρο 126 α της πρότασης κανονισμού ρυθμίζει τις συμβατικές διαπραγματεύσεις στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων. Η παροχή της δυνατότητας στην Επιτροπή «να θεσπίσει, με κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, κανόνες για τους όρους αναγνώρισης των ενώσεων αυτών» δεν συνάδει με την λογική του άρθρου 126α του κανονισμού και πρέπει επομένως να απαλειφθεί.

Αντιθέτως θα ήταν σκόπιμο να θεσπισθούν ρυθμίσεις σχετικά με τον κατάλληλο έλεγχο των οργανώσεων παραγωγών αλλά και των ενώσεων αυτών των οργανώσεων, ως προς τις συμβατικές διαπραγματεύσεις που ρυθμίζονται στα εδάφια 1 και 2.

Επομένως, η Επιτροπή θα πρέπει να εξουσιοδοτηθεί στο άρθρο 126 α, εδάφιο 3, 2η πρόταση να εκδίδει νομικές πράξεις σχετικά με τις οργανώσεις παραγωγών και τις ενώσεις τους στον τομέα αυτόν.

Τροπολογία 4

Νέο άρθρο 126 β

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
	Το ακόλουθο άρθρο 122β παρεμβάλλεται μετά το άρθρο 122α: Ενώσεις οργανώσεων παραγωγών Ένωση οργανώσεων παραγωγών στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων συγκροτείται με πρωτοβουλία αναγνωρισμένων οργανώσεων παραγωγών και μπορεί να ασκεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες μιας οργάνωσης παραγωγών που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό. Παρόμοια ένωση μπορεί να αναγνωριστεί κατόπιν αιτήσεως από το οικείο κράτος μέλος, εφόσον κριθεί από το κράτος αυτό ικανή να ασκήσει αποτελεσματικά τις δραστηριότητες αυτές. Η Επιτροπή θεσπίζει ενδεχομένως, τους κανόνες εφαρμογής για διακρατικές ενώσεις οργανώσεων παραγωγών στον τομέα αυτόν, συμπεριλαμβανομένης της διοικητικής αρωγής που παρέχουν οι σχετικές αρμόδιες αρχές στην περίπτωση διακρατικής συνεργασίας.". Όλοι οι άλλοι όροι αναγνώρισης καθορίζονται από τα κράτη μέλη».

Αιτιολογία

Οι ρυθμίσεις σχετικά με την αναγνώριση ενώσεων των οργανώσεων παραγωγών θα πρέπει να περιλαμβάνονται στον ίδιο τον κανονισμό ως σημαντικές πτυχές του και όχι στις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, όπως προβλέπεται στο άρθρο 126 α, εδάφιο 3, 2η πρόταση.

Για τις διακρατικές οργανώσεις παραγωγών χρειάζεται να θεσπισθούν ενδεχομένως ορισμένες ενιαίες ρυθμίσεις σε επίπεδο ΕΕ. Θα πρέπει επομένως να δοθεί στην Επιτροπή η εξουσία εκδόσεως ενιαίων εκτελεστικών διατάξεων.

Αντιθέτως, ο καθορισμός όλων των υπόλοιπων όρων αναγνώρισης είναι αρμοδιότητα των κρατών μελών. Με αυτόν τον τρόπο θα ληφθούν υπόψη οι εθνικές διαφορές και θα τηρηθεί η αρχή της επικουρικότητας. Επομένως, η ρύθμιση ενδεχόμενων πρόσθετων όρων αναγνώρισης εναπόκειται αποκλειστικά στα κράτη μέλη.

Τροπολογία 5

Άρθρο 204

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΤΠ
Στο άρθρο 204 προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος: «6.	Στο άρθρο 204 προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος: «6.
"6. Όσον αφορά τον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων, το άρθρο 122 πρώτο εδάφιο σημείο iiia), το άρθρο 123 παράγραφος 4 και τα άρθρα 126α, 177α, 185ε και 185στ εφαρμόζονται έως τις 30 Ιουνίου 2020.»	"6. Όσον αφορά τον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων, το άρθρο 122 ~~πρώτο~~ εδάφιο 5 ~~σημείο iiia)~~, το άρθρο 123 παράγραφος 4 και τα άρθρα 126α, 126β, 177α, 185ε και 185στ εφαρμόζονται έως τις 30 Ιουνίου 2020.»

Αιτιολογία

Βλ. αιτιολόγηση των τροπολογιών 2 και 4.

Τροπολογία 6

Άρθρο 185 παράγραφος 2γ

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία ΕτΠ
iii) τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης, η οποία μπορεί να είναι αόριστης διάρκειας και να περιλαμβάνει και ρήτρες λύσης.	iii) τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης, η οποία μπορεί να είναι καθορισμένης ή αόριστης διάρκειας και να περιλαμβάνει και ρήτρες λύσης και επαναδιαπραγμάτευσης.

Αιτιολογία

Τα βασικά συστατικά στοιχεία των συμβάσεων θα πρέπει να επιτρέπουν τη μέγιστη δυνατή ευελιξία, η οποία θα ωφελεί εξίσου τους παραγωγούς και τους μεταποιητές.

Βρυξέλλες, 12 Μαΐου 2011

Η Πρόεδρος
της Επιτροπή των Περιφερειών
Mercedes BRESSO

Τιμή συνδρομής 2011 (χωρίς ΦΠΑ, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων ταχυδρομείου για κανονική αποστολή)

Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρές L + C, μόνο έντυπη έκδοση	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	1 100 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρές L + C, έντυπη έκδοση + ετήσιο DVD	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	1 200 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρά L, μόνο έντυπη έκδοση	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	770 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρές L + C, μηνιαίο συγκεντρωτικό DVD	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	400 EUR ετησίως
Συμπλήρωμα της Επίσημης Εφημερίδας, σειρά S — Δημόσιες συμβάσεις και διαγωνισμοί, DVD, μία έκδοση την εβδομάδα	πολύγλωσσο: 23 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	300 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρά C — Διαγωνισμοί	γλώσσα(-ες) ανάλογα με το διαγωνισμό	50 EUR ετησίως

Η συνδρομή στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, που εκδίδεται στις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι δυνατή σε 22 γλωσσικές εκδόσεις. Περιλαμβάνει τις σειρές L (Νομοθεσία) και C (Ανακοινώσεις και Πληροφορίες).

Για κάθε γλωσσική έκδοση απαιτείται ξεχωριστή συνδρομή.

Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 920/2005 του Συμβουλίου, που δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα L 156 της 18ης Ιουνίου 2005, τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν υποχρεούνται, προσωρινά, να συντάσσουν και να δημοσιεύουν στα ιρλανδικά όλες τις πράξεις. Γι' αυτό, η Επίσημη Εφημερίδα στα ιρλανδικά πωλείται ξεχωριστά.

Η συνδρομή για το Συμπλήρωμα της Επίσημης Εφημερίδας (σειρά S — Δημόσιες συμβάσεις και διαγωνισμοί) περιλαμβάνει 23 επίσημες γλωσσικές εκδόσεις σε ένα ενιαίο πολύγλωσσο DVD.

Με απλή αίτηση, οι συνδρομητές της *Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης* έχουν δικαίωμα να λαμβάνουν διάφορα παραρτήματα της Επίσημης Εφημερίδας. Ενημερώνονται για την έκδοση των παραρτημάτων με «Σημείωμα προς τον αναγνώστη» που δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Πωλήσεις και συνδρομές

Συνδρομές σε διάφορες τιμολογημένες περιοδικές εκδόσεις, όπως η *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, διατίθενται στους εμπορικούς μας αντιπροσώπους. Κατάλογο των εμπορικών μας αντιπροσώπων θα βρείτε στο Διαδίκτυο, στη διεύθυνση:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_el.htm

Το EUR-Lex (http://eur-lex.europa.eu) παρέχει άμεση και δωρεάν πρόσβαση στο δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο ιστοχώρος αυτός επιτρέπει την πρόσβαση στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* καθώς και στις συνθήκες, στη νομοθεσία, στη νομολογία και στις προπαρασκευαστικές πράξεις.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση: http://europa.eu

Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης
2985 Λουξεμβούργο
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

EL